

Socioekonomická analýza

Integrovaný strategický rozvojový plán
města Otrokovice 2014-2023

Socioekonomická analýza

Dokument:	Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014–2023
Zadavatel:	Město Otrokovice
Zpracovatel:	GRANTIKA České spořitelny, a.s.
Termín zpracování	07–08/2013

1	Úvod	6
1.1	Provázanost dat	6
1.2	Zdroje informací	6
2	Základní údaje o městě	7
2.1	Charakter města	7
2.2	Vývoj města	7
2.3	Geografická poloha	8
2.4	Administrativní členění	9
3	Vnější vztahy	10
3.1	Partnerská města	10
3.2	Dobrovolné svazky obcí	10
4	Obyvatelstvo	12
4.1	Vývoj počtu obyvatel	12
4.2	Pohyb obyvatel	13
4.3	Predikce demografického vývoje	14
4.4	Věková struktura obyvatelstva	14
4.5	Struktura obyvatelstva dle dalších kritérií	15
4.6	Vyjíždka (dojíždka) za prací a do škol	16
5	Zdravotnictví	17
6	Sociální péče	18
6.1	Sociální služby	18
6.2	Sociálně patologické jevy	26
7	Kultura a cestovní ruch	27
7.1	Kulturní vyžití	27
7.2	Cestovní ruch	27
8	Volnočasové aktivity, sport a zájmová činnost	29
8.1	Volnočasové aktivity	29
8.2	Sport	30
9	Bydlení	31
9.1	Historický vývoj domovní zástavby	31
9.2	Domovní fond	31
9.3	Plochy k výstavbě	34
10	Školství a vzdělávání	36
10.1	Předškolní zařízení	36
10.2	Základní školy	36

10.3	Střední školy.....	37
10.4	Základní umělecká škola.....	38
10.5	Vysoké školy	38
11	Hospodářská situace.....	39
11.1	Ekonomická situace	39
11.2	Ekonomická struktura obyvatel	42
11.3	Výzkum a vývoj	45
11.4	Zemědělství	46
11.5	Trh práce a nezaměstnanost	48
11.5.1	Vývoj podílu nezaměstnaných na obyvatelstvu	48
11.5.1	Struktura uchazečů o zaměstnání.....	50
11.5.2	Vývoj mezd ve Zlínském kraji.....	50
12	Technická infrastruktura.....	52
12.1	Vodovody a kanalizace	52
12.2	Zásobování teplem.....	54
12.3	Plynofikace	54
12.4	Elektřina.....	55
12.5	Elektronické komunikační sítě (internet, kabelová televize).....	56
13	Dopravní infrastruktura.....	57
13.1	Základní silniční síť	57
13.2	Veřejná osobní doprava	60
13.3	Cyklistická doprava	61
13.4	Železniční doprava.....	62
13.5	Letecká doprava.....	63
13.6	Vodní doprava.....	63
13.7	Doprava v klidu.....	63
14	Životní prostředí.....	65
14.1	Krajina	65
14.2	Chráněná území.....	65
14.3	Odpadové hospodářství	65
14.4	Klima a ovzduší	66
14.5	Horninové prostředí a půdy.....	67
14.6	Voda	67
14.7	Hluk	68
15	Vnitřní správa	72
15.1	Smart Administration	72
15.2	Komunikace s veřejností	73

15.3	IS/ICT podpora	74
16	Seznam zdrojů.....	76
17	Seznamy.....	77
17.1	Seznam tabulek.....	77
17.2	Seznam grafů	77
17.3	Seznam obrázků	78

1 Úvod

Socioekonomická analýza představuje vstupní materiál k přípravě rozvojového dokumentu „Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014-2023“. Strategický dokument přináší prioritní oblasti rozvoje ve prospěch zlepšení kvality života a rozvoje podnikatelských aktivit s ohledem na využití regionálních kulturních a přírodních památek.

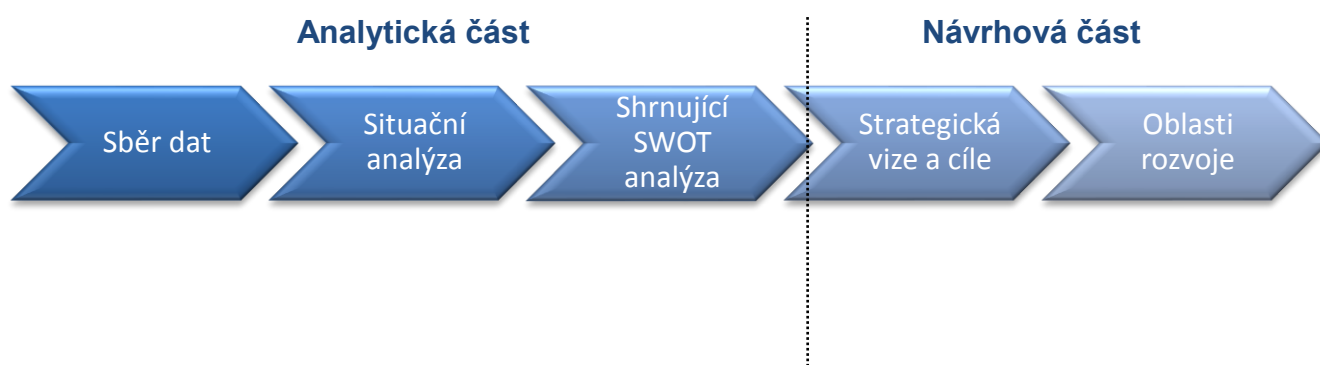
Socioekonomická analýza slouží ke zmapování významných oblastí života města Otrokovice pro následnou identifikaci strategie rozvoje města v letech 2014–2023.

Zjištěné skutečnosti a data jsou předloženy v podobě textu, tabulek a grafů pro přehlednost výstupů. Tyto informace jsou následně shrnuty v tzv. SWOT analýze, která k jednotlivým zjištěným skutečnostem přiřazuje jejich charakter (vliv na budoucí rozvoj města: zdali je pro město silnou či slabou stránkou, nebo příležitostí či hrozbou).

Jednotlivé kapitoly přinášejí komplexní pohled na demografické, sociální, ekonomické a ekologické charakteristiky městského prostředí s ohledem na jejich vývoj v čase a jejich predikci, pokud je to možné.

1.1 Provázanost dat

Zpracování analytických podkladů pro tvorbu strategie města zahrnuje několik etap směřujících k definování klíčových závěrů, které jsou posléze použity jako vstupní údaje pro návrhovou část strategického plánu.

1.2 Zdroje informací

Zajištění vstupních informací představuje „nultou“ fázi zpracování analytického profilu města Otrokovice. Podklady, které jsou ke zpracování socioekonomická analýzy použity, lze rozdělit do čtyř skupin:

1. **statistické údaje** z veřejně dostupných zdrojů (publikace ČSÚ, údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011 (dále jen SLBD apod.);
2. **statistické údaje poskytnuté městem**, resp. jednotlivými odbory Městského úřadu Otrokovice;
3. **strategické materiály** města (územní plán, rozpočet města, dílčí studie apod.), poskytnuté Městským úřadem Otrokovice;
4. **databáze** (Registr ekonomických subjektů, Integrovaný portál MPSV apod.).

2 Základní údaje o městě

2.1 Charakter města

Otrokovice jsou významné průmyslové město úzce spjaté s podnikatelským úspěchem Tomáše Bati. Město s více jak osmnácti tisíci obyvateli nabízí díky velkým výrobním závodům koncernu jako Continental, Pipelife či holdingu PSG dostatek pracovních příležitostí s pozitivním dopadem na minimalizaci sociálně patologických jevů. Společně s blízkým krajským městem Zlín a městem Napajedla vytváří největší sídelní aglomeraci Zlínského kraje a působí tak jako ohnisko ekonomického rozvoje regionu. Blízkost krajského města má pozitivní dopad na zvýšení standardu především v nabídce středního a vysokého školství či dostupnosti kvalitních zdravotnických služeb krajské nemocnice ve Zlíně.

K významným objektům města se řadí kulturní a informační centrum Otrokovická BESEDA a funkcionalistický objekt architekta Vladimíra Karfíka Společenský dům. Vzhledem k účelově podpořenému rozvoji města se na jeho území nenachází žádná z historických památek původních otrokovických pánů. Na severním okraji města je situována rekreační oblast Štěrkovické, nabízející svou rozsáhlou přírodní vodní plochou jedinečnou příležitost ke sportování i odpočinku.

Město má výborné silniční napojení prostřednictvím R55 na dálniční komunikaci D1, díky které má přímé dopravní spojení s východní i západní částí republiky: s hlavním městem Prahou, s Brnem i Ostravou. R55 umožňuje přímý směr sever-jih: Přerov, Olomouc, Hradec Králové, či jižně na Uherské Hradiště, popř. po D2 do Bratislavy, Vídně. Významné je také spojení s krajským městem Zlín a dále směr na Vsetín a Slovensko.

Mezi Otrokovicemi a Zlínem jezdí městská hromadná doprava. Příměstskou dopravu zajišťují také České dráhy, a.s. Prvotní železniční trať umožňovala občanům města přímé napojení na trase Otrokovice – Zlín – Vizovice. Železniční doprava získala na významu s rozvojem Baťových závodů, kdy byla zřízena železniční přípojka přímo do továrního areálu.

Průmyslový boom Baťových závodů s sebou přinesl i zajištění letecké dopravy. V roce 1931 bylo zavedeno první letecké pravidelné spojení Zlín – Praha. Letiště Otrokovice je regionální neveřejné mezinárodní letiště v jihozápadní části města Otrokovice a 11 km od Zlína. Letiště má přes den dostupnost podle pravidel VFR.

2.2 Vývoj města

Současná podoba města Otrokovice je výsledkem sloučení dvou původně samostatných obcí - Otrokovice a Kvítkovice - a to díky rozmachu průmyslové výroby od počátku 20. století. První písemná zmínka o Otrokovicích je obsažena v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka (nové historické bádání ji datuje rokem roku 1141).

Otrokovice získaly na významu připojením k napajedelskému panství rodu Rotalů, kteří spravovali zdejší panské budovy i Podzámecký rybník. Staré panské sídlo postupem času nahradila sýpka, přičemž ani ta se dodnes nezachovala. Dnes na základech středověkého sídla otrokovických panských rodů Rotalů a Tetourů, které bylo přestavěno na sýpku a vinné sklepy, stojí restaurace.

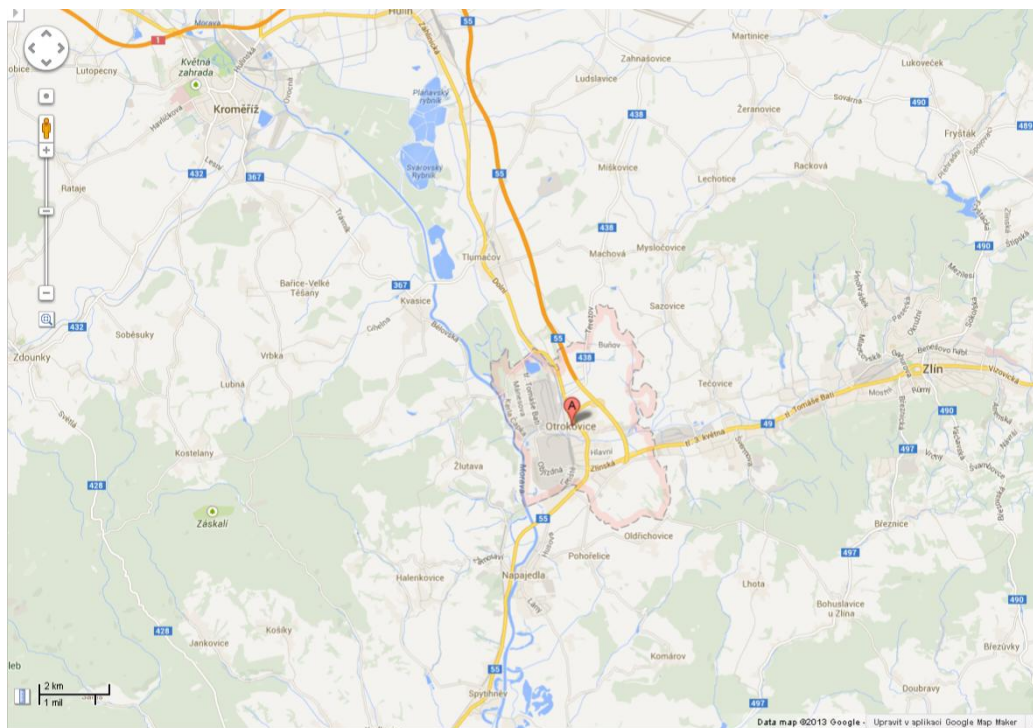
Obecní ráz Otrokovic se začal zásadně měnit od druhé poloviny roku 1929 s výstavbou pobočných závodů Tomáše Bati. Dobré dopravní napojení silniční a železniční dopravy i dostatek vody z Moravy rozhodl o umístění rozsáhlé výroby obslužných provozů obuvnické výroby (koželužny, papírny, kartonáž, strojírenské provozy, zpracování dřeva, chemické provozy atd.) v Otrokovicích. Bažiny v okolí řeky Moravy se tak obratem staly místem výrobních hal a nového letiště. Pro zaměstnance továrny byla vystavěna nová sídliště z červených cihel tradiční pro Baťovu zástavbu. Urbanistický koncept pamatoval i na zajištění občanské vybavenosti. V rámci nové výstavby vznikl areál škol i sportovní stadion.

2.3 Geografická poloha

Město se nachází na hranici tří regionů: Valašska, Slovácka a Hané. Je položeno na jižním okraji Hornomoravského úvalu kolem toku řeky Moravy, která obtéká z východní strany Přírodní park Chřiby. V důsledku regulace řeky vznikla řada odstavených ramen. Řeka Morava společně s levostranným přítokem Dřevnice je významným prvkem města. Již na počátku 20. století byly započaty práce na regulaci řek z důvodu každoročních záplav říční nivy.

Dřevnice sloužila jako zdroj energie pro otrokovické vodní mlýny. Morava byla využívána pro těžbu štěrku a říčního písku a v současnosti je v rámci vodní cesty, tzv. Baťova kanálu, turistickým lákadlem pro vodáky a turisty využívající lodní dopravu. Jedná se o pozoruhodnou technickou památku, která nabízí i rekreační možnosti. Kanál má délku 50 km a je splavný z Otrokovic až do Strážnice. Západní část Otrokovic leží na hranici vrchoviny Chřiby.

Obrázek č. 1 Geografická mapa Otrokovic a blízkého okolí

Zdroj: Google maps

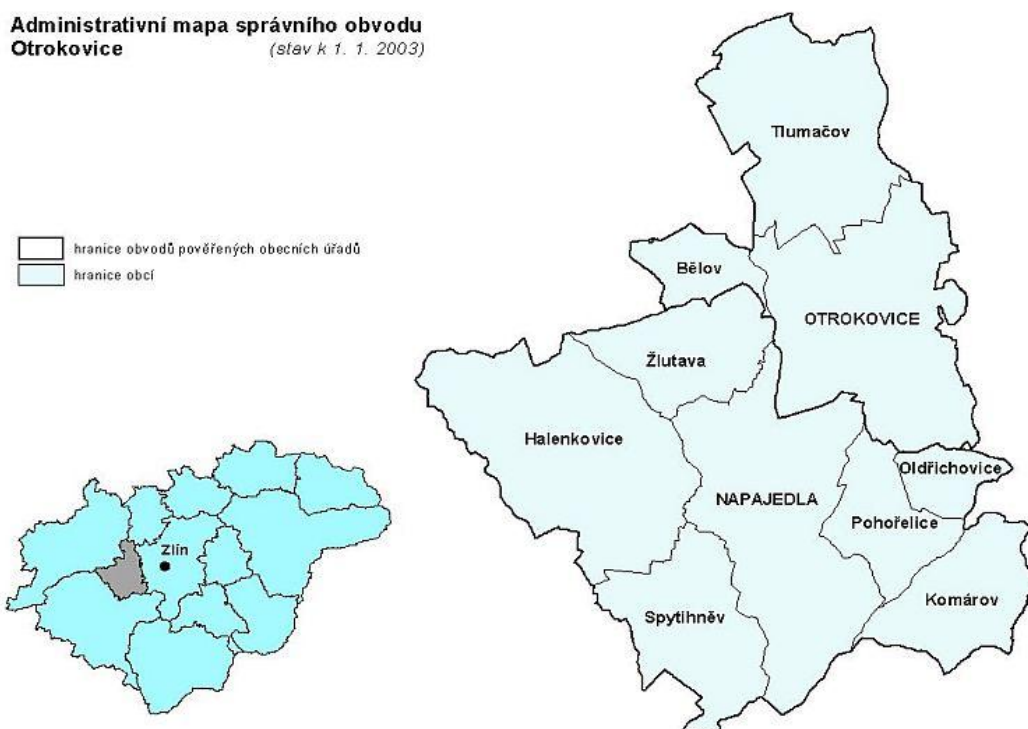
2.4 Administrativní členění

Otrokovice jsou střediskem správního obvodu obce s rozšířenou působností (ORP) pro obce: Bělov, Halenkovice, Komárov, Napajedla, Oldřichovice, Pohořelice, Spytlíhův, Tlumačov, Žlutava. Pro tyto obce zajišťuje výkon státní správy jako obec s rozšířenou působností.

Správní obvod je tvořen celkem 10 obcemi a je tak po správním obvodu ORP Rožnov pod Radhoštěm obvodem s druhým nejmenším počtem zastoupených obcí a svou rozlohou 11 168 ha nejmenším správním obvodem ORP ve Zlínském kraji.

Obrázek č. 2 Administrativní mapa správního obvodu Otrokovic

**Administrativní mapa správního obvodu
Otrokovice** *(stav k 1. 1. 2003)*

Zdroj: ČSÚ

3 Vnější vztahy

3.1 Partnerská města

Město Otrokovice úzce spolupracuje na rozvoji města prostřednictvím vzájemné podpory a výměny zkušeností se dvěma městy:

DUBNICA NAD VÁHOM
(Slovensko)

Dubnica nad Váhom leží ve středním Považí v Ilavskej kotlině. Město s více jak 25 tis. obyvateli uzavřelo deklaraci o vzájemné spolupráci s Otrokovicemi v roce 1999, ale již v roce 1998 disponuje smlouvou o partnerství s polským městem Zawadzkie.

ZAWADZKIE (Polsko)

Město Zawadzkie se nachází ve východní části Opolského vojvodství, v regionu Slezská nížina. Obě města spolupracují na základě partnerské smlouvy uzavřené v roce 2006.

Spolupráce měst probíhá především na úrovni setkávání představitelů samosprávy partnerských měst a společně organizovaných akcí v oblasti kultury, školství, sportu a sociálních věcí.

Společnými akcemi jsou například

- účast představitelů partnerských měst a umělců z jednotlivých měst na vrcholných kulturních akcích pořádaných v jednotlivých městech (Dny města Zawadzského, Dubnický folklórní festival, Otrokovické letní slavnosti, Koledy tří národů v Otrokovicích),
- sportovní akce základních škol partnerských měst (např. Memoriál Mgr. Marty Herdovej v Dubnici nad Váhom),
- setkávání seniorů partnerských měst.

Poslední z uvedených společných akcí bylo, v době tvorby dokumentu, setkání představitelů partnerských měst v rámci Otrokovických letních slavností v červenci 2013.

3.2 Dobrovolné svazky obcí

Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě

Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě je dobrovolný svazek obcí v okrese Kroměříž, okrese Uherské Hradiště a okrese Zlín. Cílem sdružení je realizace partnerské spolupráce při stimulaci rozvoje turistických a rekreačních funkcí na Baťově kanálu a ve vazbě na Baťův kanál v souladu s Akčním plánem. V současnosti sdružuje celkem 16 obcí na toku Moravy: Kroměříž, Hulín, Střížovice, Kvasice, Bělov, Žlutava, Otrokovice, Napajedla, Spytihněv, Babice, Huštěnovice, Staré Město, Uherské Hradiště, Kunovice, Kostelany nad Moravou, Uherský Ostroh. Sdružení bylo založeno v roce 2005.

Severní Chříby a Pomoraví

Město Otrokovice je od 18. 1. 2013 členem Místní akční skupiny Severní Chříby a Pomoraví. Počet obyvatel činil původně 21 tis. obyvatel a přistoupením Otrokovic se jejich počet téměř zdvojnásobil. Společné zájmy sdružují zástupce veřejného, neziskového

i soukromého sektoru z okolních obcí a měst. K hlavním tématům patří podpora propagace a realizace akcí spojených s Baťovým kanálem, vytváření komplexní sítě cyklostezek, zlepšení dopravní dostupnosti a podpora kulturních a společenských tradic.

Asociace měst pro cyklisty

Zájem o podporu cyklistické dopravy město dokládá svou účastí v zájmovém sdružení Asociace měst pro cyklisty, která byla schválena zastupitelstvem dne 20. 6. 2013. Cílem je aktivní spolupráce měst České republiky na podpoře procyklistických aktivit a legislativy na národní i místní úrovni.

Svaz obcí a měst České republiky

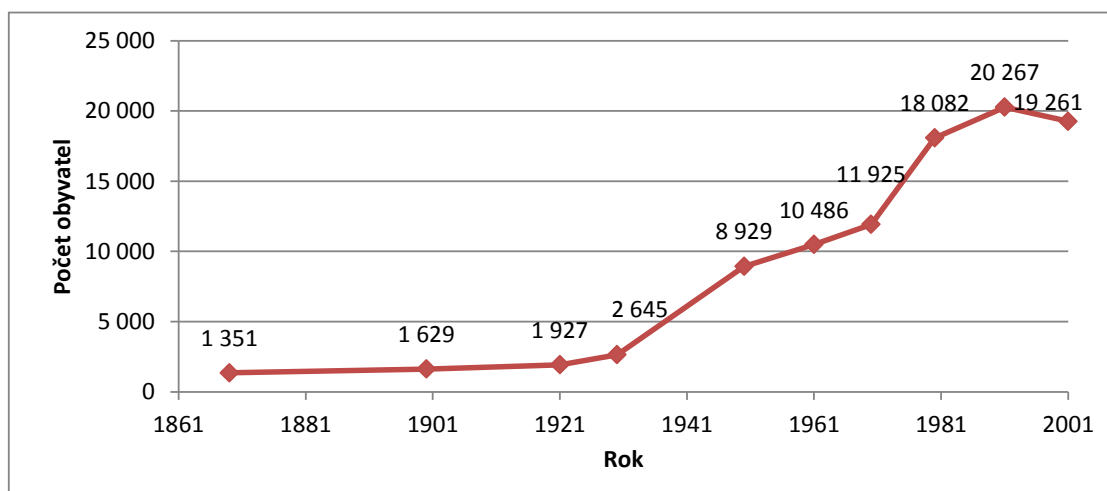
Město Otrokovice je členem Svazu měst a obcí České republiky. Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Svaz se podílí na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy.

4 Obyvatelstvo

4.1 Vývoj počtu obyvatel

Ve městě Otrokovice žilo k 31. 12. 2012 na 18 327 obyvatel, z toho je 51 % žen a 49 % mužů. Dle dostupných záznamů se počet obyvatel v posledních dvou staletích neustále zvyšoval. Zásadní nárůst obyvatel započal ve 40. a 50. letech minulého století v souvislosti s rozvojem Baťových závodů (v roce 1949 přejmenovaných na SVIT). Nejvyšší počet obyvatel město dosahovalo v 90. letech minulého století, kdy např. v roce 1991 ve městě žilo 20 267 obyvatel.

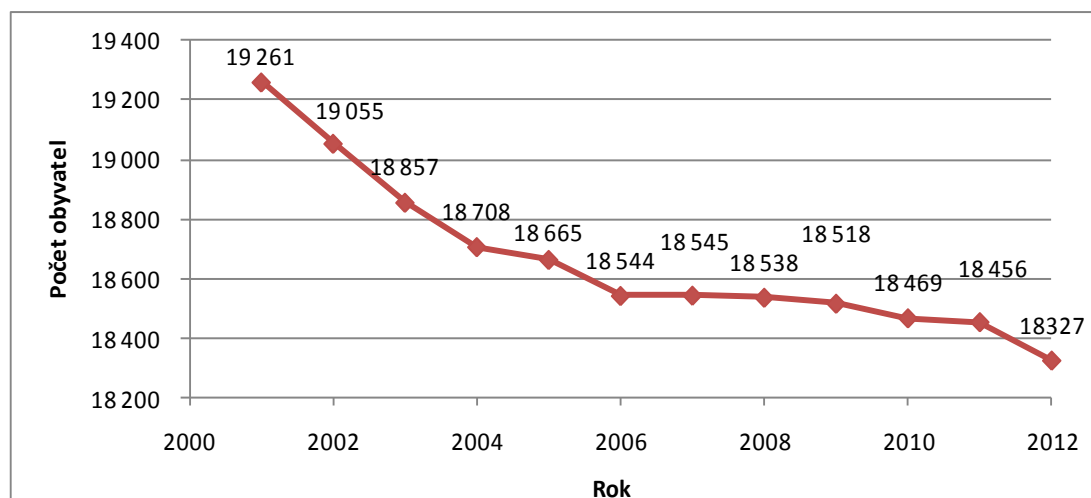
Graf. č. 1 Vývoj počtu obyvatel města Otrokovice od roku 1860 do 2001

Zdroj: Lexikon obcí

V posledních dvaceti letech je jasně patrný pokles počtu obyvatel města, který se projevuje i celorepublikově. Souvislost je třeba spatřovat především v projevech trendu suburbanizace, tedy vystěhovávání obyvatel z centrálních oblastí města na jeho okraj a především do okolních obcí. Tento fakt je doložen trvale záporným migračním saldem, ke kterému se v posledních 3 letech připojil i záporný přirozený přírůstek obyvatel.

Graf. č. 2 Vývoj počtu obyvatel města Otrokovice v posledních 12 letech

Zdroj: ČSÚ

Obyvatelstvo města bylo původně koncentrováno především v rámci dvou samostatných obcí s typickou vesnickou zástavbou (Kvítkovice a Otrokovice). Dynamický rozvoj území započal

po dobudování železniční trati na trase Přerov – Břeclav a zejména pak po první světové válce.

V souběhu s výstavbou Baťových závodů probíhala také výstavba urbanisticky plánovaných sídlišť tvořených charakteristickými tzv. baťovskými domky z červených cihel postavenými ve 30. letech minulého století. Tyto sídelní plochy byly koncentrovány především v severozápadní části Otrokovic (lokalita Bahňák). Tuto obytnou část v současnosti obklopuje od severu k jihu linie ploch technických, komerčních a výrobních zařízení.

V 70. a 80. letech 20. století došlo k dalšímu výraznému zásahu do života města, kdy díky výstavbě nové pneumatikárny došlo k přílivu nových obyvatel, a tím pádem i k razantní bytové výstavbě. Původní počet obyvatel se téměř zdvojnásobil. Tato změna zároveň znamenala faktickou likvidaci původní vesnice Otrokovice, kdy se nové panelové domy stavěly přímo v centru původní zástavby. Tradiční zástavba byla z části nahrazena panelovými sídlišti. Zároveň došlo k demolici historických památek lovecký zámek a sýpka. Dnes tato část města bývá nazývána Střed (název je používán neoficiálně). Městu díky historickému vývoji chybí historické jádro. Významné veřejné budovy jsou tak designovány charakteristickými stavebními trendy 20. století (Městský úřad, Otrokovická BESEDA). Sídelní zástavba v centru však zajišťuje stále zalidnění a praktické využívání centra města.

4.2 Pohyb obyvatel

Podle předběžných výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 měl Zlínský kraj ke konci března 2013 celkem 587 119 obyvatel. Proti stavu na konci roku 2012 ubylo v kraji celkem 574 občanů. V žádném z okresů během prvních tří měsíců tohoto roku obyvatel nepřibýlo. Počet obyvatel se snížil v okresech Vsetín o 211, Zlín o 141, Uherské Hradiště o 124 a Kroměříž o 98 osob.

Také v Otrokovicích občanů ubylo. Ve srovnání s rokem 2001, kdy bylo migrační saldo -4,4 obyv. na 1000 obyv., se ale tento trend zpomalil (v roce 2011 bylo migrační saldo -1,7 obyv. na 1000 obyv.). V roce 2012 se však trend vystěhování se za hranice města oproti roku 2011 zrychlil (o 64 osob se v roce 2012 vystěhovalo více, než se přistěhovalo).

Tabulka č. 1 Pohyb obyvatelstva v Otrokovicích v letech 2001-2012

Rok	Stav k 31.12.	Narození	Zemřelí	Přistě-hovalí	Vystě-hovalí	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Přírůstek celkový
2001	19 206	184	150	322	407	34	-85	-51
2002	19 055	169	137	399	582	32	-183	-151
2003	18 857	182	175	350	555	7	-205	-198
2004	18 708	162	138	414	587	24	-173	-149
2005	18 665	198	164	366	443	34	-77	-43
2006	18 544	178	153	363	509	25	-146	-121
2007	18 545	216	164	522	573	52	-51	1
2008	18 538	173	165	469	484	8	-15	-7
2009	18 518	177	166	436	467	11	-31	-20
2010	18 469	184	193	388	428	-9	-40	-49
2011	18 456	161	170	372	403	-9	-31	-40
2012	18 327	158	223	328	392	-65	-64	-129

Zdroj: ČSÚ

V posledních třech letech je oproti předchozímu období patrný také trend vymírání. Přirozený přírůstek nabývá záporných hodnot. Zatímco v roce 2010 a 2011 převýšil počet zemřelých nad narozenými o 9 osob, v roce 2012 byl tento rozdíl již 65 osob. Tato situace je daná významným navýšením počtu zemřelých osob.

Z demografických aspektů je procesem migrace ovlivněna zejména věková struktura obyvatel (následně i míra porodnosti a úmrtnosti), z čehož plynou důsledky mj. pro sociální infrastrukturu a školství. Negativním jevem je především vystěhovávání zejména mladších a vzdělanějších obyvatel do Prahy, Brna a Zlína (především vysokoškoláků, kteří po studiích v daném městě zůstanou).

4.3 Predikce demografického vývoje

Český statistický úřad zpracovává predikci vývoje obyvatelstva v jednotlivých krajích České republiky. Tuto predikci lze aplikovat i do situace Otrokovic. Predikce v sobě nezahnuje vliv vnitřní ani zahraniční migrace obyvatel a je založena na přirozené změně obyvatel.

Dle aktuální verze projekce se počet obyvatel bude postupně snižovat. Zatímco počet obyvatel kraje v prvním čtvrtletí roku 2013 činil 587 693 osob, dle projekce by se tento stav měl v roce 2065 snížit o více jak 100 tis. obyvatel na 474 469 obyvatel.

Věková struktura obyvatelstva zaznamená výraznou změnu. Významně se navýší počet osob starších 65 let, pokles lze očekávat až od roku 2058. V roce 2065 bude podíl seniorů vyšší jak 1/3 obyvatelstva, ačkoliv v roce 2009 to bylo jen 15,5 %. Sníží se podíl ekonomicky aktivních obyvatel ze 71 % na 52 %. Počet dětí do 14 let se bude ve Zlínském kraji do roku 2021 zvyšovat, následně poklesne.

Stárnutí populace se projeví i na zvyšování průměrného věku. Zatímco k 1. 1. 2009 byl průměrný věk obyvatel ve Zlínském kraji 49,5 let, v roce 2065 se tento průměr dle predikce zvýší na 51,3 let.

4.4 Věková struktura obyvatelstva

Populace v produktivním věku (15–64 let) tvoří 70 % obyvatelstva města, což odpovídá i situaci velikostně srovnatelných měst ve Zlínském kraji. Ve srovnání s městy Rožnov pod Radhoštěm a Uherský Brod se v populaci Otrokovic vyskytuje méně osob starších 65 let (16,3 % osob 65+ na celkovém počtu obyvatel). Tato situace je však obdobná jak na celorepublikové úrovni (16,2 %), tak ve Zlínském kraji (16,8 %).

Podíl dětí do věku 0–14 let je ve velikostně obdobných městech Zlínského kraje srovnatelný (cca 13,7 %), což je méně, než činí podíl ve Zlínském kraji (14,2 %) i České republice (14,7 %). Nejnižší podíl dětské složky v obyvatelstvu byl zjištěn v Hl. m. Praze (13,3 %), Zlínský kraj byl na třetí příčce v pořadí krajů s nejnižším podílem osob ve věku do 14 let.

Tabulka č. 2 Věkové složení obyvatelstva v regionech v letech 2001 a 2011

Region	Index stáří			Index ekonomického zatížení		
	2001	2011	Index změny v %	2001	2011	Index změny v %
Otrokovice	81,8	112,9	138	61,5	42,9	99
Rožnov pod Radhoštěm	78,4	117,1	149	67,9	44,1	65
Uherský Brod	86,4	121,8	141	75,2	44,9	60
Zlín	105,4	130,1	123	68,3	48,2	71
Okres Zlín	88,2	119,7	136	43,5	45,4	104
Zlínský kraj	85,3	117,8	138	42,8	45,0	105
Česká republika	72,1	107,2	149	67,3	44,6	66

Zdroj: SLBD 2001, 2011

Z počtu osob v základních věkových skupinách se konstruují indexy, např. index stáří a index ekonomického zatížení. Index stáří vyjadřuje počet obyvatel v poproduktivním věku připadající na 100 obyvatel v předproduktivním věku. V roce 2011 dosáhl v Otrokovicích hodnoty 113 (na 100 dětí připadlo 113 obyvatel starších 65 let). Např. v roce 2001 připadlo na 100 dětí pouze 82 obyvatel v poproduktivní kategorii. Trend zvyšování podílu starších osob je patrný v celé republice. Nárůst indexu stáří je v rámci Otrokovic pomalejší než v rámci republiky (viz index změny v předchozí tabulce). Dle Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014 bude však obvod ORP Otrokovice v rámci Zlínského kraje obvodem s největším nárůstem podílu osob starších 80 let během následujících 25 let, pravděpodobně až o 130 %

Index ekonomického zatížení, což je počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let připadající na 100 obyvatel v produktivním věku, dosáhl v Otrokovicích v roce 2011 hodnoty 42,9, což oproti roku 2001 znamená pokles o 18,6 procentních bodů (dále jen p. b.). Zlínský kraj se s hodnotou 45,0 nachází na šestém místě mezi kraji. V České republice má index hodnotu 44,6. Na 100 obyvatel v ekonomicky aktivním věku (15–64 let) tak připadlo 45 „závislých osob“. V roce 2001 připadlo na 100 osob v produktivním věku 62 „závislých“, docházelo tedy k postupnému snižování této hodnoty zásluhou růstu podílu osob v aktivním věku a snižováním podílu dětské složky v populaci.

Občan Otrokovic dosahuje průměrného věku 41,4 let, přičemž muži tradičně dosahují nižší úrovně (39,7 let) než ženy (43,1 let). Tato situace odpovídá i stavu v České republice (41,1 let) i Zlínském kraji (41,4 let).

4.5 Struktura obyvatelstva dle dalších kritérií

Nejsilnější skupinou obyvatel města Otrokovice jsou osoby s nejvyšším stupněm dosaženého vzdělání na úrovni střední odborné školy bez maturity, popř. vyučení (1/3 obyvatelstva Otrokovic). 1/5 obyvatelstva tvoří osoby se středním vzděláním ukončené maturitním vysvědčením. Podíl osob se základním vzděláním nebo s neukončeným základním vzděláním je 16 %. Situace je velice obdobná ve Zlínském kraji. V rámci republiky tvoří skupina vyučených nebo se středoškolským vzděláním menší podíl na celkovém obyvatelstvu ve prospěch obyvatel s vyšším vzděláním (4 % obyvatelstva) a vysokoškolským vzděláním (11 %).

V Otrokovicích žije na 9 % obyvatel s vysokoškolským vzděláním, ve Zlínském kraji je to 10 %, v samotném krajském městě Zlín s Univerzitou Tomáše Bati je to však 15 %. Je zde patrný trend setrvání vysokoškolsky vzdělaných osob v místě svého studia.

Tabulka č. 3 Vzdělanostní struktura v referenčních územích v roce 2011

Region	Bez vzdělání, ZŠ a neukonč. Základní v %	Vyučené a střední odb. bez matur. v %	Střední s maturitou v %	Nástavbové studium v %	Vyšší odborné vzdělání v %	Vysokoškolské vzdělání v %
Otrokovice	16	31	24	2	1	9
Rožnov pod Radhoštěm	16	25	25	3	1	14
Uherský Brod	16	29	24	3	1	11
Zlín	14	25	26	3	1	15
Okres Zlín	16	29	23	2	1	11
Zlínský kraj	17	31	23	2	1	10
Česká republika	16	28	23	2	1	11

Zdroj: SLBD 2001, 2011

V rámci Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 bylo zjištěno, že nejsilnější národnostní menšinou na území města Otrokovice tvoří Slováci (68 % z celkového počtu cizinců). Celkový počet cizinců, kteří se ke své národnosti přihlásili, bylo 244 osob. Na území města jsou registrovaní i občané z Ukrajiny, Vietnamu, Polska a Německa. Skutečný počet cizinců na území města bude vyšší. Významný podíl cizinců se podílí na sezónních pracích v regionu.

4.6 Vyjížd'ka (dojížd'ka) za prací a do škol

3 577 obyvatel města Otrokovic (39 % ekonomicky aktivních osob) vyjíždí do zaměstnání. Téměř polovina z vyjíždějících do zaměstnání (45 % osob) cestuje v rámci území města Otrokovice. 44 % vyjíždí za prací do jiné obce v rámci okresu (především do Zlína). Do jiného okresu 6 %, do jiného kraje 4 % a do zahraničí 1 % vyjíždějících.

Tabulka č. 4 Vyjíždějící do škol a zaměstnání

Vyjíždějící	Zaměstnaní		Žáci a studenti	
	celkem	podíl v %	celkem	podíl v %
Vyjíždějící do zaměstnání a škol	3 577	100	1 263	100
v tom:				
v rámci obce	1 621	45	584	46
do jiné obce okresu	1 562	44	341	27
do jiného okresu kraje	197	6	114	9
do jiného kraje	152	4	219	17
do zahraničí	45	1	5	0
Vyjíždějící denně mimo obec	1 738	49	476	38

Zdroj: SLBD 2011

Denně za hranice města vyjíždí téměř polovina zaměstnaných osob, ostatní zaměstnané osoby vyjíždí nepravidelně, v delších časových úsecích, nebo cestují v rámci území města.

1 263 žáků a studentů využívá dopravu k cestě do škol, což je 53 % všech studentů, žáků a učňů. Nejvíce žáků a studentů vyjíždí do škol v rámci území města (46 % vyjíždějících). Více jak ¼ žáků dojíždí do jiné obce v okrese (tj. i do krajského města Zlína). Každodenně absolvuje cestu do školy za hranice města na 38 % ze všech vyjíždějících žáků a studentů.

5 Zdravotnictví

Nejvýznamnějším zdravotnickým subjektem v Otrokovicích je Městská poliklinika s.r.o. Otrokovice zřizovaná městem Otrokovice. Poliklinika poskytuje zázemí jak praktickým lékařům pro dospělé i děti a dorost, tak mnoha specializovaným oborům, jako jsou např. chirurgie, ortopedie, oční lékař vč. optika, urologie, interna a kardiologie, centrum pro choroby srdce a cév, diabetologie, gastroenterologie, ORL, kožní lékař, neurologie, radiodiagnostika, léčebná rehabilitace, gynekologie, mamograf, několik specializovaných psychologických pracovišť vč. dětského, psychiatr a dále pak stomatologie, zubní RTG, čelistní ortopedie, dentální hygiena, zubní technik a laboratoř. V poliklinice je také situována lékárna.

V Otrokovicích se nenachází nemocnice, nejbližšími nemocnicemi jsou Krajská nemocnice T. Bati, a.s. a Nemocnice ATLAS, a.s. ve Zlíně. Vzhledem k tomu, že nejbližší nemocnice se nacházejí cca 10 km od Otrokovic, jeví se vybavenost a dostupnost zdravotnických zařízení pro obyvatele Otrokovic adekvátní.

Město nedisponuje lékařskou pohotovostí, a to ani lékárenskou. V urgentních případech je potřeba opět využít zlínských nemocnic, avšak ani zde nefunguje pohotovost s nepřetržitou službou. Přímo v Otrokovicích je k dispozici výjezdová základna lékařské záchranné služby Zlínského kraje.

Na území Otrokovic se nachází celkem čtyři lékárny, jedna je přímo v prostorách Městské polikliniky. Lékárna se nenachází pouze v části Kvítkovice, jinak jsou lékárny relativně dostupné všem obyvatelům Otrokovic.

Mimo městskou polikliniku poskytují zdravotní služby další dvě zdravotní střediska - Zdravotní středisko na ulici Objízdna a Zdravotní středisko na ulici třída T. Bati a další praktičtí lékaři i specialisté na území města.

Český červený kříž, oblastní spolek Zlín zajišťuje v domácnostech u pacientů po propuštění z nemocnice či u nemocných v domácím ošetřování domácí ošetřovatelskou službu, a to dle indikace praktického lékaře. Tato služba je často spojena s výkonem pečovatelské služby.

6 Sociální péče

Koordinátorem sociální péče a řídicím orgánem při prevenci sociálně patologických jevů je Odbor sociální Městského úřadu Otrokovice, který zajišťuje výkon státní správy a samosprávy v sociální oblasti. Mezi hlavní činnosti odboru patří výkon sociálně-právní ochrany dětí, který zajišťuje oddělení sociálně právní ochrany. Poskytování sociální pomoci občanům v krizových životních situacích, výkon agend opatrovnictví, sociálního kurátora, protidrogového koordinátora, preventisty kriminality a zprostředkování sociálních služeb zajišťuje oddělení sociální pomoci, které intenzivně spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi. Odbor zprostředkovává výkon alternativních trestů ve spolupráci se státními orgány, provádí také sociální poradenství. V rámci výkonu samosprávných činností zajišťuje evidenci žádostí o přidělení bytu v některém z pěti domů s pečovatelskou službou příspěvkové organizace SENIOR Otrokovice. Pro zapojení seniorů do společenského života ve městě jsou dále provozovány tzv. Kluby důchodců (KD). Město je zřizovatelem tří klubů – KD Baťov, KD Trávníky a KD Kvítkovice. Ke konci roku 2012 evidovaly tyto kluby celkem 280 členů. Jejich účelem je zejména aktivní účast seniorů a zdravotně postižených občanů na společenském, kulturním a zájmovém dění ve městě.

Od roku 2005 se sociální odbor intenzivně věnuje komunitnímu plánování sociálních služeb. V dubnu 2012 město Otrokovice vydalo již druhý komunitní plán sociálních služeb, který plynule navazuje na předchozí plán a udává trend pro další směřování a rozvoj v oblasti plánování sociálních a dalších služeb pro obyvatele regionu Otrokovicko.

Kvalita sociální péče byla oceněna umístěním města Otrokovice na druhém místě v 5. ročníku celostátní soutěže „Obec přátelská rodině“¹, kterou pořádá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Stálá komise pro rodinu a rovné příležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve spolupráci s Asociací center pro rodinu, Sítí mateřských center a Sociální komisí Svazu měst a obcí ČR. Do soutěže se v tomto ročníku přihlásilo celkem 28 obcí, měst či městských částí, přičemž město Otrokovice se umístilo ve IV. velikostní kategorii (10 001–50 000 obyvatel) hned za vítězným Třincem. Předmětem soutěže je zhodnotit, jak se v různých místech republiky vychází vstříc dětem, jejich rodičům a prarodičům.

Kromě poskytování sociálních služeb dle zákona o sociálních službách popsanych níže v Otrokovicích velmi dobře funguje i poskytování sociální pomoci mimo služeb dle zákona. Město Otrokovice např. v rámci Komunikačního systému tísňového volání města zapůjčuje občanům soupravy tísňového volání. Tyto soupravy jsou majetkem města a na základě smlouvy o výpůjčce jsou na základě doporučení Komise sociálních služeb zapůjčovány vybraným občanům. Nejčastěji se jedná o osamělé seniory, osoby se zdravotními potížemi či osobám, které se cítí ohroženy a potřebují mít jistotu, že se dovolají pomoci v kteroukoliv denní nebo noční hodinu. Soupravy jsou napojeny na pult centrální ochrany Městské policie Otrokovice.

6.1 Sociální služby

Vedle Odboru sociálního MěÚ Otrokovice působí na území města s přesahem do správního obvodu ORP několik registrovaných poskytovatelů sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a dále několik subjektů poskytujících služby v sociální oblasti, které však nejsou registrovány dle zákona o sociálních službách. Je rozvíjena a nabízena pomoc, zejména při volnočasovém vyžití, pro potřebné občany na dobrovolnické bázi. S ohledem na trend stárnutí populace a snaze o začleňování

¹ Zdroj: <http://www.obecpratelskarodine.cz/cz/vysledky-souteze/2012/vysledky/>

znevýhodněných skupin obyvatel do běžného života se tyto organizace zaměřují zejména na seniory, osoby zdravotně postižené a osoby, které se ocitly ve stavu sociální krize. Například v Domě s pečovatelskou službou na ulici Hlavní nově od ledna 2013 působí Domovinka pro seniory, která nabízí klubové a volnočasové aktivity pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením, při asistenci dobrovolníků z o.p.s. Maltézská pomoc za koordinace sociálního odboru.

Město Otrokovice je zřizovatelem příspěvkové organizace SENIOR Otrokovice, p. o. Tato organizace nabízí služby pobytové (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, odlehčovací služby), ambulantní (pečovatelská služba, denní stacionář) a terénní (pečovatelská služba). Pečovatelská služba má své zázemí rovněž v nájemních prostorách (nájemní byty) na adresách Hlavní 1161 a Nivy 283.

Tabulka č. 5 SENIOR Otrokovice, p. o.

Zařízení	Cílová skupina	Charakteristika služeb	Kapacita	Naplně- -nost
SENIOR B, K. Čapka 1615				
Domov pro seniory	senioři (starší 65 let) s částečnou ztrátou soběstačnosti, případně se závažnými změnami zdravotního stavu, kteří z těchto důvodů nemohou žít ve své vlastní domácnosti a potřebují celodenní podporu a pomoc druhé osoby (příspěvek na péči I. a II. stupně)	Pobytová sociální služba s celoročním provozem – ubytování v jednolůžkových pokojích, celodenní stravování, celodenní komplexní pečovatelská péče (pomoc při osobní hygieně, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv a osobních zájmů), včetně péče lékařské a ošetrovatelské.	71	98,50 %
Odlehčovací služba	senioři (starší 65 let) a osoby se zdrav. postižením (starší 18 let) se ztrátou soběstačnosti, kteří jsou v péči rodiny (služba má na omezenou dobu pomoci pečující rodině si odpočinout nebo zařídit osobní záležitosti) nebo seniorům a osobám se zdrav. postižením, kteří se na přechodnou dobu ocitli v situaci, která jim brání v plné soběstačnosti (rekonvalescence)	Pobytová sociální služby – přechodný pobyt (minimálně 1 týden, maximálně 3 měsíce) – ubytování v jednolůžkových pokojích, celodenní strava, komplexní pečovatelská – pomoc při osobní hygieně, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv a osobních zájmů - a ošetrovatelská péče.	4	80 %

SENIOR C, tř. Spoje nců 1840

Domov pro seniory	senioři (starší 65 let) s převážnou nebo úplnou ztrátou soběstačnosti, případně se závažnými změnami zdravotního stavu, kteří z těchto důvodů nemohou žít ve své vlastní domácnosti a potřebují celodenní podporu a pomoc druhé osoby (příspěvek na péči III. a IV. stupně)	Pobytová sociální služba s celoročním provozem – ubytování v jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích, celodenní stravování, celodenní komplexní pečovatelská péče (pomoc při osobní hygieně, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv a osobních zájmů), včetně péče lékařské a ošetrovatelské.	66	99 %
Odlehčovací služba	senioři (starší 65 let) se ztrátou soběstačnosti, kteří jsou v péči rodiny (služba má na omezenou dobu pomoci pečující rodině si odpočinout nebo zařídit osobní záležitosti) nebo seniorům, kteří se na přechodnou dobu ocitli v situaci, která jim brání v plné soběstačnosti (rekonvalescence)	Pobytová sociální služba – přechodný pobyt (minimálně 1 týden, maximálně 3 měsíce) – ubytování ve dvoulůžkových pokojích, celodenní strava, komplexní pečovatelská – pomoc při osobní hygieně, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv a osobních zájmů - a ošetrovatelská péče.	4	87 %
Domov se zvláštním režimem	senioři (starší 65 let) s prokázanou Alzheimerovou chorobou, kteří z tohoto důvodu nemohou žít ve své vlastní domácnosti a potřebují trvale celodenní podporu či pomoc, případně dohled druhé osoby	Pobytová sociální služba s celoročním provozem – ubytování ve dvoulůžkových pokojích, celodenní stravování, celodenní komplexní pečovatelská péče (pomoc při osobní hygieně, pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, sociálně terapeutické a aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktů se společenským prostředím, pomoc při uplatňování práv a osobních zájmů), včetně péče lékařské a ošetrovatelské.	12	99,50 %
Denní stacionář	osoby (starší 45 let) s Alzheimerovou chorobou či jiným typem demence, jejichž stav vyžaduje pomoc druhé osoby	Ambulantní sociální služba zajišťuje v pracovní dny od 7.00 hod do 16.00 hod pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, poskytnutí stravy, aktivizační činnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a pomoc při obstarávání osobních záležitostí.	Jedná se o okamžitou kapacitu (tzn. kolik osob může být ve stacionáři současně) – 5 osob	45 %

Pečovatelská služba				
Pečovatel- ská služba	senioři (starší 65 let) a osoby se zdrav. postižením (starší 18 let), kteří nezvládají vlastními silami nebo s pomocí rodiny péči o vlastní osobu či domácnost; rodinám, ve kterých se narodily tři a více dětí současně, a to do 4 let věku těchto dětí	Terénní a ambulantní služba, poskytovaná v domácnostech nebo prostorách pečovatelské služby - pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, dovoz obědů, poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktní se společenským prostředím, fakultativní služby – pedikúra, přeprava vozidlem PS.	130	83 %

Zdroj: SENIOR Otrokovice, p. o.; Dokument Sociální služby města Otrokovice. Stav k 14. 8. 2013

Již přes 20 let dále ve městě Otrokovice působí **Charita sv. Anežky Otrokovice**, církevní právnická osoba, která je součástí Arcidiecézní charity Olomouc, organizačně začleněnou pod Charitu Česká republika.

Tato organizace nabízí následující služby pro cílovou skupinu potřebných osob, které se ocitly ve stavu ohrožení, tísně, krize, nouze, závislosti, nebo jiného oslabení či vyloučení člověka z běžného života.

Tabulka č. 6 Charita sv. Anežky Otrokovice

Cílová skupina	Charakteristika služeb	Kapacita
Terénní služba rodinám s dětmi		
rodiny či osamělí rodiče s dětmi do 18 let z Otrokovic a okolních obcí	Terénní služba pro rodiny s dětmi, které se ocitly v životní situaci, jež by na dítě mohla mít nepříznivý vliv nebo ho mohla ohrožovat. * Základní poradenství * Výchovná, vzdělávací a aktivizační činnost * Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím * Sociálně terapeutické činnosti * Pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí	4 sociální pracovníce / 1 sociální pracovníce se může věnovat cca 8 rodinám měsíčně
Terénní program Samaritán		
osoby bez přístřeší, osoby v krizi (finanční, nejisté bydlení, bydlení v nevyhovujících podmínkách apod.)	Podpora a pomoc lidem, kteří jsou v nepříznivé sociální situaci bez domova a nevyužívají ambulantních a pobytových služeb. Pomoc mužům i ženám od 18 let, kteří žijí v prostředí ulice. * Poradenství * Doprovody na úřady, pomoc při vyřizování dokladů, dávek * Materiální pomoc při životě na ulici * Mobilní kancelář - jednou za 14 dnů je vydávána uživatelům služby teplá polévka	2000 kontaktů za rok

Odlehčovací služba		
senioři, příjemci starobního důchodu, kteří žijí se svými rodinami, které potřebují pomoc při soustavné péči o ně, dále senioři, kteří žijí osaměle a po určitou dobu potřebují zvýšenou péči (např. rekonvalescence), nebo senioři, kteří žijí se svými rodinami, ale pečující osoba musí sama podstoupit léčbu případně být hospitalizována	Pobytová služba. * Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu * Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu * Poskytnutí stravy a ubytování * Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím * Sociálně terapeutické činnosti * Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí; aktivizační činnosti (např.: canisterapie, trénink paměti, předčítání, vaření, skupinové cvičení, tvořivé aktivity)	2 lůžka, max. doba pobytu je 3 po sobě jdoucí kalendářní měsíce
Nový domov Otrokovice		
matky s nezletilými a nezaopatřenými dětmi, otcové s nezletilými a nezaopatřenými dětmi, samotné ženy starší 18 let, těhotné ženy starší 18 let bez přístřeší v obtížné životní a sociální situaci. Konkrétně se jedná o osoby v krizi, oběti domácího násilí a osoby, které jsou ohroženy rizikovým způsobem života nebo jsou ohroženy jejich děti.	Azylový dům pro matky s dětmi. Cílem služby je pomoci těmto osobám překlenout jejich nepříznivou životní situaci spojenou se ztrátou bydlení a podpořit je v soběstačnosti a aktivitě tak, aby dokázaly samy řešit své problémy a přiblížit se co nejvíce k běžnému životu.	5 bytových jednotek pro matku a 1–3 děti
Noclehárna Samaritán		
muži (starší 18 let) v tíživé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení, kteří nesplňují podmínky pro přijetí do azylového domu.	akutní pomoc mužům bez domova. Služba jim zajistí nocleh, možnost hygieny, základní sociální poradenství. Každý uživatel obdrží jednu instantní polévku zdarma.	4 lůžka
Charitní pečovatelská služba		
senioři, osoby se zdravotním postižením, rodiny, ve kterých se narodily současně 3 nebo více dětí a to do 3 let věku dětí, kteří nezvládají péči o sebe nebo svou domácnost, ale chtějí zůstat v přirozeném prostředí (bez omezení věku).	* Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu * Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu * Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy (teplé jídlo) * Pomoc při zajištění chodu domácnosti * Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	maximální kapacita služby 12 uživatelů denně / denně 5–6 návštěv u uživatelů na jednoho pracovníka
Domov pro seniory		
senioři, příjemci starobního důchodu (starší 65 let věku), kteří mají trvalý pobyt v ČR a kteří pro svůj věk, osamělost, ztrátu soběstačnosti či zdravotní postižení mají sníženou schopnost uspokojovat sami či s pomocí svých blízkých své základní životní potřeby a nemohou tudíž žít ve svém domácím prostředí.	Ubytování, stravování, celodenní komplexní péče včetně péče lékařské a ošetrovatelské. * Pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu * Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu * Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím * Sociálně terapeutické činnosti * Aktivizační činnosti * Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí	46 lůžek (24 jednolůžkových a 11 dvoulůžkových pokojů)

Dluhové poradenství Samaritán

muži i ženy (starší 18 let), páry, kteří mají problémy s dluhy a potřebují podporu a pomoc k řešení této nepříznivé sociální situace.	Terénní i ambulantní forma služby. Služba se snaží nasměrovat klienty k oddlužení v rámci poskytování odborného sociálního poradenství. Služba disponuje právníkem. Dluhové poradenství Samaritán se snaží pomoci v celé šíři dluhové problematiky, od pomoci při sestavování rozpočtů hospodaření, hledání zaměstnání, restrukturalizaci úvěrů, podání návrhů na zastavení exekuce, až po pomoc při podání návrhů na povolení oddlužení.	720 intervencí/rok u ambulantní formy; 520 intervencí/rok u terénní formy
---	---	--

Azylový dům Samaritán Otrokovice

muži (od 18 let) v nepříznivé sociální situaci, kterou nejsou schopni řešit vlastními silami	Služba pomáhá mužům bez domova v integraci zpět do společnosti. Služba zajišťuje nocleh, možnost hygieny, podmínky pro přípravu stravy, základní sociální poradenství. Specifikem služby jsou sociálně-terapeutické činnosti zaměřené na rozvoj pracovních dovedností a orientace na trhu práce, počítačové gramotnosti, skupinové aktivity.	37 lůžek (6 čtyřlůžkových pokojů, 3 třílůžkové pokoje, 2 dvoulůžkové pokoje)
--	--	---

Zdroj: Charita sv. Anežky Otrokovice; Dokument Sociální služby města Otrokovice. Stav k 12. 8. 2013

Součástí nabídky Charity sv. Anežky Otrokovice jsou také služby půjčovny kompenzačních pomůcek, poskytování charitního šatníku či nabídka produktů kreativní dílny při Azylovém domě Samaritán.

Ve městě Otrokovice dále působí **pobočka občanského sdružení NADĚJE**, která v současné době realizuje pět sociálních služeb pro lidi s mentálním a kombinovaným postižením, jmenovitě domov pro osoby se zdravotním postižením, týdenní stacionář, denní stacionář, chráněné bydlení a sociálně terapeutickou dílnu.

Tabulka č. 7 NADĚJE o.s. pobočka Otrokovice

Cílová skupina	Charakteristika služeb	Kapacita
Domov pro osoby se zdravotním postižením		
lidé s mentálním a kombinovaným postižením (od 16 let)	Pobyťová služba. Služby domova pro osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány v Domě Naděje Otrokovice, jež nabízí příjemné prostory k bydlení; cílem je podpořit lidi s mentálním postižením v péči o sebe sama v každodenních situacích, v bezpečné samostatnosti, v pomoci při navazování dobrých vztahů s blízkými lidmi, s rodinou, posilovat či hledat možné pracovní návyky, využívání volného času. K základním poskytovaným činnostem patří: poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně, výchovné vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Poskytování základního sociálního poradenství.	35 lůžek

Týdenní stacionář		
lidé s mentálním a kombinovaným postižením (od 16 let)	Pobytová služba. Služby Týdenního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány v Domě Naděje Otrokovice, jež nabízí příjemné prostory k bydlení; cílem je podpořit lidi s mentálním postižením v péči o sebe sama v každodenních situacích, v bezpečné samostatnosti, v pomoci při navazování dobrých vztahů s blízkými lidmi, posilovat či hledat možné pracovní návyky, využívání volného času. K základním poskytovaným činnostem patří: poskytnutí stravy, pomoc při osobní hygieně, výchovné vzdělávací a aktivizační činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Poskytování základního sociálního poradenství.	7 lůžek
Denní stacionář		
lidé s mentálním a kombinovaným postižením (od 16 let)	Ambulantní služba, jejímž cílem je vytvářet po část dne životní prostor pro lidi, kteří s ohledem na své znevýhodnění nemohou být v žádné části dne sami. U každého uživatele respektujeme jeho zkušenosti, podporujeme jeho schopnosti, svébytnost a rozvíjíme jeho potenciál. K základním činnostem patří osobní hygiena, poskytnutí stravy, výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti. Služba poskytuje základní sociální poradenství.	7 uživatelů v jeden okamžik, aktuálně rozšířeno na 9
Sociálně terapeutická dílna		
lidé s mentálním a kombinovaným postižením (od 15 let)	Ambulantní služba. V sociálně terapeutické dílně (STD) jsou poskytovány ambulantní služby sociální prevence, které jsou určeny lidem se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, kteří z tohoto důvodu nemohou pracovat (nejsou z tohoto důvodu umísťitelní) na otevřeném ani chráněném trhu práce. Jejich účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie a vyhledávání vhodných pracovních míst na volném trhu práce. K základním činnostem patří pomoc při zvládání a rozvíjení pracovních dovedností a návyků. Služba poskytuje rovněž podporu směřující k samostatnému životu mezi lidmi a uplatnění v běžném zaměstnání. 1. program – Keramický a textilní ateliér 2. program – Café Naděje	17 – maximální kapacita v jeden okamžik

Chráněné bydlení

lidé s mentálním a kombinovaným postižením (od 19 let)	Pobytová služba, která poskytuje péči a zázemí lidem s mentálním a kombinovaným postižením. Péčí se rozumí pomoc a podpora v každodenních situacích, podpora samostatnosti, pomoc při navazování dobrých vztahů s lidmi, rodinou. Dále pak podpora zájmu a schopností pro samostatný a spokojený život mezi lidmi. Zázemím se rozumí příjemné prostředí vlastní domácnosti a pomoc při přípravě stravy nebo její poskytnutí.	12 uživatelů
--	--	--------------

Zdroj: NADĚJE o. s.; Dokument Sociální služby města Otrokovice. Stav k září 2013

Na území města Otrokovice dále realizuje svou pomoc potřebným **obecně prospěšná společnost Maltézská pomoc**, charitativní a humanitární organizace Suverénního řádu maltézských rytířů. Centrum nabízí tyto dobrovolnické programy:

- Pomoc osamoceným seniorům a osobám se zdravotním postižením: psychosociální pomoc seniorům a zdravotně postiženým osobám. Aktivita centra směřuje ke zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, k sociálně-terapeutickým činnostem a rovněž k pomoci při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.
- Sociálně aktivizační programy pro děti, mládež a podporu rodiny: volnočasový program pro děti, psychosociální podpora dětí školního věku s identifikovaným sociálním či zdravotním problémem, včetně pomoci rodičům. Sociálně preventivní činnosti pro neorganizované děti pocházející ze sociálně slabých či neúplných rodin ohrožených sociálně patologickými jevy (např. děti z rozvedených rodin, děti s výchovnými a sociálními problémy apod.).
- Pomoc zdravotně postiženým osobám při jednorázových akcích: organizace větších dobrovolnických akcí, s péčí o vozíčkáře nebo jinak postižené účastníky, popř. pomoc při organizaci akce.

Pro zapojení seniorů do společenského života ve městě jsou dále provozovány tzv. **Kluby důchodců** zmíněné na začátku kapitoly Sociální služby. Jejich účelem je zejména aktivní účast seniorů a zdravotně postižených občanů na společenském, kulturním a zájmovém dění ve městě.

Dobrovolnické služby nabízí a zajišťuje také organizace ADRA Zlín. Smyslem této organizace je získávat, vychovávat a zajišťovat dobrovolníky pro organizace a zařízení poskytující sociální služby v rámci Zlínského kraje. Umožňuje široké veřejnosti, aby se aktivně zapojila při péči o sociálně či zdravotně handicapované občany. V Otrokovicích ADRA spolupracuje především s příspěvkovou organizací SENIOR Otrokovice.

Další organizace, které v Otrokovicích poskytují sociální služby dle zák. č. 108/2006 Sb. jsou:

- Unie Kompas, o.s. Zlín – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ŠLIKR, terénní program,
- ONYX – streetwork Zlín - terénní program, ve Zlíně dále služba K centrum (využívají i obč. Otrokovic),
- Educo, o.s. – raná péče,
- Podané ruce, o.s. – osobní asistence,
- Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje – odborné sociální poradenství,
- Český červený kříž – pečovatelská služba,

- Nově vzniklá NADĚJE, otrokovická o.p.s., jejímž cílem je zaměstnávání lidí se zdravotním postižením.

6.2 Sociálně patologické jevy

Na prevenci vzniku sociálně patologických jevů u obyvatel města i v oblasti práce se zasaženými osobami v Otrokovicích se rovněž podílejí organizace z oblasti sociálních služeb, které jsou popsány výše. Ve spolupráci s městem zajišťují projekty jako provoz Mobilní buňky pro osoby bez přístřeší či projekt Veřejné sprchy pro občany, kteří nemají možnost vykonat hygienu jiným způsobem. Za zmínku také stojí pozitivní proaktivní přístup komerčních subjektů (např. firma TEHOS s.r.o.), které ve vybraných oblastech nabízí pomocnou ruku při prevenci i řešení těchto negativních jevů. Důležitá je v této oblasti také osvěta žáků realizovaná na školách v Otrokovicích.

Dle informací azylového domu Samaritán je v Otrokovicích zhruba 40 osob bez přístřeší. Počet toxikomanů ve městě a okolí je odhadován na 200 osob. Pro práci s těmito osobami a prevenci pracuje na Otrokovicku občanské sdružení ONYX, přičemž evidována je aktivní spolupráce s přibližně 40 toxikomany.

Město Otrokovice jako ORP má ustaveného jednoho pracovníka, který se zabývá problematikou národnostních menšin. Jeho hlavním úkolem je zajišťovat výkon práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Podle Konceptu romské integrace ve Zlínském kraji na léta 2009–2013 mezi Romy přetrvává poměrně vysoká míra nezaměstnanosti, která se může dle informací krajské koordinátorky pohybovat ve Zlínském kraji až na hodnotě 70 %. Problémem je obtížný přístup na trh práce, ale také potřeba intenzivní spolupráce se zaměstnavateli při tvorbě adekvátní nabídky pracovních míst. Sociální pomoc je nabízena také prostřednictvím poskytovatelů sociálních služeb.

Od 1. ledna 2012 je v Otrokovicích v platnosti vyhláška o úplném zákazu provozování některých loterií a jiných podobných her na území města. Podle znění vyhlášky měly být z města odstraněny všechny výherní hrací automaty nejpozději do 31. prosince 2012, videoterminály nebo rulety by měly být odstraněny nejpozději do 31. prosince 2013.

7 Kultura a cestovní ruch

7.1 Kulturní vyžití

Knihovny

Na území města jsou obyvatelům k dispozici dvě městem vlastněné a dotované veřejné knihovny. V obou mají občané možnost přístupu k internetu. Jedna je přímo v budově Městského úřadu (nám. 3. května) a druhá na ulici Erbenova na Bahňáku.

Otrokovická BESEDA

Kulturním centrem Otrokovic je Otrokovická BESEDA, s.r.o., která nabízí pestrou škálu rozmanitých aktivit – od kulturních akcí nejrůznějšího zaměření i formátu, přes kongresové, vzdělávací a společenské akce, až po bohatou nabídku individuálních kurzů jazykových, pohybových i rukodělných. V Otrokovické BESEDĚ se nachází také kinosál, který zatím nedisponuje digitální promítací technologií. V říjnu 2013 byla radou města odsouhlasena digitalizace kina.

Společenský dům Otrokovice – Hotel Baťov

Společenský dům lze vedle zajímavých technických a průmyslových staveb považovat za nejcennější otrokovickou budovu baťovské éry. Autorem této funkcionalistické stavby z roku 1936 je architekt Vladimír Karfík. Stavba prošla v roce 1996 modernizací a v letech 2003–2006 menšími úpravami. Kromě ubytovacích kapacit poskytuje v současné době zázemí pro akce typu školení a semináře, konají se zde společenské akce, poutě, plesy a večírky. Město usiluje o prohlášení objektu kulturní památkou, jelikož domu hrozí kvůli dluhům majitele dražba a potencionální znehodnocení objektu.

Depozitář Muzea jihovýchodní Moravy

V Otrokovicích se nachází depozitář Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, který byl slavnostně otevřen dne 25. 4. 2012. Jedná se o nový objekt, který bezprostředně sousedí se stávajícím depozitářem, v němž jsou soustředěna konzervátorská pracoviště muzea. Nový depozitář umožní na dalších dvacet až třicet let ukládání sbírkových předmětů takovým způsobem, aby se zabránilo jejich poškození nebo zničení.

7.2 Cestovní ruch

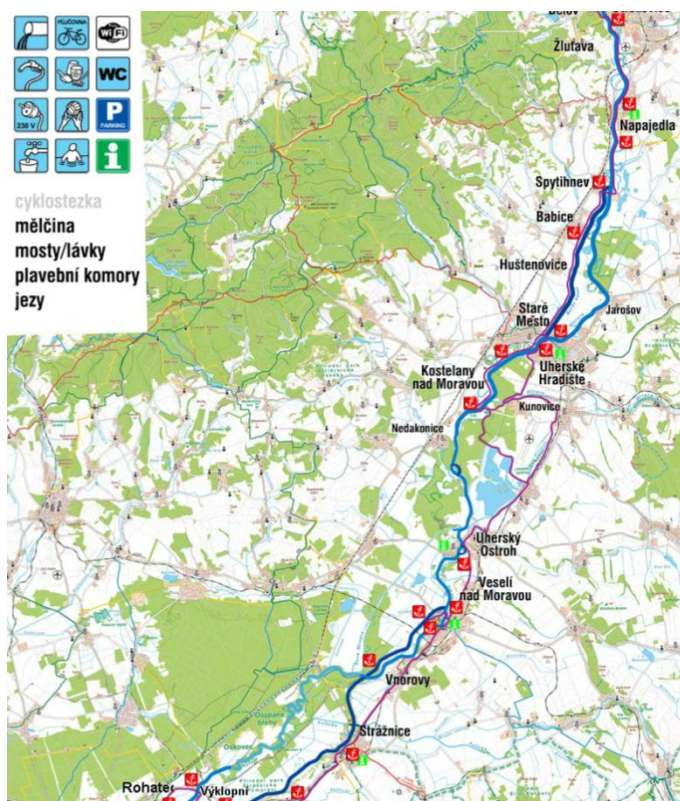
Kulturní dědictví (památky)

Otrokovice se sice nehonosí starobylými památkami, přesto však mají návštěvníkům co nabídnout. Z období baťovské éry je nejcennější památkou výše zmíněný Společenský dům – zajímavě řešený hotel, který z leteckého pohledu připomíná trojramennou hvězdu. Další dominantu město získalo na jaře 1995 vysvěcením nového římskokatolického kostela sv. Vojtěcha. Na stavbu stačily necelé dva roky naplněné obětavostí dobrovolných pracovníků a dárců.

Turistické trasy

Z Otrokovic a z okolí se dá různými turistickými trasami projít oblast Chřibů (trasa lužními lesy k tzv. Amerikám dlouhá 6 km, Okolo Buchlova dlouhá 13,5 km, Přechod Chřibů – 43 km), předhůří Vizovických vrchů tzv. Hájiny (Vycházka ke Svaté vodě – 6–8,5 km, Stezka zdraví Tlustá hora – 16 km). Stezku zdraví vybudovalo město Zlín na svých pozemcích a jsou tu značené vycházkové, cyklistické a běžecké trasy. V tzv. jádrovém území je vybudován altánek a celkem pět stanovišť s cvičebním nářadím. Hostýnské vrchy je možno obdivovat na trasách Výstup na Hostýn (6 km), Do jeskyně Smrduté (21 km) a Velká výprava po zříceninách (28–38 km), na které lze navštívit hrady Zubříč, Šaumburk, Obřany, Křídlo a Lukov.

Baťův kanál

Vnitrozemský průplav byl postavený v letech 1932–38 v úseku Otrokovice–Rohatec. Jedním z hlavních důvodů stavby byla přeprava lignitu do závodů firmy Baťa, kanál ale sloužil také pro zavlažování. Dnes slouží výhradně jako turistická atrakce, která je používána jako turistická vodní cesta. K přepravě nákladů neslouží.

Lokalita je využívána především k trávení dovolené či víkendových pobytů nebo jako atrakce pro projížďající návštěvníky, kteří se chtějí svést na lodi. Zájemci mohou využít nabídky místních půjčoven lodí, které na této vodní cestě fungují. Na trase fungují také pravidelné linky výletních lodí.

Zdroj: <http://www.batacanal.cz>.

Provoz na Baťově kanálu začíná zpravidla v dubnu, oficiální „odemykání plavební sezóny“ bývá vždy 1. května. Ukončení sezóny zpřístupnění vodní cesty probíhá v říjnu. Provoz na Baťově kanálu je omezen pouze plavebními komorami, které mají svůj provozní řád.

8 Volnočasové aktivity, sport a zájmová činnost

8.1 Volnočasové aktivity

Mimoškolní činnost, Dům dětí a mládeže Sluníčko

Příspěvková organizace města Dům dětí a mládeže Sluníčko zajišťuje zájmové vzdělávání především pro děti, žáky, studenty a pedagogické pracovníky. Dále se podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty ve spolupráci se školami a dalšími institucemi, rovněž na organizaci soutěží a přehlídek dětí, žáků a studentů. Organizuje zájmové kroužky, tábory, osvětové akce, výukové programy a individuální práci.

DDM Sluníčko má celkem pět pracovišť. Hlavním sídlem je středisko Trávníky, které kromě pestré nabídky zájmových kroužků připravuje v průběhu roku také řadu akcí pro širokou veřejnost, víkendových pobytů a letních táborů.

Centrum volného času na Bahňáku nabízí především kroužky zaměřené na sport a hudební výchovu a poskytuje také služby miniškolky. Další odloučené pracoviště sídlí v ZŠ Tlumačov a krom zájmové činnosti pořádá množství akcí pro veřejnost.

Dalším pracovištěm je Táborová základna DDM Sluníčko, která je postavena v rekreačním areálu Štěrковиště v Otrokovicích u vodní nádrže Štěrковиště. Posledním z pracovišť je dopravní hřiště, které slouží k dopravní výchově dětí z deseti základních škol.

V Otrokovicích dále působí Mateřské a dětské centrum Klobouček a Komunitní centrum pro rodinu DOMINO – Otrokovice. Mateřské a dětské centrum Klobouček se zaměřuje na děti předškolního věku. V dopoledních a odpoledních miniškolkách i v herně pro rodiče s dětmi se děti motoricky rozvíjí, seznamují se s výtvarnými technikami, pohybovými dovednostmi a hudební i dramatickou výchovou, s důrazem na lidové tradice a to vše s využitím individuálního přístupu ke každému dítěti. Komunitní centrum pro rodinu DOMINO nabízí široké spektrum aktivit pro děti i jejich rodiče, jako jsou cvičení pro dospělé s dětmi, taneční kroužek či výtvarný kroužek, dále vede klub pro rodiče s dětmi se zdravotním postižením a klub pro hyperaktivní děti. Centrum poskytuje také poradenství, preventivní psychologickou péči, průběžnou individuální komunikaci s klienty, aktivizační činnost klientů, pořádá besedy, přednášky a pravidelná setkávání.

Dětská hřiště

Na území města je v současné době na 103 dětských hřištích v rozličném technickém stavu a spektru vybavení. Nejčastěji jsou dětská hřiště umístěna v sídlištních lokalitách a vybavena lavičkami, pískovištěm a prolézačkami. Většina z nich byla postavena, či zrekonstruována v posledních deseti letech. Nejvíce dětských hřištích je umístěno na sídlišti Trávníky a Střed.

Parky

K oddychu občanů slouží otrokovické parky před Společenským domem a před poliklinikou. V roce 2012 došlo k revitalizaci severovýchodní části náměstí 3. května v parkovém stylu. Projekt byl podpořen v rámci Regionálního operačního programu Střední Morava.

Koupaliště

Otrokovice mají vlastní venkovní koupaliště. Celková plocha areálu včetně travnatých pláží je 7 ha. Součástí je hřiště pro volejbal, nohejbal a příslušenství pro ping-pong. Součástí celého areálu koupaliště je bohatě zásobené občerstvení s možností celodenního stravování. Rozměr bazénu na městském koupališti je 40 x 20 m. Hloubka 0,6–1,4 m. Rozměr dětského brouzdaliště 15 x 5 m. Hloubka tohoto brouzdaliště 0,3 m. Jak velký bazén, tak brouzdaliště je permanentně vyhříváno. V době provozu areálu dosahuje teplota vody trvale 28 °C.

8.2 Sport

Sportovní a tělovýchovná zařízení, sportovní kluby

V Otrokovicích působí řada sportovních a tělovýchovných zařízení a klubů. Jedním z nich je Tělovýchovná jednota Jiskra Otrokovice. Ta má v současné době 20 oddílů, které samostatně řídí svoji činnost. Jedná se o následující oddíly: Atletika, Cyklistika, Kopaná, Házená, Kuželky, Lyžování, Orientační běh, Sportovní gymnastika, Stolní tenis, Šachy, Tenis, Turistika, Veslování, Volejbal, ASPV (sálová kopaná), Jóga, Polní kuše, Kickbox, Jachting a Sálová kopaná. V Otrokovicích dále působí triatlonový klub TRI-MAX SPORT TEAM, klub kolečkového bruslení Speedskating club Otrokovice, Florbalový klub Panthers Otrokovice a sportovní klub zabývající se kulturistikou Arnold club Otrokovice, o.s.

Sportoviště

Otrokovice nabízí velkou škálu sportovišť. Je to jednak sportovní areál Trávníky, jehož součástí jsou fotbalové hřiště s umělým travnatým povrchem, in-line dráha, skatepark, tenisové kurty, házenkářské hřiště a volejbalové hřiště.

V rámci ROP Střední Morava bylo podpořeno vybudování Veřejně sportovního společenského areálu Otrokovice-Bařov s následujícím sportovním společenským zázemím: fotbalové hřiště (umělý povrch s osvětlením), víceúčelové hřiště s umělým povrchem (futsal, míčové hry aj.) s osvětlením a polyfunkční objekt s nutným sociálním a provozním zázemím.

Dále je v Otrokovicích k dispozici stadion Štěrkoviště, jehož součástí je fotbalové hřiště, atletické sektory a sídlo vedení TJ Jiskra Otrokovice. Ve městě jsou dvě sportovní haly: Městská sportovní hala a Sportovní hala Štěrkoviště, jejíž součástí jsou sportovní hřiště, posilovna a sál aerobiku. Ke komplexu patří také venkovní hřiště s umělým povrchem.

Dále zde působí dvě sportovní centra: Sportovní centrum Otrokovice, které nabízí bowling, squash, masáže a Sport centrum Apollo, které kromě bowlingu a squashe nabízí také kuželky, saunu a whirlpool. Příznivci tenisu si mohou vybrat ze čtyř sportovišť: Tenisové kurty TJ. Jiskra Otrokovice – šest nově zrekonstruovaných tenisových kurtů, tenisový kurt při ZŠ Mánesova, tři tenisové kurty Trávníky a tenisová hala se dvěma kurty a celoročním provozem, která je součástí hotelu Rottal.

9 Bydlení

9.1 Historický vývoj domovní zástavby

Město Otrokovice vzniklo spojením dvou původních vesnic, dnes místních částí města Otrokovice (po kterých je město pojmenováno) a Kvítkovice. Pro první vlnu novodobé obytné zástavby byly vybrány pozemky zvané Bahňák a Menšov mezi řekou Moravou a hlavní železniční tratí Přerov–Břeclav. Tento stavební rozvoj bezprostředně souvisel s výstavbou Baťových pomocných závodů a rozvojem letecké výroby. Výstavba sídliště v této lokalitě byla zahájena v září 1930. Pro místní lokalitu je tak typická zástavba tzv. baťovskými rodinnými domky (neoficiální název této místní části je dodnes Baťov). Do roku 1944 zde bylo postaveno 409 domů s 689 byty.

V 70. a 80. letech 20. století došlo k druhému výraznému stavebnímu zásahu do života města. V důsledku vysoké nabídky pracovních míst související s výstavbou pneumatikárny nastal příliv obyvatel a došlo k mohutné bytové výstavbě a vzrůstu obyvatel na více než dvojnásobek. Nejprve bylo vybudováno sídliště Trávníky. Poté byla zahájena panelová výstavba přímo v centru města, což znamenalo faktickou likvidaci původních Otrokovic jako vesnice. Tradiční zástavba byla z větší části zdemolována a na jejím místě vyrostlo centrální sídliště, dnešní část Střed. Místní část Kvítkovice si naproti tomu do dnešních dnů zachovala svoji identitu připomínající venkovskou pospolitost.

Panelová sídliště v centru města byla postupně od počátku 90. let 20. století rekonstruována, nová výstavba už není tak intenzivní jako v předchozích letech. Město Otrokovice v minulosti aktivně podporovalo výstavbu bytových domů. Po nasycení poptávky po tomto druhu bydlení se nyní zaměřuje zejména na individuální výstavbu rodinných domů. V současné době se město zabývá především hledáním nových lokalit pro individuální výstavbu, kde by vykoupilo pozemky od soukromých vlastníků a vytvořilo tím větší celek, což by umožnilo vznik parcel s vhodným tvarem a výstavbu technické infrastruktury.

9.2 Domovní fond

Domovní fond Otrokovic je tvořen jak starší zástavbou v podobě rodinných domů, tak panelovými domy a nově postavenými rodinnými domky.

Ve městě Otrokovice je podle posledního SLDB v roce 2011 evidováno celkem 2 176 domů, z toho obydlených je 1 982, tj. cca 91 % z celkového počtu. Většinu tvoří rodinné domy, pouze 18 % potom domy bytové (v České republice činí tento podíl 10 %). Z hlediska vlastnictví převládá osobní, a to téměř ze 72 %. Naproti tomu nejméně jsou zastoupeny domy obecní a bytová družstva, kterých je v Otrokovicích jen nepatrný zlomek. Převládá stáří domovního fondu z let 1920 až 1970, naproti tomu domy postavené či rekonstruované v letech 1991 a později tvoří pouze necelou čtvrtinu z celkového domovního fondu Otrokovic. Z hlediska stáří zástavby je podíl domů postavených v letech 1920 až 1970 nadprůměrný (54 %), v České republice činí tento podíl 36 %. Počet nově rekonstruovaných či nově postavených domů je v Otrokovicích menší ve srovnání s průměrem Zlínského kraje i ČR. Vysoký podíl na tom mají rodinné domy, kterých je v Otrokovicích drtivá většina.

Průměrné stáří domů v Otrokovicích je 50 let, což odpovídá celorepublikovému průměru, nicméně domovní fond ve Zlínském kraji je mladší: 44,7 let.

V Otrokovicích je výrazná převaha zástavby cihlových domů, které jsou tvořeny převážně rodinnými domy. I přesto ale platí, že podíl panelové zástavby v Otrokovicích přesahuje jak krajský, tak celorepublikový průměr.

Tabulka č. 8 Domovní fond města Otrokovice

	Otrokovice			Zlínský kraj			Česká republika		
Domy	Domy celkem			Domy celkem	z toho		Domy celkem	z toho	
		RD	BD		RD	BD		RD	BD
		%	%		%	%		%	%
Domy celkem	2 176	82 %	18%	141 852	93%	5,6%	2 158 119	88 %	10 %
obydlené domy	1 982	81 %	19%	120 444	92%	6,5%	1 800 075	86 %	12 %
vlastnictví:									
fyzická osoba	72 %	98 %	2 %	89%	99 %	1%	87 %	97 %	3 %
obec, stát	3 %	63 %	37 %	1%	43 %	57%	3 %	23 %	77 %
bytové družstvo	1%	4 %	96 %	1%	3 %	97%	2 %	4 %	96 %
spoluvlastnictví vlastníků bytů	23 %	51%	49 %	9%	63 %	37%	8 %	44 %	56 %
období výstavby či rekonstrukce:									
1919 a dříve	2 %	100%	-	7 %	97 %	3 %	13 %	88 %	12 %
1920 - 1970	54 %	88 %	12 %	41 %	92 %	8 %	36 %	85 %	15 %
1971 - 1980	13 %	51 %	49 %	17 %	90 %	10 %	15 %	85 %	15 %
1981 - 1990	9 %	68 %	32 %	13 %	93 %	7 %	12 %	87 %	13 %
1991 - 2000	13 %	87 %	13 %	12 %	95 %	5 %	11 %	93 %	7 %
2001 - 2011	9 %	79 %	21 %	10 %	95 %	5 %	13 %	94 %	6 %
materiál nosných zdí:									
kámen, cihly, tvárnice	88 %	90 %	10 %	97 %	95 %	5 %	95 %	91 %	9 %
stěnové panely	12 %	3 %	97 %	3 %	18 %	82 %	5 %	19 %	81 %

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Podle SLDB 2011 je v Otrokovicích celkově evidováno 8 385 bytů, z toho 7 664 je obydlených. Město Otrokovice v současné době nedisponuje vlastní cenovou mapou města. Podle údajů z aplikace Mapy nájemného MMR ČR vyplývá, že v roce 2011 se pohybovala výše nájemného u standardního bytu, zjištěná odhadem obvyklého nájemného posudkem soudního znalce, na úrovni 94,10 až 104,00 Kč/m²/měsíc. Celkové nájemné za standardní zděný byt o velikosti 65 m² se tak v roce 2011 pohybovalo v rozmezí 6 116,50–6 760,00 Kč/byt/měsíc. V sousedních Napajedlech se cena za pronájem panelového bytu pohybovala v roce 2011 v rozmezí 80,00– 92,00 Kč/m²/měsíc, v krajském městě Zlíně je evidováno rozmezí 89,20–96,70 Kč/m²/měsíc u panelového bytu o průměrné velikosti 80 m².

Dle informací místních realitních kanceláří jsou nejvíce poptávány malometrážní byty o dispozici 1+kk, 1+1 a byty o dispozici 3+1. Byty 2+1 jsou v současnosti poptávány nejméně. Zároveň realitní kanceláře evidují větší poptávku po bytech než po rodinných

domech, stejně tak je i nabídka bytů větší než nabídka rodinných domů. Toto ale vyplývá rovněž z porovnání celkového počtu bytů v rodinných domech a v bytových domech.

Mezi nejvíce poptávané lokality v Otrokovicích patří sídliště Střed I. a Střed II. a taktéž oblast Bahňák (cihlové domy). Mezi nejčastěji nakupující patří mladí lidé ve věku 25–35 let a senioři ve věku od 60 let výše, kteří poptávají malometrážní byty poté, co svůj větší byt přenechají potomkům.

Tabulka č. 9 Bytový fond města Otrokovice

	Otrokovice			Zlínský kraj			Česká republika		
	Obydlené byty celkem	z toho		Obydlené byty celkem	z toho		Obydlené byty celkem	z toho	
		RD	BD		RD	BD		RD	BD
		%	%		%	%		%	%
Obydlené byty celkem	7 664	24 %	76 %	217 093	58 %	41 %	4 104 635	44 %	55 %
z toho s počtem obytných místností:									
1	8 %	4 %	96 %	5%	24 %	76 %	5 %	17 %	83 %
2	13 %	7,0 %	93 %	10%	34 %	66 %	14 %	20 %	80 %
3	32 %	18 %	82 %	25%	46 %	54 %	27 %	34 %	66 %
4	35 %	23 %	77 %	31%	53 %	47 %	30 %	43 %	57 %
5 a více	12 %	75 %	25 %	29%	92 %	8 %	23 %	84 %	16 %
z toho technické vybavení bytů:									
plyn zaveden do bytu	73 %	26 %	74%	68%	57 %	43 %	62 %	41 %	59 %
vodovod v bytě	95 %	23 %	77%	93%	57 %	43 %	92 %	44 %	56 %
teplá voda	94 %	23 %	77%	92%	57 %	43 %	91 %	44 %	55 %
přípoj na kanalizační síť	98 %	23 %	77%	77%	48 %	52 %	78 %	34 %	66 %
žumpa, jímka	1 %	100 %	-	20%	95 %	5 %	18 %	88 %	12 %
vlastní splachovací záchod	95 %	23 %	77%	93%	57 %	43 %	91 %	45 %	55 %
vlastní koupelna, sprchový kout	95 %	23 %	77%	94%	58 %	42 %	92 %	45 %	55 %

Zdroj: SLDB 2011

Nejvíce zastoupeným způsobem vytápění (z 95 %) je ústřední, převážně využívané v bytových domech. Ve srovnání se Zlínským krajem se jedná o nadprůměrné hodnoty, v krajských statistikách se ústřední vytápění používá pouze u cca 87 % bytů a zároveň je téměř vyvážené využití jak v rodinných domech, tak v bytových domech.

Dle údajů z Rozboru udržitelného rozvoje území správního obvodu obce s rozšířenou působností Otrokovice vyplývá, že podíl bytů v panelových domech činí přes 60 %, což je definováno jako slabá stránka bytového fondu Otrokovic (např. sousední Napajedla mají jen cca 36% podíl).

9.3 Plochy k výstavbě

Přestože intenzita bytové výstavby není v porovnání s předcházejícími dekádami nijak výrazná, počet nových bytů na 1 000 obyvatel ročně dle údajů ČSÚ dosahuje hodnoty 1,8, což je vysoká intenzita bytové výstavby. Hodnota je srovnatelná s intenzitou výstavby v Napajedlech či Tlumačově.

Tabulka č. 10 Prognóza bydlení do roku 2026 v Otrokovicích

Indikátor	Hodnota
Podíl nových bytů v rodinných domech	90 %
Průměrná velikost pozemku rodinného domu	950 m ²
Celková potřeba nových bytů	659 bytů
Zastavitelné plochy pro bydlení	23 ha
Disponibilní plochy pro bydlení	20,93
Míra zastavěnosti zastavitelných ploch pro bydlení	9 %
Míra aktuálního naplnění odhadované potřeby ploch pro bydlení	22,3 %

Zdroj: Rozbor udržitelného rozvoje území správního obvodu obce s rozšířenou působností Otrokovice

Z tabulky vyplývá jedno negativum, resp. hrozba – vzhledem k rozvoji a hospodářsky stabilní situaci ve městě je zde nedostatek disponibilních ploch pro bydlení, tento rozsah je nižší, než by odpovídalo prognóze vývoje počtu obyvatel Otrokovic do roku 2026.

Tabulka č. 11 Plochy pro bytovou výstavbu

Název lokality	Prostorová regulace
Rozvojové plochy pro bytovou výstavbu	
Za školou	soliterní dvoupodlažní objekty RD s obytným podkrovím
Bařinky	soliterní jedno-dvoupodlažní objekty RD s obytným podkrovím
Mostkovice	soliterní dvoupodlažní objekty RD s obytným podkrovím
Laziště	soliterní dvoupodlažní objekty RD a dvojdomky s obytným podkrovím
Kvítkovice	soliterní a řadová zástavba dvoupodlažní objekty RD s obytným podkrovím
Nivy	soliterní dvoupodlažní objekty RD s obytným podkrovím
Laziště	dvoupodlažní objekty bytových domů s obytným podkrovím
U nádraží	trojpodlažní bytové domy s obytným podkrovím
Kučovaniny	Soliterní jednopodlažní objekt, sociální bydlení, sedlová střecha
Proluky	objekty RD , regulace dle okolní zástavby
Výhledové rezervy pro bytovou výstavbu	
Mostkovice	soliterní dvoupodlažní objekty RD s obytným podkrovím
Laziště	Soliterní a řadová zástavba dvoupodlažní RD s obytným podkrovím
Padělky	Soliterní a řadová zástavba dvoupodlažní RD s obytným podkrovím

Rozvojové plochy se smíšenou funkcí (polyfunkční zástavba)

U Společ. domu	čtyřpodlažní objekt s plochou střechou
tř. T. Bati	soliterní trojpodlažní objekty s plochou střechou pro občanské vybavení, kanceláře, dočasné bydlení
tř. T. Bati	dtto
nám. 3. května	dle zpracovaného regulačního plánu
ul. Osvobození	dvoupodlažní řadová zástavba se sklonitou střechou
Přednádraží	dvou-třípodlažní řadová zástavba se sklonitou střechou
K.H.Máchy	dvoupodlažní řadová zástavba se sedlovou střechou

Zdroj: Obecně závazná vyhláška o závazných částech územního plánu Otrokovice

S výstavbou nových rodinných domů počítá město Otrokovice v lokalitách Kvítkovice-Nivy, Padělky a Laziště, ovšem s omezeními. Lokalita Padělky v Kvítkovicích je z větší části již zastavěná, další výstavba je limitována nevyřešenou kanalizací. V lokalitě Laziště chybí infrastruktura. Problémem je také skutečnost, že zastavitelná plocha pro bydlení zasahuje do aktivní zóny záplavového území řeky Dřevnice. V územním plánu je navržena protipovodňová hráz, která doposud nebyla realizována. Po výstavbě této protipovodňové hráze bude možno tuto část zastavět.

Vymezením nových ploch pro výstavbu rodinných domů by se měl v rámci zpracovávání nové územně-plánovací dokumentace zabývat Územní plán Otrokovice.

10 Školství a vzdělávání

10.1 Předškolní zařízení

Město Otrokovice je zřizovatelem Mateřské školy Otrokovice, p. o. se sedmi pracovišti. Oddělení pro děti od 1 do 3 let je v provozu u organizačního útvaru MŠ Zahradní 1139, kapacita těchto jeslí je 20 dětí, zřízena je 1 třída. Na oddělení pracují nepedagogičtí pracovníci – 2 zdravotní sestry (každá na úvazek 1,0) a pěstounka s pracovním úvazkem 1,0. U organizačního útvaru MŠ Hlavní 1159 je v provozu jedna speciální logopedická třída s kapacitou 14 dětí a 2 pracovníky. Podle dostupných informací ve městě nepůsobí žádná soukromá mateřská škola.

Tabulka č. 12 Přehled mateřských škol ve městě Otrokovice

Název MŠ	Kapacita	Počet žáků	Počet tříd	Průměrný počet žáků na třídu	Průměrný počet žáků na 1 prac. úvazek učitele
Pracoviště Jana Žižky 1356	674	82	3	27	12
OÚ MŠ Hlavní 1159		104	4	26	10
OÚ MŠ J. Jabůrkové 1389		110	4	27	14
OÚ MŠ K. H. Máchy 266		54	2	27	13
OÚ MŠ Zahradní 1202		109	4	27	14
OÚ MŠ Zahradní 1139		48	2	24	12
OÚ MŠ Hlavní 1160 Pastelková školka		72	3	24	12

Zdroj: MÚ Otrokovice, stav ve školním roce 2012/2013

1. září 2013 byla otevřena firemní školka Oskárek společností LAPP KABEL s.r.o. Firemní školka je primárně určena pro děti zaměstnanců společnosti LAPP KABEL, ale část její kapacity byla nabídnuta také rodičům dětí jiných spolupracujících organizací.

Přestože je v sousedním Zlíně či celé České republice již opakovaně nedostatek volných kapacit pro umístění dětí do předškolních zařízení, mateřské školky ve městě Otrokovice mají volná místa. V roce 2013 byly kvůli zvyšujícímu se zájmu rodičů, resp. nárůstu počtu žáků, otevřeny tři nové třídy s kapacitou 80 míst. Celkově je pro školní rok 2013/2014 ve školkách místo pro 674 dětí.

10.2 Základní školy

Město Otrokovice zřizuje 3 základní školy. Dále ve městě působí Základní škola praktická a Základní škola speciální, kterou zřizuje Zlínský kraj.

Tabulka č. 13 Přehled základních škol zřizovaných městem Otrokovice

Název ZŠ	Kapacita	Počet žáků	Počet tříd	Průměrný počet žáků na třídu	Průměrný počet žáků na 1 prac. úvazek učitele
ZŠ Mánesova Otrokovice, p.o.	810	557	23	24	16
ZŠ T.G.Masaryka Otrokovice, p.o.	540	419	18	23	17
ZŠ Trávníky Otrokovice, p.o.	810	396	18	22	16

Zdroj: MÚ Otrokovice, stav ve školním roce 2012/2013

Základní škola praktická Otrokovice poskytuje výchovu a vzdělávání se záměrem připravit žáky během devíti ročníků na přechod do středních škol. Její úspěšný absolvent dosáhne stupeň vzdělání „základní vzdělání“. Nejčastěji žáci přechází do odborných učilišť, někteří též do středních odborných učilišť. Vzdělávají se především ve tříletých učebních oborech (stavební, zemědělské, zahradnické, potravinářské, prodavačské, opravárenské, dřevoobráběcí, sociální a jiné práce).

Základní škola speciální Otrokovice má rozsah 10 ročníků a je určena žákům, kteří nemohou zvládat základní školu praktickou. Její úspěšní absolventi získávají „základy vzdělání“. Většina jich pokračuje ve středním vzdělávání v rámci jednoletých, ponejvíce však dvouletých praktických škol (nejde o totožnou školu s výše uvedenou základní školou praktickou). Po skončení studia se zpravidla zapojují do chráněných dílen. Jejich životní potřeby bývají kryty malým výdělkem a částečným nebo plným důchodem.

Přípravný stupeň Základní školy speciální Otrokovice poskytuje potřebným dětem během 1 až 3 roků přípravu na zahájení školní docházky do Základní školy speciální.

V rámci **Základní školy speciální Otrokovice** jsou také naplňovány **třídy s rehabilitačním vzdělávacím programem**, pro děti s těžkým mentálním postižením v kombinaci s dalšími postiženími (nejčastěji se jedná o tělesné postižení). Tento program je v nabídce školy nejmladší.

Údaje Základní školy praktická a Základní školy speciální Otrokovice dle stavů za školní rok 2012/2013 jsou následující:

- Kapacita školy – 114 žáků.
- Počet žáků praktické školy – 40,
 speciální školy – 10,

 speciální školy – rehabilitační program (pro žáky s těžkým
 postižením a kombinovanými vadami) – 10.
- Počet tříd – 8.

Demografický vývoj má zásadní dopad na změny v síti škol. Přibývá míst v předškolních zařízeních a na základních a středních školách se naopak místa omezují nebo ruší.

Základní školy jsou pro žáky zaplněny jen ze dvou třetin. Přesto však budou kapacity základních škol v Otrokovicích zachovány i do budoucna, protože vysoké počty dětí v mateřských školách postupně budou navyšovat poptávku po kapacitách základního školství. Mateřské školy budou vytiženy přibližně dva roky, pak tyto děti zaplní dosud prázdné lavice v základních školách.

10.3 Střední školy

Střední školy působící ve městě Otrokovice jsou zřizovány Zlínským krajem jako jeho příspěvkové organizace. Celkem je možné ve městě Otrokovice dosáhnout vzdělání na následujících dvou školách:

- **Gymnázium Otrokovice** umožňuje čtyřleté, šestileté a osmileté studium. Gymnázium je smluvním partnerem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.
- **Střední průmyslová škola Otrokovice** vznikla 1. září 2013 splynutím dvou škol: Střední odborné školy Otrokovice a Střední průmyslové školy Otrokovice do jedné velké příspěvkové organizace s názvem Střední průmyslová škola Otrokovice. Škola nabízí následující obory: strojírenský (automechanik, autoklempíř, gumař-

plastikář, zámečník a provozní technika), stavební (instalatér, malíř, tesař, truhlář a zedník), elektro (mechanik elektronik, autoelektrikář, elektrikář a provozní elektrotechnika) a služby (kuchař-číšník pro pohostinství a management hotelových a turistických služeb).

Střední odborné školství je zaměřeno na technické oblasti, které odráží regionální poptávku na trhu práce.

10.4 Základní umělecká škola

Ve městě Otrokovice působí Základní umělecká škola Otrokovice, jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj. Škola otevírá obor taneční, hudební, literárně-dramatický a výtvarný. Škola poskytuje základy uměleckého vzdělávání všem zájemcům od pěti let až do dospělého věku.

10.5 Vysoké školy

Město Otrokovice se nachází v těsné blízkosti krajského města Zlína, ve kterém sídlí Univerzita Tomáše Bati. V samotném městě nepůsobí žádná vysoká škola.

11 Hospodářská situace

Místní ekonomika, resp. aktivity podnikatelských subjektů se sídlem na území města Otrokovice, udává úroveň rozvoje regionálního hospodářství. Úroveň ekonomiky Otrokovic je do značné míry ovlivněna existencí sousedícího krajského města Zlína a Napajedel, se kterými vytváří nejvýznamnější aglomeraci Zlínského kraje.

Otrokovice jsou unikátní vysokou koncentrací průmyslu, který se soustředí v několika průmyslových zónách. Prvním areálem je areál TOMA. Charakter města zásadně ovlivnila výstavba továrny koncernu Baťa (Baťovy pomocné závody) společně se sídlištěm určeným k bydlení pro své zaměstnance v lokalitě s názvem Bahňák (zvaným také Baťov). Otrokovice byly ve své době synonymem průmyslu zaměřeného primárně na výrobu značky Baťa, která byla prvotně značkou kvalitní obuvi a která se s rozrůstající výrobou rozšiřovala i o další podniky zaměřené na výrobu pneumatik a civilních letadel. Z dnešního pohledu je nejvýznamnějším ekonomickým subjektem a největším zaměstnavatelem v Otrokovicích výrobní závod společnosti Continental Barum s. r. o., který je v současnosti největší výrobní jednotkou svého druhu v Evropě.

Dalším významným zaměstnavatelem a výrobcem pneumatik je společnost MITAS, člen skupiny ČGS. V oblasti chemického průmyslu podniká společnost DEZA, a. s., jejíž provoz má v Otrokovicích také dlouholetou tradici. Stejně jako výrobu pneumatik zahájil v roce 1934 J. A. Baťa výrobu civilních letadel a založil společnost Zlínská letecká, a. s. (ZLAS později Moravan, s. p.). ZLIN AIRCRAFT navazuje na tradice společnosti Zlínská letecká ve výrobě cvičných, akrobatických a víceúčelových letadel značky ZLIN.

11.1 Ekonomická situace

Výkonnost regionu je výsledkem působení řady faktorů navázaných na místní specifické podmínky, historii vývoje ekonomické základny regionu a jeho schopnost reagovat na vnější podněty (inovace).

Ekonomická výkonnost v podobě produkce HDP na 1 obyvatele není dle jednotlivých měst ČR sledována. Hodnota HDP na 1 obyvatele za Zlínský kraj v roce 2011 činí 310 692 HDP/obyv., což představuje cca 85 % hodnoty České republiky. Ve srovnání s ostatními kraji zaujímá Zlínský kraj 7. místo ze 13 krajů ČR a hl. města Prahy. V posledním pětiletém období vykazoval zlínský podíl HDP na republikovém celku mírný vzrůstající trend. V roce 2010 došlo k poklesu o 0,1 p. b. na 4,69 %, ale již v roce 2011 pokračoval pomalu rostoucí trend na úrovni 4,76 %.

Nejvíce organizačních jednotek se sídlem na území města Otrokovice, které se podílí na tvorbě regionálního domácího produktu, působí v terciárním sektoru služeb. Ve srovnání s krajskou i národní úrovní činí podíl subjektů dokonce 72 % ze všech podnikajících subjektů. Na úrovni krajské je to 62 % a národní 69 %.

Dle sektorové struktury hospodářství působí nejméně organizací v primárním sektoru (2 % ekonomických subjektů). V sekundárním sektoru je registrováno 26 % ekonomických subjektů. Podíl počtu subjektů v zemědělství a lesnictví v Otrokovicích se pohybuje na poloviční úrovni ve srovnání se situací kraje i ČR (4 %). Počet organizací v oborech průmyslu a stavebnictví se nachází pod úrovní kraje (30 %), ale převyšuje úroveň národní (24 %).

Na tvorbě hrubé přidané hodnoty (HPH), která je rozdílem mezi produkcí a mezi spotřebou, se Zlínský kraj po výkyvech v jednotlivých letech díky ekonomické krizi dostal

v roce 2011 na 7. místo ve srovnání s ostatními kraji. Na HPH Zlínského kraje se v roce 2010 podílel primární sektor 1,6 % (s poklesem o 0,9 p. b. za poslední 4 roky), sekundární sektor 52,5 % (nárůst o 4 p. b.) a terciární sektor 45,8 % (pokles o 3,2 p. b.).

Tato situace dokládá fakt, že Zlínský kraj je výrazněji orientován na průmyslovou výrobu a tradičně patří i k zemědělským oblastem. Ve srovnání s ostatními kraji České republiky Zlínský kraj počtem ekonomických subjektů angažovaných v průmyslové výrobě a stavebnictví zaujímá 4. místo.

Tabulka č. 14 Struktura podnikatelských subjektů dle převažující činnosti (2012)

Hospodářská činnost	Počet	% podíl						
Počet podnikatelských subjektů celkem	4 047	OT	Zl.kraj	Okres Kroměříž	Okres Uherské Hradiště	Okres Vsetín	Okres Zlín	ČR
Zemědělství, lesnictví, rybářství	67	2	4	5	4	6	3	4
Průmysl celkem	595	16	17	16	19	18	16	12
Stavebnictví	377	10	13	13	14	13	12	12
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	973	26	22	21	23	21	23	25
Doprava a skladování	105	3	3	3	3	3	3	3
Ubytování, stravování a pohostinství	197	5	5	5	5	5	5	5
Informační a komunikační činnosti	72	2	2	1	1	1	2	2
Peněžnictví a pojišťovnictví	121	3	2	2	3	2	2	2
Činnosti v oblasti nemovitostí	222	6	3	4	3	3	3	6
Profesní, vědecké a technické činnosti	477	13	11	10	9	10	12	13
Administrativní a podpůrné činnosti	54	1	1	1	1	1	1	2
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	3	0	1	1	1	1	0	1
Vzdělávání	59	2	1	2	1	2	1	2
Zdravotní a sociální péče	62	2	1	2	1	1	1	1
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	94	2	2	2	2	2	2	2
Ostatní činnosti	292	8	7	8	8	7	7	7
Nezjištěno	-	-	4	4	3	4	4	3

Zdroj: Statistická ročenka ČR 2012, Statistická ročenka Zlínského kraje 2012, ČSÚ, k 31. 12. 2012

V sekundárním sektoru ve městě Otrokovice je nejvíce ekonomických subjektů koncentrováno v odvětví velkoobchodu a maloobchodu; oprav a údržby motorových vozidel (26 % ekonomických subjektů). Toto odvětví je zároveň největším generátorem hrubé přidané hodnoty kraje, stejně jako odvětví věnující se činností v oblasti nemovitostí. Koncentrace těchto subjektů v Otrokovicích je výrazněji vyšší, než jak je tomu ve Zlínském kraji, nicméně ve srovnání s celorepublikovým sektorem se jedná o hodnotu vyšší pouze o 1 p. b.

K obchodně nejúspěšnějším firmám se sídlem na území města Otrokovice patří společnosti: HESCO, s.r.o., Pipelife Czech, s.r.o., BC LOGISTICS, s.r.o. a PSG, a.s. Dle informací ve výročních zprávách společností dosáhly v roce 2011 obrát 2,7 mld. Kč, což je o 108 mil. Kč méně než v roce 2010.

Podnikatelská aktivita v Otrokovicích je generována především činnostmi odvedených fyzickými osobami (živnostníky), kteří tvoří podíl 70 % z podnikatelských subjektů. Tento podíl je však nižší než krajská úroveň 75 % i celorepublikový průměr 84 %.

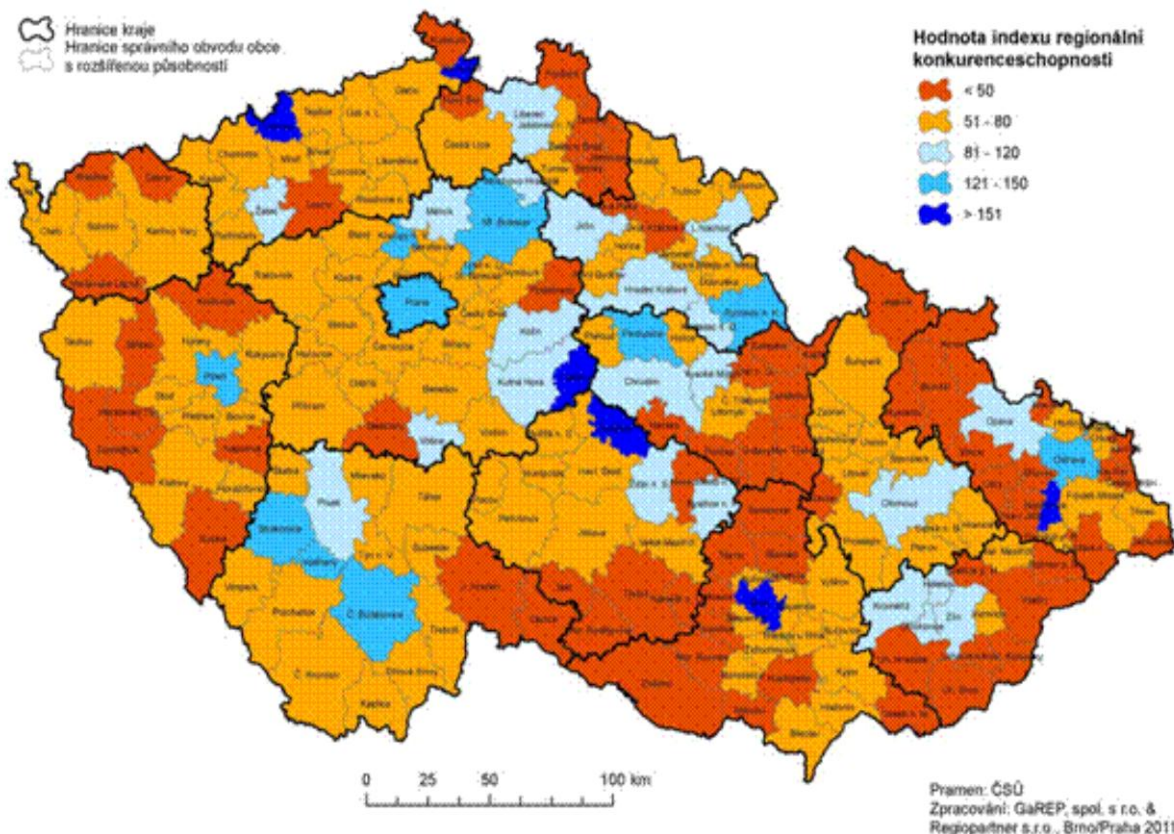
Tabulka č. 15 Podnikatelské subjekty podle právní formy

Hospodářská činnost podle právní formy	Počet subjektů	% podíl		
		OT	Zl. kraj	ČR
Státní organizace	11	0	-	0
Akciové společnosti	37	1	1	1
Obchodní společnosti	487	12	9	14
Družstevní organizace	5	0	0	1
Finanční podniky	-	-	-	-
Živnostníci	2849	70	75	84
Samostatně hospodařící rolníci	-	-	-	-
Svobodná povolání	222	5	4	4
Zemědělní podnikatelé	15	0	1	2
Ostatní právní formy	421	10	11	-

Zdroj: ČSÚ, 31. 12. 2012

Na generování prosperity regionu má zásadní vliv konkurenceschopnost organizací. Statisticky je sledována regionální konkurenceschopnost krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností ČR dle indikátorů 11 pilířů. ORP Otrokovice je zařazena do skupiny středních hodnot (viz mapku níže). Metodika pracuje s hodnotou pro Českou republiku na úrovni 100, od této hodnoty se následně počítá odchylka pro jednotlivé správní obvody ORP. Platí tedy, že čím vyšší hodnota, tím lépe.

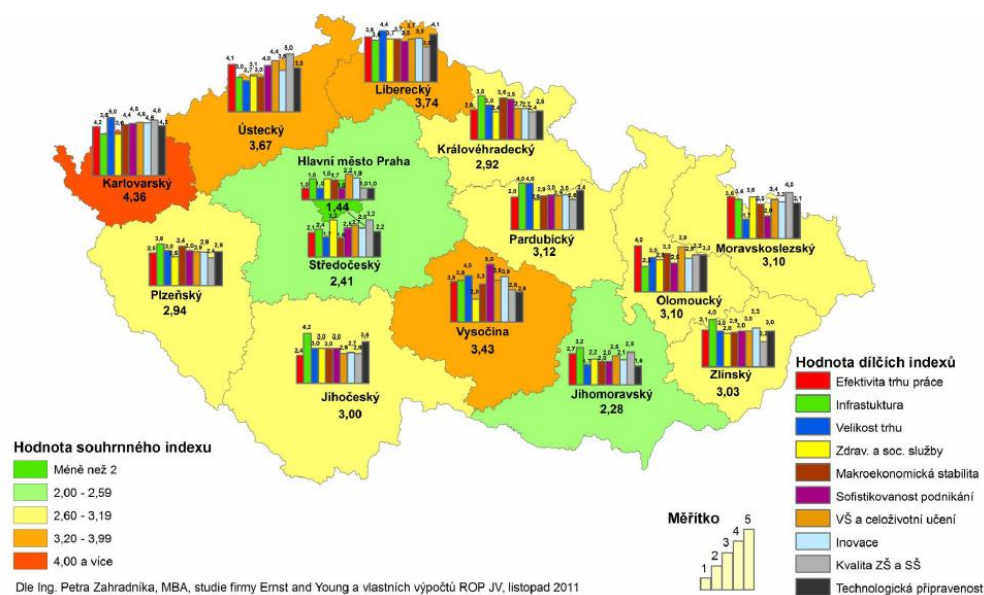
Obrázek č. 3 Typologie území správních obvodů ORP z hlediska konkurenceschopnosti

Zdroj: J. Postránecký, MMR, Regionální rozměr rozvojových priorit a Strategie regionálního rozvoje ČR 2014+

Porovnání pomocí indexu konkurenceschopnosti Zlínského kraje (3,03) ukazuje, že se pohybuje na 6. místě ve srovnání s ostatními kraji ČR. Čím je hodnota tohoto indexu nižší, tím je situace lepší: (Praha 1,44 x Karlovarský kraj 4,36).

Obrázek č. 4 Výsledná hodnota ukazatele nového indexu konkurenceschopnosti

Zdroj: P. Zahradník, Studie Ernst & Young, ROP JV 11/2011

11.2 Ekonomická struktura obyvatel

Ekonomická struktura obyvatelstva dokládá odvětvové zaměření místního hospodářství. Největší počet zaměstnaných osob (46 %) pracuje v sekundárním sektoru (v průmyslu 40,7 % zaměstnaných osob, ve stavebnictví 5,2 %). Tato skutečnost specifikuje Otrokovice jako průmyslově zaměřené město. Struktura místního hospodářství se vymyká situaci v České republice, kde činí podíl osob zaměstnaných v sekundárním sektoru 32 %. Oproti celorepublikovému srovnání (6,8 %) je však podíl zaměstnaných osob ve stavebnictví v Otrokovicích nižší (5,2 %). Zlínský kraj dosahuje úroveň zaměstnanosti v sekundárním sektoru 41 %, což dokládá významné průmyslové zaměření celého kraje.

Primární sektor zaměstnává 0,6 % osob, což je méně, než jak je tomu ve vyšších územních celcích (okres 1,8 %; kraj 2,5 %; republika 2,7 %).

Terciární sektor zajišťuje pracovní místa 42 % pracujícím osobám. Nejvíce osob pracuje standardně v oblasti velkoobchodu a maloobchodu a oprav a údržby motorových vozidel (12 %). Naopak méně osob je zaměstnaných v oblastech finančních služeb, vědy a výzkumu, v organizacích veřejné správy a ve školství. Na úrovni okresu pracuje v terciéru 46 % osob, ve Zlínském kraji 44 %. V České republice pracuje v tomto sektoru o 9 p. b. méně než v samotných Otrokovicích (tedy 51 %). Nezjištěná oblast zaměstnavatele činí 11 % ze zaměstnaných osob.

Tabulka č. 16 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické aktivity (2011)

Odvětví ekonomické činnosti	Otrokovice		Zl. okres	Zl. kraj	ČR
	abs.	%	%	%	%
Zaměstnaní celkem	8 247	100,0	100,0	100,0	100,0
z celku podle odvětví ekonomické činnosti:					
zemědělství, lesnictví, rybářství	49	0,6	1,8	2,5	2,7
průmysl	3 268	40,7	30,1	32,8	25,4
stavebnictví	418	5,2	7,6	8,0	6,8
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	938	11,7	11,6	10,4	10,2
doprava a skladování	333	4,1	4,3	4,5	5,6
ubytování, stravování a pohostinství	264	3,3	3,4	3,1	3,1
informační a komunikační činnosti	197	2,5	2,3	1,8	3,0
peněžnictví a pojišťovnictví	129	1,6	1,8	1,6	2,5
činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti	444	5,5	6,6	5,7	7,8
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	309	3,8	4,3	4,6	5,9
vzdělávání	385	4,8	5,9	6,2	6,0
zdravotní a sociální péče	393	4,9	6,0	6,2	6,5
nezjištěno	903	11,2	11,2	9,7	11,2

Zdroj: SLDB 2011, ČSÚ

K největším zaměstnavatelům se sídlem na území města Otrokovice patří především společnosti: Continental Barum s.r.o., BC LOGISTICS s.r.o., Continental HT Tyres, s.r.o., Continental výroba pneumatik, s.r.o., ContiTrade Services s.r.o., PSG a.s., PSG-International a.s., Schätzle shoes CZ, s.r.o., TOMATEX Otrokovice, a.s. Tyto společnosti nabízí pracovní příležitosti přes 6 tis. osobám. Největším zaměstnavatelem je koncern Cotinental. Společnost Continental Barum s.r.o. v roce 2012 zaměstnávala 3 552 zaměstnanců.

Po ekonomické krizi od roku 2008 došlo v automobilovém průmyslu, na který je koncern Continental úzce napojen, v roce 2012 k oživení na evropských i celosvětových trzích. Přestože světová poptávka po osobních pneumatikách v roce 2012 stagnovala, poptávka po nákladních pneumatikách rostla. Rok 2012 znamenal pro společnost Continental Barum, s. r. o. rok rekordních tržeb. Snahou je udržet tento stav i v roce 2013.

Vzhledem ke koncentraci významných firem s vysokým počtem pracovních míst pro občany Otrokovic i spádových obcí je nezbytné zajistit funkční komunikační kanály mezi Městem Otrokovice a jednotlivými firmami a společně hledat vzájemné možnosti podpory a rozvoje. Ekonomické nedostatky firem mohou mít za následek významnou změnu ve vývoji nezaměstnanosti i navýšení využívání sociálních služeb v regionu.

Tabulka č. 17 Obyvatelstvo dle ekonomické aktivity (2011)

Ekonomická aktivita			Otrokovice				Rož- nov p. R.	Uh. Brod	Zlín	Zl. okres	Zl. kraj	ČR
			Obyvatelstvo celkem		v tom							
			abs.	%	muži	ženy	%	%	%	%	%	%
Obyvatelstvo celkem			18 343	100,0	8 944	9 399	100	100	100	100	100	100,0
Ekonomicky aktivní			9 159	49,9	4 946	4 213	48,1	48	50	49,4	48,6	48,7
v tom	zaměstnaní		8 247	45,0	4 509	3 738	42,9	43	45,8	45	43,6	43,9
	v tom	zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	7 632	41,6	4 294	3 338	39,5	39,9	41,4	41,4	40,4	40,0
		pracující studenti a učni	134	0,7	59	75	0,6	0,5	0,8	0,7	0,6	0,8
		pracující důchodci	337	1,8	156	181	1,8	1,6	2,7	2	1,7	2,2
		ženy na mateřské dovolené	144	0,8	-	144	1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
		nezaměstnaní	912	5,0	437	475	5,2	5,1	4,2	4,5	5	4,8
	v tom	hledající první zaměstnání	126	0,7	56	70	0,8	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8
		ostatní nezaměstnaní	786	4,3	381	405	4,4	4,4	3,5	3,8	4,2	4,0
	Ekonomicky neaktivní			8 376	45,7	3 540	4 836	48,2	49,2	46,4	47	48,2
v tom	nepracující důchodci		4 333	23,6	1 631	2 702	23,9	24,1	23,4	22,9	23,9	22,1
	ostatní s vlastním zdrojem obživy		280	1,5	22	258	1,7	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7
	osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby		1 375	7,5	677	698	7,6	7,5	7,8	7,7	7,7	8,2
	žáci, studenti, učni		2 388	13,0	1 210	1 178	15	15,9	13,4	14,7	14,9	13,9
Nezjištěno			808	4,4	458	350	3,7	2,8	3,7	3,6	3,3	5,5

Zdroj: SLDB 2011, ČSÚ

Polovina obyvatelstva města Otrokovice je ekonomicky aktivní. Dle výsledků SLBD bylo v roce 2011 evidováno na 9 159 ekonomicky aktivních osob (zaměstnaných i nezaměstnaných), což je 50 % obyvatel města. 54 % z ekonomicky aktivních obyvatel tvoří muži. 45 % obyvatelstva města bylo v roce 2011 nejenom ekonomicky aktivní, ale zároveň i chodilo do zaměstnání.

Pozitivním jevem je skutečnost, že v Otrokovicích byl počet ekonomicky aktivních osob o 4,3 p. b. vyšší než počet ekonomicky neaktivních osob (46 % obyvatelstva města). Opačná situace je patrná ve velikostně srovnatelných městech Zlínského kraje, jako např.: Rožnov p. Radhoštěm, Uherském Brodě, ale i v krajském městě Zlín a v okrese Zlín. Ve Zlínském kraji je poměr ekonomicky aktivních i neaktivních osob vyrovnaný, v České republice převažuje stejně jako v Otrokovicích podíl aktivních osob nad neaktivními, ale jen o 2,8 p. b.

Z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel bylo v roce 2011 zaměstnaných 90 % osob. Z celkového počtu zaměstnaných osob je 84 % osob v pozici zaměstnance a 3 % tvoří zaměstnavatelé. Osoby pracující bez vlastního zaměstnance na vlastní účet tvoří 8 % osob se zaměstnáním. Ze zaměstnaných osob jsou 2 % pomáhající studenti a učni, 4 % pracující důchodci a 1,75 % osob na mateřské dovolené.

Z nezaměstnaných ekonomicky aktivních osob si 14 % osob hledá své první zaměstnání. Tato struktura odpovídá i situaci ve vyšších územních celcích včetně republiky.

Skupinu ekonomicky neaktivních osob tvoří z 52 % nepracující důchodci, 29 % žáci, učni a studenti, 16 % jsou osoby v domácnosti a děti. U 4 % obyvatel města nebyl jejich statut zjištěn.

Co se týče nejvyšší úrovně vzdělání zaměstnaných osob, nejvíce pracujících osob dosáhlo středního vzdělání (bez maturity) vč. vyučení (39 %). Druhou nejčetnější skupinou jsou osoby s úplným středním vzděláním s maturitou (33 %). Ve Zlínském kraji je situace obdobná. V České republice je počet zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity vč. výučního listu nižší: 36 % ve prospěch osob s vysokoškolským vzděláním.

V Otrokovicích disponuje vysokoškolským vzděláním na 15 % zaměstnaných osob, což odpovídá situaci ve Zlínském kraji (16 %). Oproti České republice se však jedná o mírně podprůměrnou hodnotu (18 % zaměstnaných).

11.3 Výzkum a vývoj

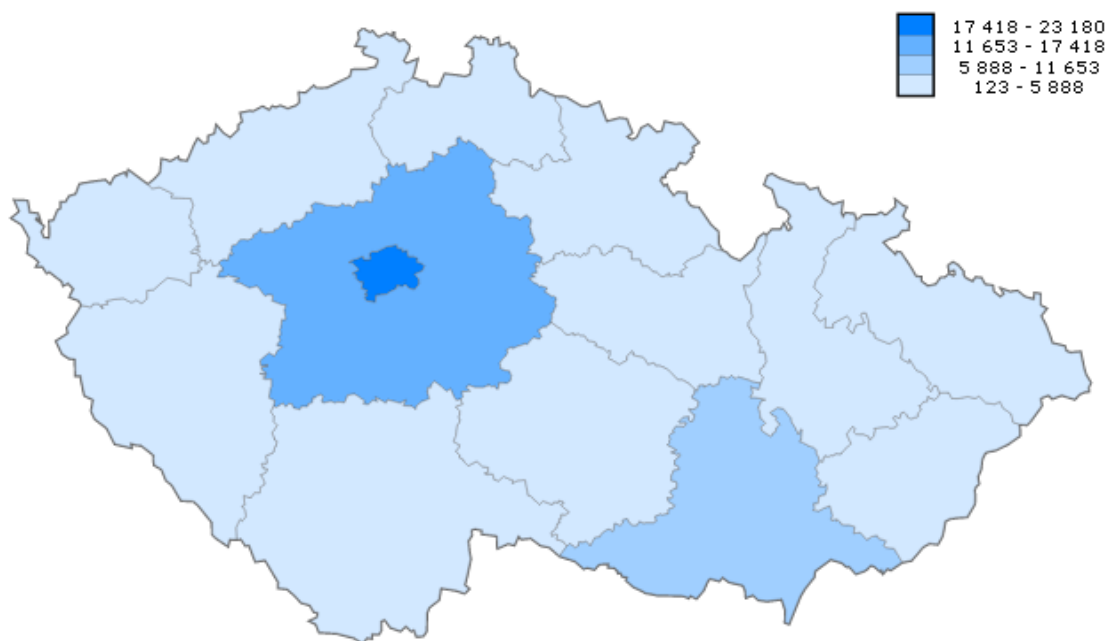
Výzkum a vývoj je zásadní oblastí podporující generování konkurenčních výhod lokálních organizací a potažmo i celého regionu. Výzkum a vývoj (VaV) vypovídá o technologické vyspělosti a inovačním potenciálu regionu.

Ukazatelé ohledně VaV jsou sledovány na úrovni národní a krajské, ne však na úrovni obecní. Co do objemu výdajů na VaV se Zlínský kraj nachází na 9. místě ze 13 krajů a Hl. m. Prahy s 2,1 mld. Kč v roce 2011. V rámci města Prahy bylo vydáno na 23,2 mld. Kč.

Nositelem VaV jsou zpravidla výzkumné instituce, vzdělávací instituce i samotné podnikatelské společnosti. Ve Zlínském kraji hraje významnou roli Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a vysoká četnost jednotek VaV v podnikatelském sektoru, navázanou na tradici VaV v průmyslu firem Baťa za účelem neustálého zlepšování výroby a organizace práce.

Nejvíce prostředků na VaV v roce 2011 ve Zlínském kraji poskytly podnikatelské subjekty (91 % celkových výdajů na VaV). Zbývajících 9 % bylo alokováno subjekty vysokého školství. I v rámci celé České republiky pochází nejvíce prostředků věnovaných na VaV ze soukromého sektoru, jedná se však o necelé 2/3 celkových výdajů.

Obrázek č. 5 Výdaje na výzkum a vývoj podle krajského pracoviště v mil. Kč

Zdroj: ČSÚ, 2011

Některé podnikatelské subjekty se sídlem na území města Otrokovice věnují oblasti výzkumu a vývoji vysokou a trvalou pozornost. V případě největších zaměstnavatelů se výzkumu věnuje především realizaci nových výrobků a implementace či rozšíření systému řízení jakosti. Výhodu v oblasti VaV mají podniky tvořící nadnárodní skupiny či koncerny, kde je VaV centralizován (např. Pipelife Czech s.r.o, koncern Continental).

Největší zaměstnavatel Continental Barum s.r.o. spolupracuje na rozvoji svých podnikatelských záměrů se středními školami v regionu a hlavně s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, především s technologickou fakultou na výchově technologů a výzkumníků pro gumárenský průmysl.

Společnost Continental HT Tyres, s.r.o. navíc u vybraných oborů SOŠ Otrokovice zavedla stipendijní program, který se postupně začíná promítat do vyššího počtu žáků přijímaných především do tříletých oborů. Společnost spolupracuje také s personální agenturou Junior Achievement na podpoře zvýšení počtu žáků studujících technické obory a de facto při hledání potencionálních zaměstnanců v řadách žáků základních a středních škol.

11.4 Zemědělství

Většina plochy území města Otrokovice dnes představuje sídelní aglomeraci s významným podílem průmyslových ploch a intenzivně obdělávanou zemědělskou půdou ve východní části katastru. Lesní porosty mají pouze maloplošný lokální charakter, především v podobě listnatých stromů. Úrodná zemědělská půda tvoří 60 % území správního obvodu obce s rozšířenou působností Otrokovice.

Tabulka č. 18 Druhy pozemků v ha

Obec s rozšířenou působností	orná půda	chmelnice	vinice	zahrada	ovocný sad	trvalý travní porost	zeměd. půda	lesní pozemek	vodní plocha	zastav. plocha a nádvoří	ostatní plocha	Celková výměra
Bystřice pod Hostýnem	4538	0	0	485	105	1473	6580	8397	114	230	1077	16397
Holešov	8778	0	0	495	110	488	9868	1698	131	310	1253	13260
Kroměříž	28048	0	6	1489	525	2127	32175	11701	947	965	4118	49904
Luhačovice	3190	0	0	282	71	4011	7553	8520	174	271	1323	17841
Otrokovice	5007	0	1	433	104	1059	6803	2363	318	377	1509	11171
Rožnov pod Radhoštěm	2195	0	0	510	50	4760	7515	13931	199	323	1934	23903
Uherské Hradiště	23130	0	980	1528	685	4335	30837	14571	1132	1220	4222	51782
Uherský Brod	17013	0	19	1106	480	7973	26590	15657	508	767	3822	47344
Valašské Klobouky	5203	0	0	381	185	5728	11498	12028	188	322	1845	25879
Valašské Meziříčí	7478	0	0	918	156	3558	12110	7737	353	498	2270	22968
Vizovice	2767	0	0	358	201	3063	6389	6525	185	258	1247	14804
Vsetín	5547	0	0	701	57	14033	20337	39563	536	786	5000	66221
Zlín	9725	0	0	1256	358	4438	15777	14937	329	863	3131	35037
Celkem za kraj	122619	0	986	9901	3084	57043	193632	157628	5113	7189	32750	396312
Počet parcel	388164	0	6167	159481	8121	223666	785599	111557	39637	263422	365948	1566163

Zdroj: Ročenka půdního fondu k 31. 12. 2012

Otrokovicko převážně spadá do řepařské zemědělské výrobní oblasti s vysokou výnosností zemědělské půdy. Intenzita zemědělství je patrná vysokou mírou zornění (76,9 %), která dosahuje nejvyšších hodnot v neúrodnějších oblastech.

Kvalitě zemědělských pozemků odpovídají i jejich základní ceny stanovené vyhláškou č. 412/2008 Sb., které se pohybují v rozmezí 7,33 Kč/m² (Halenkovice) až po 12,49 Kč/m² (Oldřichovice). Průměrná cena dosahuje 9,60 Kč/m², což je více než průměrná cena v ČR (6,22 Kč/m²).

Tabulka č. 19 Průměrná cena zemědělských pozemků

Obce	Kč/m ²
Bělov	9,53
Halenkovice	7,33
Komárov	10,66
Napajedla	8,51
Oldřichovice	12,49
Otrokovice	8,25
Pohořelice	11,21
Spytihněv	11,65
Tlumačov	8,47
Žlutava	7,69
Česká republika	6,22

Zdroj: Vyhláška č. 412/2008 Sb.

Rostlinné výrobě dominuje pěstování potravinářské pšenice, sladovnického ječmene, krmné kukuřice a ovocnářství (jablka). Živočišná výroba se zaměřuje na chov skotu a prasat (Žlutava, Halenkovice).

Napajedla a Tlumačov jsou lokality s intenzivním chovem koní: Hřebčín Napajedla se věnuje chovu anglického plnokrevníka. Zemský hřebčinec Tlumačov se věnuje chovu teplokrevníků. Typická je aplikace příměstského zemědělství.

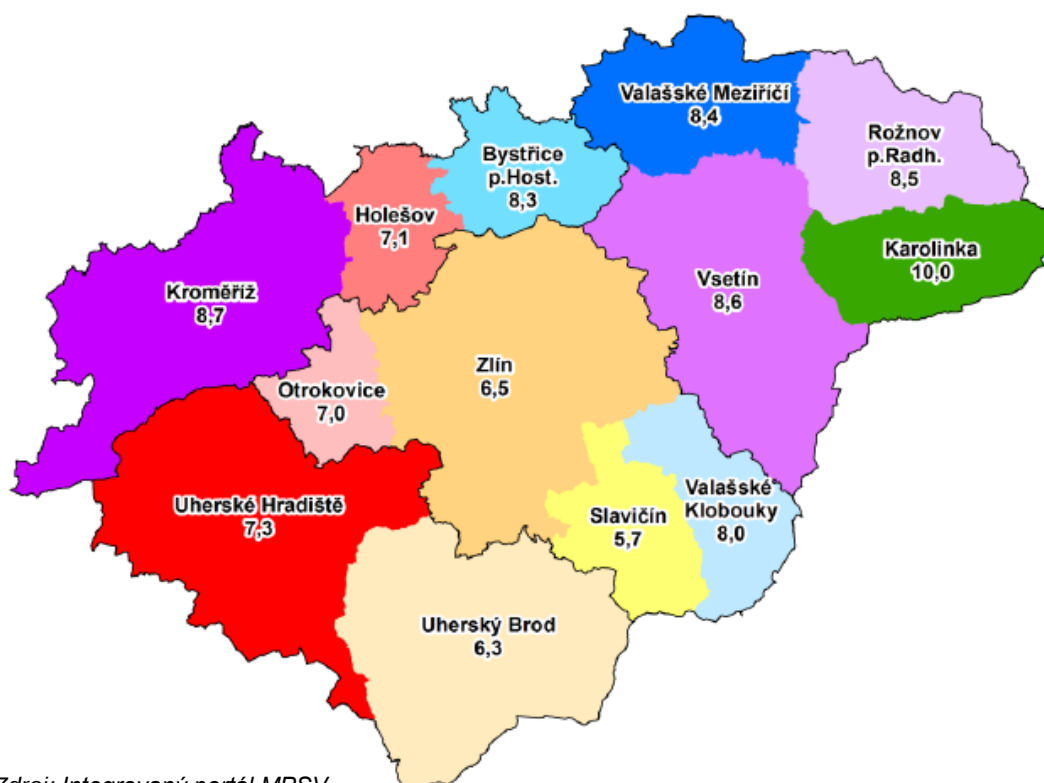
11.5 Trh práce a nezaměstnanost

V 1. čtvrtletí 2013 pokračoval trend zvyšování míry nezaměstnanosti ve Zlínském kraji. V podnicích ve Zlínském kraji bylo v průměru ve sledovaném období zaměstnáno celkem 185,4 tis. osob (v přepočtu na plně zaměstnané osoby), což je o 2,6 tis. zaměstnanců méně než ve stejném období předchozího roku. Procentuální pokles v kraji činil 1,4 % a byl tak o 0,8 p. b. vyšší než průměr za celou Českou republiku.

11.5.1 Vývoj podílu nezaměstnaných na obyvatelstvu

Ministerstvo práce a sociálních věcí přešlo od ledna 2013 na nový ukazatel nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob. Nový ukazatel vyjadřuje podíl nezaměstnaných ze všech obyvatel v daném věku, zatímco dosavadní míra nezaměstnanosti poměřovala uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Z tohoto důvodu je obtížné provést srovnání v jednotlivých obdobích. Od roku 2012 také nejsou evidovány údaje za jednotlivé obce, ale pouze za území v rámci obce s rozšířenou působností (ORP Otrokovice).

Obrázek č. 6 Podíl nezaměstnaných osob dle kontaktních pracovišť Zlínského kraje k 31. 7. 2013

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

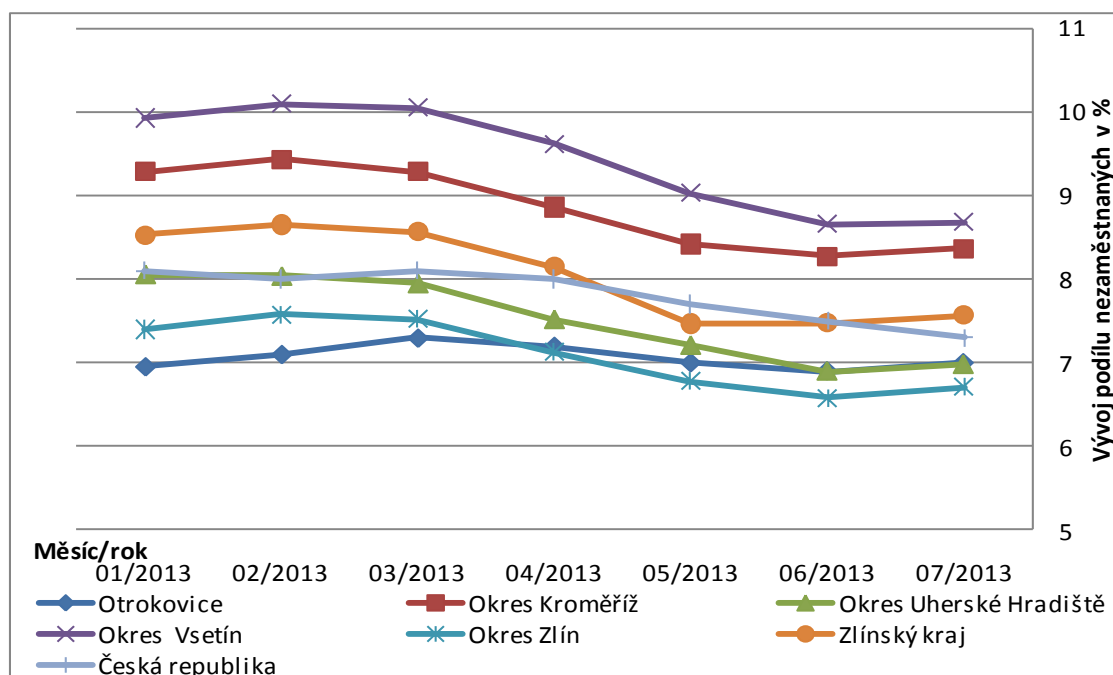
Dle údajů krajské oblastní pobočky Úřadu práce činil podíl nezaměstnaných osob ve správním obvodu ORP Otrokovice k 31. 7. 2013 7,0 %, což indikuje horší situaci než v okresním a zároveň krajském městě Zlín (6,5 %), ale naopak lepší situaci z pohledu vyšších

územních celků: úroveň podílu nezaměstnaných osob ve Zlínském kraji činila 7,57 %, stejně jako v České republice.

Červencová úroveň správního obvodu ORP Otrokovice je sice o 0,1 p. b. horší než červnová, ale přesto se jedná společně s měsícem květen o nejnižší míru v roce 2013. V roce 2013 byla nehorší situace v březnu, kdy se hodnota indikátoru vyšplhala na 7,3 %, přičemž situace v republice byla 8,1 %. Počet evidovaných nezaměstnaných uchazečů se v březnu 2013 (1 782 osob) dostal téměř na úroveň ledna 2011 (1 804 osob), přičemž od tohoto okamžiku počet uchazečů spíše klesal. V jarních měsících byl podíl nezaměstnaných lehce zvýšen. Jedná se o měsíce, kdy jsou bez práce osoby podílející se na sezónních zemědělských či stavebních pracích.

Situace ve Zlínském kraji i České republice je rozhodně horší, než ve správním obvodu ORP Otrokovice. Podíl nezaměstnaných osob (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let) byl ke konci července 2013 v ČR 7,34 %, ve Zlínském kraji 7,57 %. V porovnání s předchozím měsícem se v kraji navýšil podíl nezaměstnaných o 0,09 p.b. oproti poklesu podílu nezaměstnaných v České republice o 0,2 p. b. Oproti situaci v červenci 2013 jde však v případě Zlínského kraje o mírnější propad podílu oproti měsíci červnu, kdy činil nárůst podílu nezaměstnanosti o 0,24 p. b.

Graf. č. 3 Vývoj podílu nezaměstnaných na obyvatelstvu

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

Naopak k 30. 6. 2013 patřil Zlínský kraj ke třem krajům s nejvýraznějším poklesem podílu nezaměstnaných: pokles o 0,26 p. b., který mu s hodnotou 7,48 % zajistil osmé místo v žebříčku krajů dle výše podílu nezaměstnaných. Nejnižší podíl stále vykazuje Hl. m. Praha (4,74 %), žebříček pak tradičně uzavírá Ústecký kraj (10,88 %).

Co se týče okresů Zlínského kraje, nejnižší úroveň podílu nezaměstnaných k 31. 7. 2013 byla dosažena ve Zlínském okrese (6,71 %), přestože Krajská oblastní pobočka ve Zlíně zaznamenala od počátku roku nejvyšší počet nově zaevidovaných uchazečů (6 547 osob). Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob byl na Vsetíně (8,68 %). Za okres Vsetín je také evidován nejvyšší počet uchazečů na jedno pracovní místo (22,5 osob), nejméně v okrese Zlín (7,7 osob).

Tabulka č. 20 Uchazeči v evidenci ve vybraných správních obvodech ORP k 30. 6. 2013

Kontaktní pracoviště (výběr)	Počet uchazečů		Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu		Sledované kategorie uchazečů	
	Celkem	Ženy	Celkem	Ženy	Osoby ZP	Absolventi a mladiství
Uherský Brod	4 643	2 402	7,3	7,6	701	219
Rožnov p. R.	2 084	958	8,5	7,9	302	112
Valašské Meziříčí	2 430	1 188	8,4	8,2	184	123
Otrokovice	1 718	937	7	7,7	182	91
Zlín	5 718	2 978	6,5	6,8	606	328

Zdroj: Integrovaný portál MPSV

V okrese Zlín bylo k 31. 7. 2013 evidováno na 9 002 uchazečů o zaměstnání, přičemž 64 % z nich je evidováno na Krajské oblastní pobočce Úřadu práce ve Zlíně. Ve správním obvodu ORP Otrokovice je to 19 % uchazečů okresu, tj. 1 718 osob. 55 % osob z nich jsou ženy. Oproti předchozímu měsíci je to o 1 osobu více. Oproti červnu minulého roku je to však o 164 osob více.

11.5.1 Struktura uchazečů o zaměstnání

Od roku 2012 je struktura uchazečů o zaměstnání k dispozici pouze pro kraje a okresy. Pro spádové oblasti kontaktních pracovišť jsou to jen základní data. Dle dostupných aktuálních údajů o struktuře uchazečů o zaměstnání lze zjistit informace za okres Zlín, tj. vč. hodnot krajského města Zlína, což do značné míry zkresluje přehled o situaci ve městě Otrokovice.

Nejsilnější věkovou strukturou uchazečů o zaměstnání k 31. 3. 2013 jsou osoby ve věku 20–24 let, 35–39 let a osoby předdůchodového věku 55–59 let (každá skupina dosahuje 13 % všech registrovaných osob). Nejméně zastoupenou skupinou jsou osoby do 19 let (3 %) a osoby nad 60 let (3 %). Situace v okrese zcela odpovídá situaci v kraji.

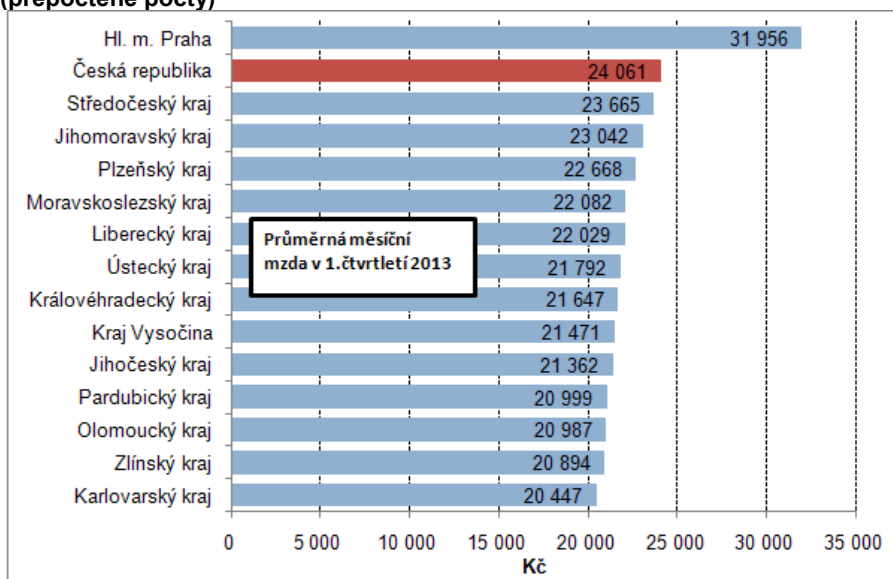
Na Úřadu práce za okres Zlín je evidována téměř polovina uchazečů (46 % ze všech) s dosaženým vzděláním na úrovni úplného středního vzdělání, s výučním listem. Početně druhou nejsilnější skupinou jsou osoby s úplným středním vzděláním s maturitou (20 %). Vysokoškolského vzdělání dosahuje 8 % uchazečů, což je o 1 p. b. více než v celém Zlínském kraji. Je to dáno přítomností vysoké školy Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a tím i vyšší koncentrací vysokoškoláků v okrese Zlín.

11.5.2 Vývoj mezd ve Zlínském kraji

Informace o vývoji mezd a platů nejsou na úrovni jednotlivých měst dostupné. Uvedeny jsou proto informace alespoň za Zlínský kraj.

V České republice v 1. čtvrtletí 2013 došlo k meziročnímu poklesu hrubé měsíční mzdy o 0,4 % na úroveň 24 061 Kč. Ve Zlínském kraji se průměrná měsíční mzda pohybuje výrazně pod úrovní v České republice. Za 1. čtvrtletí 2013 činila úroveň hrubé měsíční mzdy 20 894 Kč (v přepočtu na plně zaměstnané osoby). Ve srovnání s 1. čtvrtletím loňského roku se snížila o 27 Kč, tj. o 0,1 %.

Graf. č. 4 Průměrná měsíční hrubá mzda zaměstnanců v krajích a ČR v 1. čtvrtletí 2013 (přečtené počty)

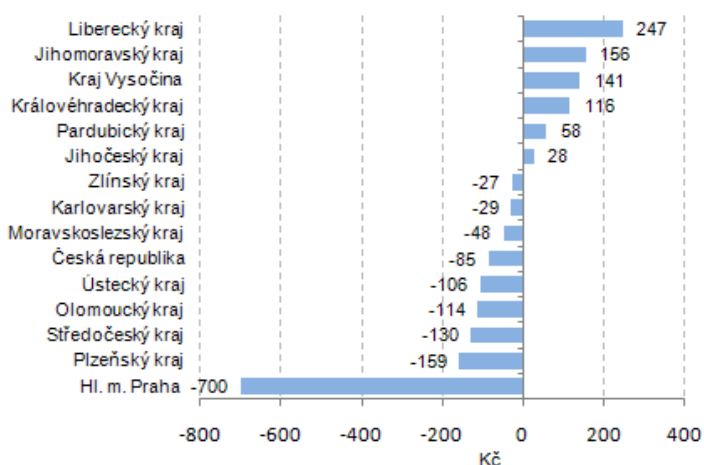

Zdroj: ČSÚ

Meziroční přírůstek mezd zaznamenalo 6 krajů. Nejvyšší zvýšení bylo dosaženo v Libereckém (1,1 p. b.), nejmenší v Jihočeském kraji (0,1 p. b.). U ostatních 8 krajů došlo k meziročnímu poklesu průměrných měsíčních mezd zaměstnanců. Nejnižší pokles byl zaznamenán ve Zlínském kraji (o 0,1 p. b.), nejvyšší pokles byl zjištěn v Hl. m. Praze (o 2,1 p. b.).

I když procentuální snížení mezd ve Zlínském kraji bylo nejmenší, úroveň mezd zůstala stejně jako v předešlých čtvrtletích druhou nejnižší v republice. Nižší výdělky měli opět jen zaměstnanci podniků v Karlovarském kraji (o 447 Kč). Rozdíl mezi nejvyšší mzdou, která byla i nadále v Hl. m. Praze, a mzdou ve Zlínském kraji činil 11 062 Kč. Pod celorepublikovou úrovní průměrné hrubé měsíční mzdy jsou mimo hlavní město všechny kraje, z nichž Zlínský je od ní nižší o 3 167 Kč.

Graf. č. 5 Meziroční přírůstek/úbytek průměrných mezd v krajích a ČR v 1. čtvrtletí 2013

Zdroj: ČSÚ

Obecně výše průměrného hrubého výdělku je vyšší v podnikatelské sféře, nicméně lépe vypovídající indikátor v podobě mediánu naznačuje, že více osob dosahujících na plat blízký se úrovni průměrné hrubé mzdy, je zastoupeno v nepodnikatelské sféře.

12 Technická infrastruktura

12.1 Vodovody a kanalizace

Otrokovice jsou zásobeny vodou prostřednictvím skupinového vodovodu Zlín, voda je upravována v úpravně vody Tlumačov. Dodavatelem vody a majitelem vodohospodářských rozvodů v Otrokovicích jsou Vodovody a kanalizace Zlín, a. s., jejichž hlavními akcionáři jsou město Zlín, Valašské Klobouky, Slavičín, Otrokovice a Luhačovice. Provozovatelem je Moravská vodárenská, a. s. Úprava vody Tlumačov odebírá surovou vodu z jímacích území Tlumačovský les a Kvasice. Údaje o kvalitě vody z úpravny vody Tlumačov a množství zde upravované vody naleznete v následujících tabulkách.

Tabulka č. 21 Kvalita vody na úpravně vody Tlumačov za 2. čtvrtletí roku 2013

Úprava vody Tlumačov - data pro 2.Q 2013				
ukazatel	jednotky	hyg. limit	typ limitu	hodnota
dusičnany	mg/l	50	NMH	6
koliformní bakterie	KTJ/100 ml	0	MH	0
Escherichia coli	KTJ/100 ml	0	NMH	0
KM 22°C	KTJ/100 ml	200	MH	3
KM 36°C	KTJ/100 ml	20	MH	1
železo	mg/l	0,2	MH	0,07
mangan	mg/l	0,05	MH	<0,02
hliník	mg/l	0,2	MH	<0,05
fluoridy	mg/l	1,5	NMH	<0,1
olovo	mg/l	0,025	NMH	<0,005
rtuť	mg/l	0,001	NMH	<0,0005
selén	mg/l	0,01	NMH	<0,005
dusitany	mg/l	0,5	NMH	<0,005
amonné ionty	mg/l	0,5	MH	0,05
tvrdost	mmol/l	2-3,5	DH	2,67
vápník	mg/l	40-80	DH	75,7
hořčík	mg/l	20-30	DH	19,1
CHSK Mn	mg/l	3	MH	1,53
pH	-	6,5-9,5	MH	7,94
konduktivita	mS/m	125	MH	59,1
barva	mg/l Pt	20	MH	<5,0
zákal	ZFn	5	MH	0,5
volný chlór	mg/l	0,3	MH	0,16

Zdroj: Moravská vodárenská, a. s.

Tabulka č. 22 Množství upravené vody na úpravně vody Tlumačov

Rok	Množství upravené vody v tis. . m ³ /rok
2007	4 396
2008	4 406
2009	3 930
2010	3 504
2011	3 652
2012	3 358

Zdroj: Moravská vodárenská, a. s.

Stoková síť města Otrokovice je taktéž z větší části vlastněna společností Vodovody a kanalizace Zlín, a.s. a provozována MORAVSKOU VODÁRENSKOU, a.s. Významným vlastníkem a provozovatelem kanalizační sítě je rovněž společnost TOMA, a.s. Podle výsledků SLBD 2011 je na kanalizační síť napojeno 97,8 % bytů, žumpu či jímku využívá 0,9 % bytů.

Čištění odpadních vod zajišťuje mechanicko-biologická čistírna odpadních vod (ČOV), provozovaná firmou TOMA, a. s. Čistírna je určena k čištění průmyslových, komunálních a dešťových odpadních vod. Na ČOV jsou přivedeny komunální odpadní vody z Otrokovic a průmyslové odpadní vody z areálu TOMA a areálu TAJMAC-ZPS ve Zlíně-Malenovicích. Čistírna je situována na soutoku řek Dřevnice a Moravy, recipientem je řeka Morava. Počet napojených ekvivalentních obyvatel na ČOV je 168 300.

ČOV Otrokovice se řadí k nejvýznamnějším znečišťovatelům v kraji. Z následující tabulky je však patrné, že vypouštěné znečištění se snižuje (viz rozdíl za rok 2011 oproti roku 2010).

Tabulka č. 23 Největší bodové zdroje znečištění vod ve Zlínském kraji pro rok 2011

Ukazatel	Znečišťovatel	Recipient	Vypouštěné znečištění 2011 (t/rok)	Rozdíl oproti roku 2010
CHSK _{Cr}	Zlín ČOV	Dřevnice	217,3	-29,9
BSK ₅	Zlín ČOV	Dřevnice	57,0	29,0
	TOMA Otrokovice	Morava	38,4	-7,7
Celkový fosfor	Zlín ČOV	Dřevnice	7,9	-0,6
Amoniakální dusík	Kroměříž ČOV	Morava	12,9	-3,8
Anorganický dusík	Zlín ČOV	Dřevnice	75,3	-1,7
Nerozpuštěné látky	TOMA Otrokovice	Morava	34,8	-5,0
Rozpuštěné anorganické soli	Zlín ČOV	Dřevnice	4425,0	386,0
	TOMA Otrokovice	Morava	3690,0	-129,0

Zdroj: Krajský úřad Zlínského kraje, Povodí Moravy, s. p.

Ročně čistírna produkuje 5 000 až 7 500 tun odvodněných čistírenských kalů. TOMA, a.s. plánuje ve svém areálu vybudovat zařízení na termické zpracování a energetické využití čistírenských kalů. Náklady na investici včetně stavby a technologií se odhadují na 80 milionů Kč. V květnu 2012 bylo schváleno spolufinancování projektu v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Podstatná část činnosti společnosti TOMA, a.s. je zaměřena na poskytování služeb subjektům v průmyslovém areálu společnosti, kterých je zde kolem 130.

12.2 Zásobování teplem

Hlavním dodavatelem tepla je Teplárna Otrokovice. Podstatná část tepla míří do průmyslového sektoru. Největšími odběrateli v Otrokovicích jsou Continental Barum s.r.o. Otrokovice a TOMA, a.s.. Pro byty, služby a občanskou vybavenost města Otrokovice je teplo dodáváno prostřednictvím horké vody. Distribuční společností je městem zřízená společnost TEHOS s.r.o.

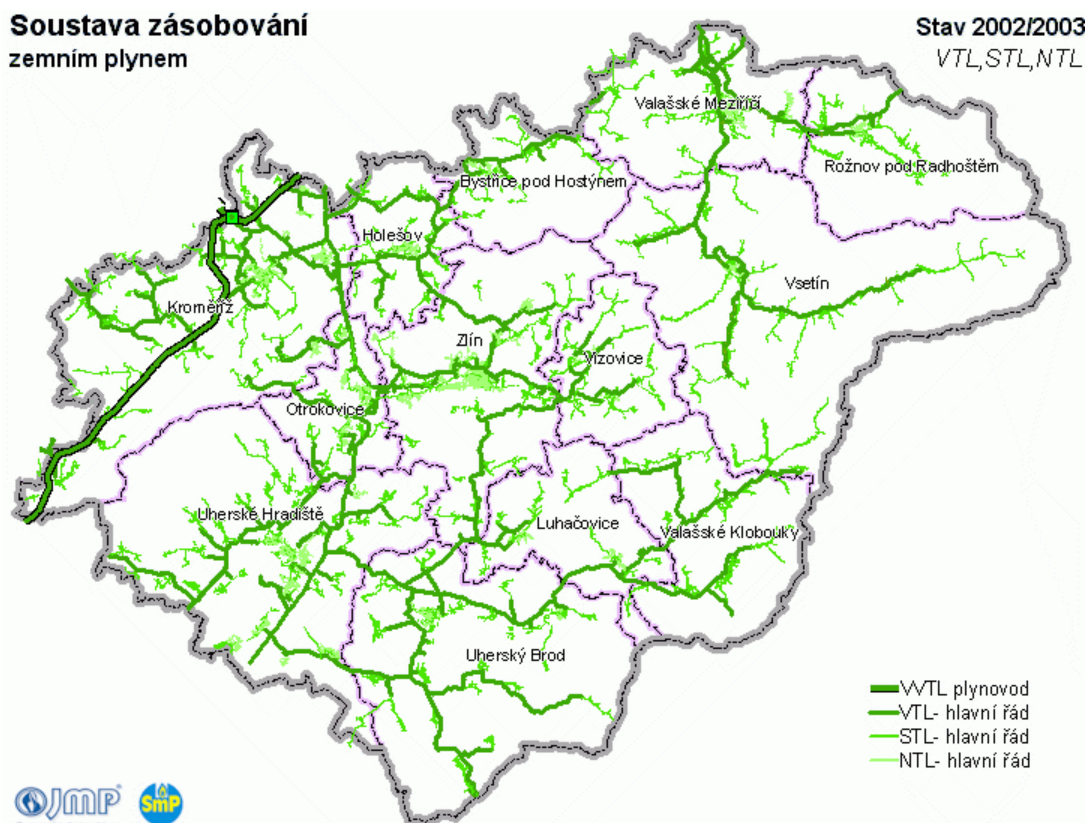
Teplárna Otrokovice spaluje k výrobě tepla a elektrické energie hnědé uhlí (hruboprach) s nízkým obsahem popela. Ke stabilizaci a zapalování kotlů se používá lehký topný olej. Na podporu využívání obnovitelných zdrojů energie podle zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, využívá společnost od května 2006 ke spalování palivo z biomasy pod názvem Ecover, jež je tvořeno ze 100 % rostlinnými pletivy a zbytky z čištění semen.

Podle informací ze zprávy Stav životního prostředí ve Zlínském kraji v období 2010/11 se Teplárna Otrokovice v tomto období díky svým opatřením nejvíce podílela na snižování emisí NO_x a SO_2 .

12.3 Plynofikace

Otrokovicemi prochází VVTL plynovod, propojujícího podzemní zásobník zemního plynu v Hruškách (Břeclavsko) s podzemním zásobníkem Příbor (Ostravsko). Dodávku plynu a správu rozvodů zajišťuje Jihomoravská plynárenská, a. s.

Obrázek č. 7 Soustava zásobování zemním plynem Zlínského kraje

Zdroj: Jihomoravská plynárenská, a.s., Severomoravské plynárny, a. s.

Ve městě je téměř 98 % domácností napojeno na plyn, ale vytápění se děje z centralizovaného zásobování tepla z Teplárny Otrokovice, a. s., podobně jako dodávky teplé vody. Podle výsledků SLBD 2011 je plyn zaveden do 5 627 ze 7 664 bytů, tedy 73,4 % bytů. Tato situace je lepší, než činí podíl ve Zlínském kraji, kde je napojeno 68 %. V rámci republiky je napojeno pouze 62 % bytů.

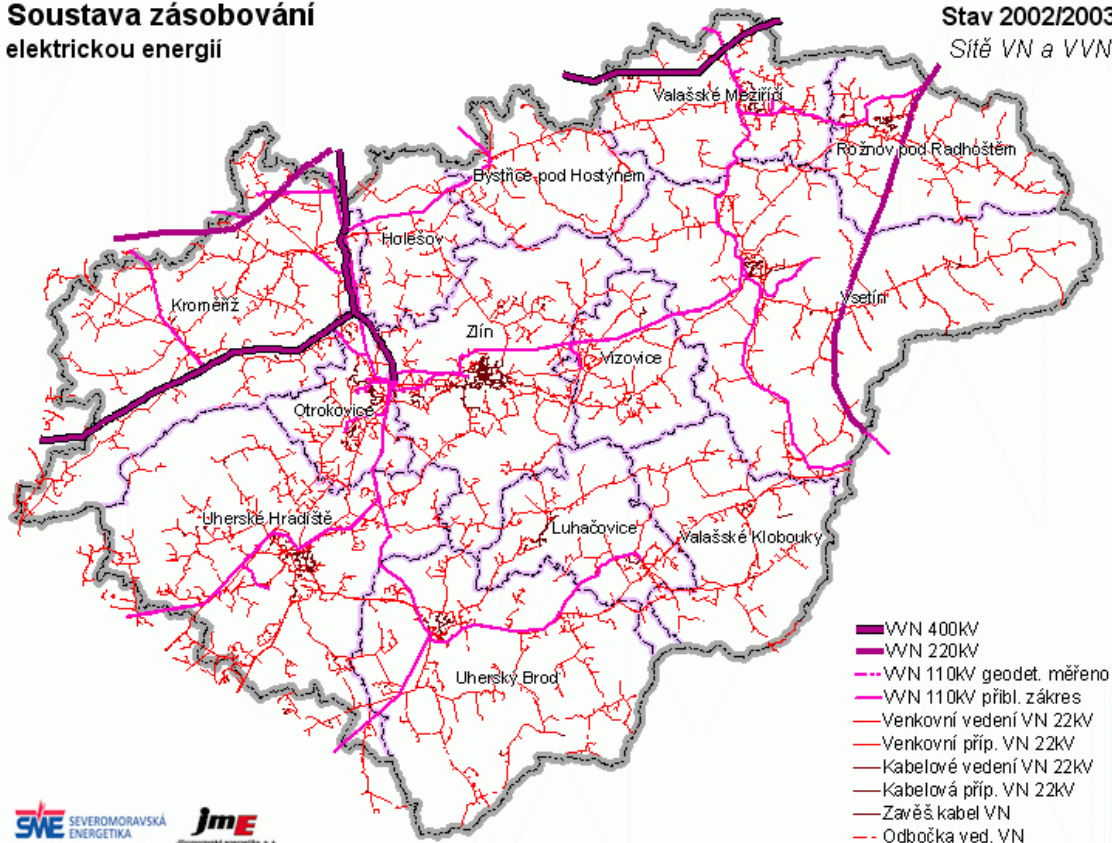
12.4 Elektřina

Ve 20. letech byly Otrokovice plně elektrifikovány. V Otrokovicích je napájení distribuční sítě velmi vysokého napětí (VVN) o napěťové hladině 110 kV zajištěno z nadřazené soustavy VVN (400kV) prostřednictvím nadřazené transformace 400/110 kV OTROKOVICE 3x350 MVA. Prostřednictvím této uzlové rozvody 400/110 kV a systému 110 kV (ve vlastnictví společností JIHOMORAVSKÁ ENERGETIKA, a.s. a SEVEROMORAVSKÁ ENERGETIKA, a.s.) je elektrická energie rozváděna na území Zlínského kraje. Městem Otrokovice prochází vedení VVN 110 kV a zásobování města elektrickou energií zajišťují rozvody VN 22 kV.

Obrázek č. 8 Soustava zásobování elektrickou energií Zlínského kraje

Soustava zásobování elektrickou energií

Stav 2002/2003
Sítě VN a VVN

Zdroj: Severomoravská energetika, a.s., Jihomoravská energetika, a. s.

Zásobování elektrickou energií je zajišťováno akciovou společností E-ON. Významným producentem elektřiny je Teplárna Otrokovice, která elektřinu vyrábí zejména v režimu kombinované výroby elektrické energie a tepla. Největší část vyrobené elektrické energie je od roku 2004 dodávána největšímu a nejmodernějšímu výrobcí pneumatik v Evropě, společnosti Barum Continental, s. r. o.

Pro roky 2014 a 2015 město hodlá elektřinu nakoupit na komoditní burze. Výhodnější cena energie se bude obchodovat celkem pro jedenáct subjektů. Kromě města

Otrokovice jde o tři otrokovické základní školy, Mateřskou školu Otrokovice, DDM Sluníčko Otrokovice, SENIOR Otrokovice, Otrokovickou BESEDU, TEHOS, Městskou polikliniku a Technické služby Otrokovice.

12.5 Elektronické komunikační sítě (internet, kabelová televize)

V Otrokovicích nabízí poskytování internetového připojení celkem 10 subjektů. Podle údajů ze SLBD 2011 vlastní 68,9 % bytů počítač, přičemž 57,8 % bytů má připojení k internetu.

V lednu 2012 byl spuštěn samostatný televizní kanál Městská televize Otrokovice. Kanál je spuštěn v nepřetržité 24hodinové smyčce, ve které jsou videotextové zprávy proložené televizním zpravodajstvím o dění v Otrokovicích dvakrát týdně v premiérovém čase. Městská televize sídlí v Otrokovické BESEDĚ. Informační kanál kabelové televize poskytuje Otrokovicím společnost EXCELLENT MEDIA, s. r. o.

Nově je také od srpna 2013 zpřístupněn veřejný bezplatný internet na náměstí 3. května prostřednictvím signálu Wi-Fi. Rychlost veřejného internetu je nastavena na 256 Kb/s s délkou připojení maximálně tři hodiny pro jedno zařízení. Po této době je zařízení pro daný den automaticky odpojeno. Nové připojení může proběhnout až den následující, aby nedocházelo k využívání internetu pro podnikatelské účely.

13 Dopravní infrastruktura

V celé České republice se v současnosti s ohledem na dopravu projevuje několik trendů. Jsou to především nárůst silniční dopravy na úkor železniční, nárůst soukromé osobní dopravy na úkor dopravy hromadné, růst objemu mezinárodní přepravy na úkor domácí a přeorientování východních dopravních směrů ke směrům do států Evropské unie (Vize rozvoje České republiky do roku 2015).

Šance jednotlivých regionů na společenský a ekonomický rozvoj značně závisí na dobré technické infrastruktuře umožňující snadnou mobilitu osob, zboží a materiálů. Postavení Otrokovic je v tomto ohledu nadprůměrné.

13.1 Základní silniční síť

Město má výborné silniční napojení prostřednictvím R 55 (bez realizace jihovýchodního obchvatu, zatím však prostřednictvím I/49) na dálniční komunikaci D1, díky které má přímé dopravní spojení s východní i západní částí republiky, zejm. s hlavním městem Praha, s Brnem i Ostravou. R 55 umožňuje přímý směr sever–jih: Přerov, Olomouc Hradec Králové, či jižně na Uherské Hradiště, popř. po D2 do Bratislavy a Vídně. Významné je také spojení s krajským městem Zlínem prostřednictvím silnice I. třídy č. 49 a dále směr na Vsetín a Slovensko.

Úsek dálnice D1 Kroměříž–východ–Hulín a navazující úsek rychlostní silnice R55 Hulín–Skalka byly zprovozněny v prosinci 2010, čímž bylo významně zkvalitněno napojení Zlínského kraje i samotného města Otrokovice na dálniční síť. Úsek R55 Otrokovice, obchvat severovýchod, je v provozu již od roku 2006. V červenci 2013 byla dokončena rekonstrukce a rozšíření silnice I/49 Malenovice–Otrokovice.

Obrázek č. 9 Silniční síť ve Zlínském kraji

Zdroj: http://www.rszk.cz/mapy/MAPA_ZK_sil_sit_EU_a_dalnice_5.jpg

Vysoká koncentrace výroby a s ní spojený transport materiálu a zboží zatěžuje město vysokou intenzitou kamionové dopravy. Tranzitní kamionová doprava měla být vyřešena komunikací R55, nicméně vzhledem k zavedení zpoplatnění severovýchodní části obchvatu města proudí tranzitní doprava stále přes okraj města (po silnici č. 36746 III. třídy a přes kvítkovickou křižovatku).

Město Otrokovice se přihlásilo k Deklaraci 14 samospráv včetně Zlínského kraje o spolupráci při prosazení nezpoptatnění severovýchodní části obchvatu města Otrokovice do doby dobudování jeho chybějící jihovýchodní části. Otevření silnice R55 přineslo sice regionu nové možnosti ekonomického rozvoje a zvýšení jeho konkurenceschopnosti, ale zpoplatnění navrátilo automobilovou dopravu zpět na území města Otrokovice. Enormně je zatížena křižovatka v lokalitě Kvítkovice, kde v 05/2011 byla naměřena průjezdnost 25 tis. osobních i nákladních vozidel. Roční průměrné údaje ze Sčítání dopravy z roku 2010 jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 24 Hodnoty ročního průměru denních intenzit (za 24 hodin) na kvítkovické křižovatce

sčítací úsek č.	06-0751
komunikace č.	55
TV (těžká motorová vozidla celkem)	1 462
O (osobní a dodávková vozidla)	11 210
M (jednostopá motorová vozidla)	49
SV (součet všech vozidel)	12 721

Zdroj: Celostátní sčítání dopravy 2010

Vysoká frekvence tranzitní dopravy i nákladních automobilů zásobujících místní podniky způsobuje ve městě vysoký hluk a prašnost společně s vyšším rizikem vzniku nehod. Proto byl v roce 2008 zaveden zákaz vjezdu nákladním vozidlům, která nezasobují místní firmy. V roce 2012 byl tento zákaz rozšířen pro nákladní vozidla nad 7,5 t. Zákaz vjezdu je monitorován prostřednictvím městského kamerového systému.

V roce 2009 se město Otrokovice připojilo také k Deklaraci samospráv o spolupráci při přípravě a prosazení realizace rychlostní silnice R55 v oblasti jihovýchodní Moravy.

K dokončení výstavby rychlostní silnice R55 bude nutno postavit 84 km nové komunikace. Nejdříve by měla být zrealizována stavba Otrokovice, obchvat JV, kterou bude dokončena realizace celého obchvatu Otrokovic. Dle údajů Ředitelství silnic a dálnice budou v roce 2013 dokončeny výkupy a proběhnou vyvlastňovací řízení. Dále se bude pokračovat v inženýrské činnosti pro vydání stavebních povolení. V roce 2013 již byl dokončen pyrotechnický průzkum, aktualizace hlukové studie a aktualizace studie intenzity dopravy. Výstavba je plánována na 09/2014 a dokončení na 09/2016.

Pro snížení intenzity silniční dopravy zástavbou Otrokovic na stávající trase silnice I/49 a I/55 by mělo velký význam vybudování kapacitní komunikace R49 Hulín–Fryšták. R49 má začínat na mimoúrovňové křižovatce Hulín, kde se setkávají tahy vyšší dopravní sítě – dálnice D1 a rychlostní silnice R55, a dále směřovat východním směrem k Fryštáku, Slušovicím, Vizovicím a dále přes státní hranici Česko/Slovensko. Stavební povolení bylo vydáno na Přivaděč Holešov a na hlavní trasu v km 5,400–10,900 v roce 2008. V červenci 2010 byla kvůli neplatné výjimce se zásahem do území chráněných živočichů stavba zastavena. Nyní je ve fázi konzervace.

Tabulka č. 25 Přehled silnic ve městě Otrokovice

Třída	Číslo silnice	Popis	Celková délka [km]
I	55	hr. okr. KM/ZL - I/49 Otrokovice - Kvítkovice (původní I/55)	17,475
I	55 I.	od I/55 po I/49 - Otrokovice (obchvat)	3,407
II	438	hr. okr. KM/ZL - Machová - Otrokovice	5,444
III	36745	hr. okr. KM/UH - Otrokovice	2,52
III	36746	Otrokovice - Kvítkovice	4,572

Zdroj: <http://www.rszk.cz/vozovky/silnicezl.php>, pozn.: celková délka vč. délky mimo Otrokovice.

Obrázek č. 10 Prognóza dopravy v roce 2040

Zdroj: Ředitelství silnic a dálnic

V blízké budoucnosti dojde k rekonstrukci křižovatky u nového nákupního centra (dříve objekt zvaný Chludovka).

Z důvodu nutnosti zajistit možnost dopravní obslužnosti jižní části Kvítkovic (předpokládá se zajištění autobusové linky č. 55) bude vybudována okružní křižovatka v Kvítkovicích u hřbitova a uvažuje se také o okružní křižovatce u sokolovny.

Informace o nehodovosti v dopravě v Otrokovicích v porovnání s daty za okres, kraj a ČR za rok 2011 uvádí následující tabulka. Z té je patrné, že počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel je nižší než okresní, krajský i republikový průměr.

Zdroj: Policie ČR

Otrokovice jsou součástí Zlínské integrované dopravy (ZID), tedy systému, který umožňuje přepravu cestujících na území města Zlína a v přilehlých obcích (Hvozdná, Tečovice, Želechovice, Ostrata) včetně města Otrokovice prostřednictvím jednoho cestovního dokladu. Do ZID jsou zapojení dopravci: České dráhy, a. s., Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s. r. o.

Městskou hromadnou dopravu v Otrokovicích zajišťuje Dopravní společnost Zlín–Otrokovice, s. r. o. (DSZO) prostřednictvím autobusové i trolejbusové dopravy. Obslužnost jednotlivých částí Otrokovic zajišťuje autobusová linka č. 55. Na území města se nachází celkem 24 zastávek. Otrokovice jsou se Zlínem propojeny meziměstskou trolejbusovou tratí, která je v Otrokovicích ukončena před vlakovým nádražím. Autobusy i trolejbusy jsou společně s vlaky Českých drah na železniční trati Otrokovice–Zlín–Vizovice začleněny do integrovaného dopravního systému (viz výše).

[illegible]

60 | Stránka

Dopravní společnost v současné době provozuje 13 trolejbusových a 13 autobusových linek, které obsluhují 180 zastávek v rámci 5 tarifních pásem. Jednotlivá tarifní pásma jsou ohodnocena odstupňovaným jízdným, přičemž město Otrokovice je obsluhováno třemi způsoby dopravy: trolejbusovými, autobusovými a vlakovými spoji. Pro město Otrokovice platí pásmo C: Zlín-Malenovice, zastávka Otrokovice.

Nákup jízdného umožňují 2 prodejní místa v Otrokovicích z celkových 7 míst společnosti. Vedení společnosti také zvažuje možnost platby jízdného formou SMS, která je často poptávaná z řad cestujících. Platba SMS zprávou by také mohla efektivněji vyřešit poptávku po jízdenkových automatech. Jejich umístění a provoz vyžadují značné náklady.

Ve spojích Českých drah (ČD) se na trati č. 331 používá jednotlivá jízdenka ZID, která má dvě označovací pole. Označovací pole pro ČD má platnost 30 minut od označení a označovací pole pro MHD má platnost 20 minut. Celková doba platnosti jízdenky od prvního označení je 70 minut v pracovní den a 85 minut v sobotu, neděli a svátek. Tato doba je včetně času potřebného na přestup mezi vlaky ČD a spoji MHD.

Co se týče linkové autobusové dopravy, Otrokovice obsluhuje celkem 11 linek dálkové dopravy a 22 linek příměstské dopravy. Příměstské linky provozují kromě Dopravní společnosti Zlín-Otrokovice, s.r.o., KRODUS BUS, a.s., ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s., ČSAD Vsetín a.s., HOUSACAR s.r.o. a BORS Břeclav a.s. Dálkové linky provozují dopravci VYDOS BUS a.s., Tourbus, a.s., HOUSACAR s.r.o. a ČSAD Vsetín a.s.

13.3 Cyklistická doprava

Otrokovice dlouhodobě podporují rozvoj cyklistické dopravy. V roce 2011 se město připojilo se k tzv. uherskohradištské chartě a v roce 2013 se stalo řádným členem i ve sdružení měst a obcí s názvem Asociace měst pro cyklisty.

Město se aktivně podílí na naplňování jednotlivých opatření Cyklostrategie a chce tak dosáhnout vyváženého podílu mezi automobilovou, cyklistickou, veřejnou a pěší dopravou. Proto byla dobudována cyklostezka podél Baťova kanálu na území města Otrokovice. Další rozšíření by se mělo týkat vybudování cyklostezky Otrokovice–Zlín či Bělov–Kvasice.

Dle Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020 jsou strategickými cíli na lokální úrovni:

- vytvoření podmínek pro mobilitu a optimalizace sítě cyklostezek a cyklotras, aneb najít a odstranit obecné překážky bránící rozvoji cyklistické dopravy;
- zajistit bezpečnost a bezbariérovost na trase, aneb odstranit konkrétní místa a úseky s vysokým rizikem dopravních nehod cyklistů;
- vytvořit zázemí v cíli, aneb zkvalitnit podmínky pro parkování a úschovu jízdních kol, včetně zajištění dostatečného hygienického zázemí pro zaměstnance při dojíždě do práce;
- realizovat lepší kampaně, aneb zefektivnit propagaci cyklistiky pomocí pozitivního marketingu jízdních kol, znovuoobjevení potenciálu cyklistiky a jejích důsledku pro naše zdraví, dopravní výchovy, komunikačních témat prevence dopravních nehod;

- vytvořit zázemí pro odpočinek, aneb podpořit výstavbu bezpečných cyklotras a doprovodné cykloinfrastruktury, aby bylo kam jezdit ve volném čase a o dovolených a podpořit tak projekt Česko jede.

Otrokovice, které leží na relativní rovině, v nadmořské výšce cca 190 m n. m. jsou ideálním místem pro částečnou substituci motorové dopravy cyklodopravou, stejně jako vhodným cílem či průjezdním místem cykloturistiky.

Otrokovicemi procházejí v současné době čtyři trasy vyznačené cykloturistickým značením:

- 47 – Olomouc–Kroměříž–Uherské Hradiště–Hodonín
- 471 – Otrokovice–Zlín–Vizovice
- 473 – Otrokovice–Koryčany–Rajhradice
- 5181 – Otrokovice–Hulín

Nejvýznamnější cyklostezkou vedoucí městem je výše uvedená stezka č. 47 – tzv. Moravská stezka dlouhá celkem 314 km. Její úsek vedoucí podél řeky Moravy a Baťova kanálu je nazýván stezkou Baťův kanál. Část stezky vedoucí Otrokovicemi je vhodná i pro in-line bruslení. Na ni se napojuje místní trasa 5181 pokračující na Tlumačov, Záhlinice a Kroměříž.

Významnou trasou pro cyklistickou dopravu je také spojení Otrokovic a Zlína, kam řada občanů dojíždí za prací nebo do škol. V současné době mezi těmito městy existuje pouze dopravní napojení s vysokou intenzitou dopravy pro cyklisty zcela nevhodné. Regionální rada Střední Morava schválila přidělení evropských dotací na výstavbu regionální cyklostezky o celkové délce 2 853 m, která by vytvořila podmínky pro provázání měst Otrokovice a Zlín bezpečnou cyklostezkou, po které bude trasována páteřní cyklotrasa č. 471, hlavní spojnice mezi Zlínem a cyklostezkou Baťův kanál, respektive dálkovou cyklotrasou č. 47 Moravská stezka. Město plánuje výstavbu cyklostezky v roce 2014.

13.4 Železniční doprava

Prvotní železniční trať umožňovala občanům města přímé napojení na trase Otrokovice–Zlín–Vizovice. Železniční doprava získala na významu s rozvojem Baťových závodů, kdy byla zřízena železniční přípojka přímo do továrního areálu.

Železniční stanice Otrokovice plní úlohu hlavního železničního terminálu pro zlínskou aglomeraci. Prochází tudy páteřní trať 330 Přerov–Břeclav, součást druhého železničního národního koridoru, která zabezpečuje tranzitní spojení v ose sever–jih spojení s hlavním městem či jinými velkými městy. Tato trať je zmodernizována pro traťovou rychlost do 160 km/hod. Se Zlínem jsou Otrokovice propojeny jednokolejnou dráhou č. 331 do Vizovic. V rámci navrhovaných rozvojových záměrů se počítá s modernizací, zdvoukolejněním tratě v úseku Otrokovice–Zlín-střed a elektrizací tratě v úseku Otrokovice–Zlín-střed–Vizovice. Železniční stanicí Otrokovice vede linka Ex4 Rakousko/Slovensko–Břeclav–Otrokovice–Ostrava–Polsko.

České dráhy, a.s. zajišťují také příměstskou dopravu. Prvotní železniční trať umožňovala občanům města přímé napojení na trase Otrokovice–Zlín–Vizovice. Železniční doprava získala na významu s rozvojem Baťových závodů, kdy byla zřízena železniční přípojka přímo do továrního areálu.

V roce 2010 byla dokončena rekonstrukce přednádražního prostoru železniční stanice Otrokovice a vznikl tzv. přestupní terminál veřejné dopravy. Cílem bylo integrovat různé

typy dopravy. Stávající prostranství bylo rozděleno na tři části. Centrální část před východem z nádraží ČD slouží jako chráněná pěší zóna poskytující cestujícím dostatek klidu a prostoru na orientaci. Druhá část je vyhrazena pro výstup a nástup MHD a autobusových linek příměstské dopravy. Třetí částí je parkovištěm osobních vozidel. Kromě železniční stanice Otrokovice se na území města nachází ještě stanice Otrokovice-Trávníky.

Do jednotlivých průmyslových areálů (Barum, Teplárna, Toma a PSG) vedou železniční vlečky, které jsou v soukromém vlastnictví.

13.5 Letecká doprava

Letiště Otrokovice poskytuje vnitrostátní neveřejnou leteckou dopravu. Letiště je situované v jihozápadní části města Otrokovice 11 km od Zlína. Je určené a vybavené k uskutečňování vnitrostátních letů, při nichž není překročena státní hranice České republiky, a letů, při nichž není překročena vnější hranice Shengenského prostoru (tzv. „vnitřní lety“). Je určeno pro letadla typu: letouny, vrtulníky, ultralehká letadla.

Letiště disponuje dvěma přistávacími a vzletovými dráhami v kombinaci asfaltového i travnatého povrchu v délce 650 m resp. 600 m a šířkou 25 m resp. 40 m. Provozovatelem je společnost MORAVAN, a.s.

Nejbližším mezinárodním letištěm je pro město Otrokovice Mezinárodní letiště Brno-Tuřany, vzdálené asi 80 km a Letiště Leoše Janáčka Ostrava vzdálené asi 100 km.

13.6 Vodní doprava

Vodní doprava je ve městě zajištěna vodní cestou řeky Moravy a průplavu Otrokovice–Rohatec, neboli tzv. „Baťovým plavebním kanálem“. Tato cesta vznikla z iniciativy společnosti Baťa ve Zlíně, která hledala levný způsob dopravy lignitu do Otrokovic jako topivo do elektrárny. Kanál vznikl v letech 1936–38.

Kanál byl využíván do 70. let 20. století, poté sloužil již jen jako povrchový závlahový zdroj. Po řadě neúspěšných podnikatelských pokusů o oživení vodní cesty vznikla v roce 1996 z iniciativy měst a obcí ležících kolem Baťova kanálu Agentura pro rozvoj turistiky na Baťově kanálu, nadační fond, která se podle vzoru anglických a holandských kanálů nesnaží o průmyslové využití, ale o snahu využít vodní cestu k turistickým účelům. V roce 2002 založila Agentura obecně prospěšnou společnost Baťův kanál, o. p. s., jejímž úkolem je, mimo údržby a oprav svěřeného majetku, dlouhodobě zajistit účast obcí při obnově vodní cesty a současně rozvíjet a realizovat projekty, jejichž úlohou je přilákat do této oblasti Moravského Slovácka dostatečné množství návštěvníků. V dnešní době je téměř celá vodní cesta v délce 52 km opravena: Zprovozněno je 13 plavebních komor, které umožňují jak pravidelnou dopravu výletních lodí, tak i turistickou vodní dopravu mezi Otrokovicemi a Petrovem, případně Skalicí (Slovensko). Turisté mohou využívat více než 16 přístavů a přístavišť. Díky stavbě slovenského přístavu Skalica se stal Baťův kanál mezinárodní vodní cestou.

13.7 Doprava v klidu

I když mají Otrokovice poměrně rozvinutý systém městské hromadné dopravy, potýkají se jako jiná obdobně velká a větší města s problémem nedostatku parkovacích míst. Město

se snaží regulovat dlouhodobé parkování v nejvytíženějších částech města zaváděním časově omezeného stání prostřednictvím parkovacích kotoučů (např. náměstí 3. května před Komerční bankou, parkoviště před poliklinikou, ulice Tylova před obchodním domem na Baťově, část parkoviště s podélným stáním na ulici J. Jabůrkové před vlakovým nádražím). Kontrola dodržování parkovacího režimu je svěřena Městské policii Otrokovice.

Do budoucna nebudou ani tato opatření dostatečná a uvažuje se o výstavbě vícepodlažního nadzemního parkoviště.

Problematický z pohledu parkování je areál Tomy, do nějž je zpoplatněn vjezd. Zpoplatnění platí i pro zaměstnance zde sídlících firem, ti proto často využívají parkování zdarma v okolních ulicích.

14 Životní prostředí

14.1 Krajina

Podle typologie české krajiny dle využití (CENIA) patří k. ú. Otrokovic z převážné většiny mezi krajinu urbanizovanou, severovýchodní cíp se řadí mezi krajiny zemědělské.

Krajina v údolní nivě Moravy a Dřevnice je po velmi dlouhá období intenzivně využívána především zemědělsky, sídelně a průmyslově. Hlavní osa urbanizace krajiny probíhá ve směru severojižním se sídelními útvary Tlumačov, Otrokovice, Napajedla a Spytihněv. Na tuto osu navazuje v Otrokovicích podél řeky Dřevnice urbanizovaný a průmyslový pás aglomerace Zlína. V území je kromě výroby tepla a elektrické energie (tepláren) soustředěn průmysl gumárenský, chemický a strojírenský.

14.2 Chráněná území

Přímo v katastru Otrokovic na levém břehu řeky Moravy na okraji otrokovického letiště, v nadmořské výšce 184 m, asi 1,5 km jihozápadně od železniční stanice se nachází přírodní památka Na Letišti. Tvoří ji slepé rameno řeky Moravy lemované stromovou a křovinnou vegetací. Území bylo vyhlášeno 4. 7. 1956 jako státní přírodní rezervace Na letišti, přehlášeno nařízením Okresního úřadu Zlín ze dne 6. 2. 1997. Předmětem ochrany je uchování jednoho z posledních zbytků mrtvých ramen, která kdysi provázela řeku po celém jejím středním toku s charakteristickými vodními a pobřežními druhy rostlin i živočichů.

14.3 Odpadové hospodářství

Svoz komunálního odpadu ve městě zajišťují Technické služby Otrokovice, s. r. o. Odpad je vyvážen na řízenou skládku odpadu v části Kvítkovice. Skládku provozuje akciová společnost Moravská skládková společnost. Kapacita skládky je přes 1 650 000 m³ odpadu.

Za rok 2012 byl po mnoha letech v Otrokovicích poprvé zaznamenán pokles produkce komunálního odpadu. Celkem bylo za tento rok do odpadových nádob či sběrných dvorů odloženo 5 918 t odpadu, z čehož bylo 2 546 t směsného komunálního odpadu, 1 305 t objemného odpadu, 686 t papíru, 97 t plastů, 209 t skla, 23 t železa, 672 t zahradního odpadu, 253 t stavebního odpadu, 91 t odpadního dřeva, 12 t nebezpečného odpadu a 24 t pneumatik. Ve sběrných dvorech skončilo 948 ks televizorů, 312 ks monitorů, 315 ks chladniček, 92 ks velkých elektrospotřebičů, 3 990 kg drobných elektrospotřebičů, 1 073 ks zářivek a 170 kg baterií.

Vedle odpadu od obyvatel vzniká nezanedbatelné množství odpadu také při údržbě města, tj. zejména při údržbě veřejné zeleně a místních komunikací. V roce 2012 to bylo 521 t zahradního odpadu, 527 t dřeva, 182 t stavebního odpadu, 30 t uličních smetků a 74 t směsného odpadu.

Podíl využívání odpadu se každoročně zvyšuje. V roce 2012 bylo využito 41 % odpadu (tj. 3 231 t odpadu, zbytek – 4 602 t skončilo na skládce). Vhodný vytříděný odpad je recyklován, zahradní odpad slouží k výrobě kompostu a dřevní odpad je využíván energeticky jako palivo v elektrárně.

Město je velice aktivní ve třídění odpadu. V Otrokovicích je k dispozici více než 200 stanovišť s kontejnery na využitelné odpady a 15 sběrných dvorů, což je vzhledem k velikosti města republikový unikát.

Město se zapojilo do akce Zlínského kraje s podtitulem „Třídění je styl“. V rámci této akce se do několika stovek domácností podařilo rozdat sadu pevných tašek na třídění odpadu. Praktické plastové tašky tří barev na třídění papíru, skla a plastu, se dají navzájem spojit suchým zipem. Lidé tak mohou doma odpad třídit přímo do těchto tašek a poté jejich obsah jen vysypat do kontejneru stejné barvy.

V roce 2014 a následujících letech lze očekávat navýšení ceny odstranění komunálního odpadu. Důvodem je legislativní úprava platná od roku 2014, která zakáže v časovém horizontu deseti let skládkování zbytkového komunálního odpadu a naopak stanoví povinnost aplikace výrazně dražšího způsobu likvidace: energetické využití ve spalovnách. Od roku 2014 bude dále skládkování zatíženo novými zákonnými poplatky, které se budou v desetiletém přechodném období postupně zvyšovat.

14.4 Klima a ovzduší

Klimaticky leží území Otrokovic v teplé oblasti (varianta T4) a je charakteristické dlouhým, teplým a suchým létem. Přechodné období je velmi krátké s mírně teplým jarem a podzimem. Zima je krátká, mírně teplá a suchá až velmi suchá, s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

Průměrná roční teplota vzduchu se pohybuje kolem hodnoty 8,5 °C (stanice Napajedla 8,9 °C), přičemž nejchladnějším měsícem je leden (−2,6 °C), nejteplejším červenec (19,2 °C). Průměrné roční úhrny srážek překračují hodnoty 610 mm (srážkoměrná stanice Otrokovice 619 mm), přičemž nejvíce srážek spadne v červnu až červenci, nejméně v lednu až únoru. Roční srážkové úhrny překročené s pravděpodobností 1 % se pohybují těsně nad hodnotou 900 mm.

Kvalitu ovzduší ovlivňuje v území podél komunikací I/55 a I/49 intenzivní automobilová doprava. Na znečišťování ovzduší se dále podílí řada stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.

Tabulka č. 27 Imisní hodnoty naměřené na stanicích ZŠ Mánesova / ZŠ Trávníky

Měřicí stanice ZŠ Mánesova a ZŠ Trávníky	Oxid siřičitý (µg/m ³)		Oxid dusičitý (µg/m ³)		Suspendované částice PM ₁₀ (µg/m ³)	
	Hod. max./98% kvantil	Denní max./98% kvantil	Hod. max./98% kvantil	Roční průměr	Denní max./98% kvantil	Roční průměr
	Limit = 350, přípustná četnost překročení /rok 24x	Limit = 125, přípustná četnost překročení /rok 3x	Limit = 200, přípustná četnost překročení/rok 35x	Limit = 40, přípustná četnost překročení/rok -	Limit = 50, přípustná četnost překročení/rok 35	Limit = 40, přípustná četnost překročení/rok -
2007	-	64,3	-	12,9/16,8	měs. průměr 51,0/53,7	38,7
2009	-	37,7	-	22,5/10,8	měs. průměr 65,8/47,3	33,8
2010	13,3	77,4	-	21,2	měs. průměr 67,9/54,3	33,3

Zdroj: Odbor životního prostředí Města Otrokovice.

Monitoring imisí byl v Otrokovicích na náklady města realizován na dvou stanicích nepřetržitě od roku 1996. Ke konci roku 2009 byla z důvodu amortizace zrušena stanice na Baťově na ZŠ Mánesova a o rok později byl kvůli neopravitelnosti hlavních komponent ukončen provoz i druhé stanice umístěné na ZŠ Trávníky. Díky projektu „Monitoring ovzduší ve městě Otrokovice“ podpořeného v rámci Operačního programu Životní prostředí byla koncem října 2013 pořízena a instalována nová imisní monitorovací stanice včetně světelného zobrazovacího panelu pro poskytování informací občanům města. Nová stanice se nachází v centru města, v blízkosti hlavního silničního tahu, a měřené údaje proto nebudou zkresleny jejím umístěním v okrajových, nezatížených částech města. Měřené výstupy jsou kromě světelného panelu na budově radnice dostupné také na webových stránkách města.

Z výsledků minulých měření je patrné, že v průběhu sledovaných měření nebyly překročeny imisní limity oxidu siřičitého a oxidu dusičitého. Nejvyšší koncentrace suspendovaných částic byly naměřeny v měsících lednu a prosinci 2010 (měsíční průměry 67,9 a 54,3 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$). Přípustná četnost překročení 24 hodinového imisního limitu byla za rok 2010 překročena 51x, je to tedy o 16 více, než je limit.

14.5 Horninové prostředí a půdy

Podle geomorfologického členění náleží oblast ke Vněkarpatským sníženinám (oblast Západní Vněkarpatské sníženiny, celek Hornomoravský úval).

V okolí řeky Moravy (Otrokovice, Spytihněv) se přirozeně vyskytují vývojově mladé nivní půdy (glejové fluvizemě). Složení humusu těchto půd je relativně příznivé, často však bývá svrchní vrstva smývána v důsledku záplav. Příznivé složení humusové vrstvy se i přes hrozbu záplav intenzivně zemědělsky využívá. Typickým půdním typem jsou při okrajích nivy černice. Jedná se v oblasti o nejúrodnější půdní typ. Ten je také nejintenzivněji využíván k agrárním účelům.

14.6 Voda

Studovaný region náleží ke střední části povodí řeky Moravy (úmoří Černého moře). Morava tvoří hranici k. ú. Otrokovic. Dalším tokem protékajícím Otrokovicemi je Dřevnice, která se vlévá do Moravy. Koryto Moravy bylo v minulosti upravováno a přímkově narovnávalo. Rychlejší odvod vody z krajiny však měl za následek ničivější dopady povodní. Napřimováním Moravy vznikala častá mrtvá ramena a říční jezera. Jedním z nich je přírodní památka Na letišti se stromovou a křovinnou vegetací na pobřeží.

Štěrkopísčité sedimenty Moravy jsou bohaté na zdroje podzemních vod (např. jímací území Tlumačov sloužící jako zdroj pitné vody). V letech 1934–1938 byl vybudován tzv. Baťův kanál, což byla umělá plavební cesta začínající v Otrokovicích (více viz kapitoly Cestovní ruch a Doprava).

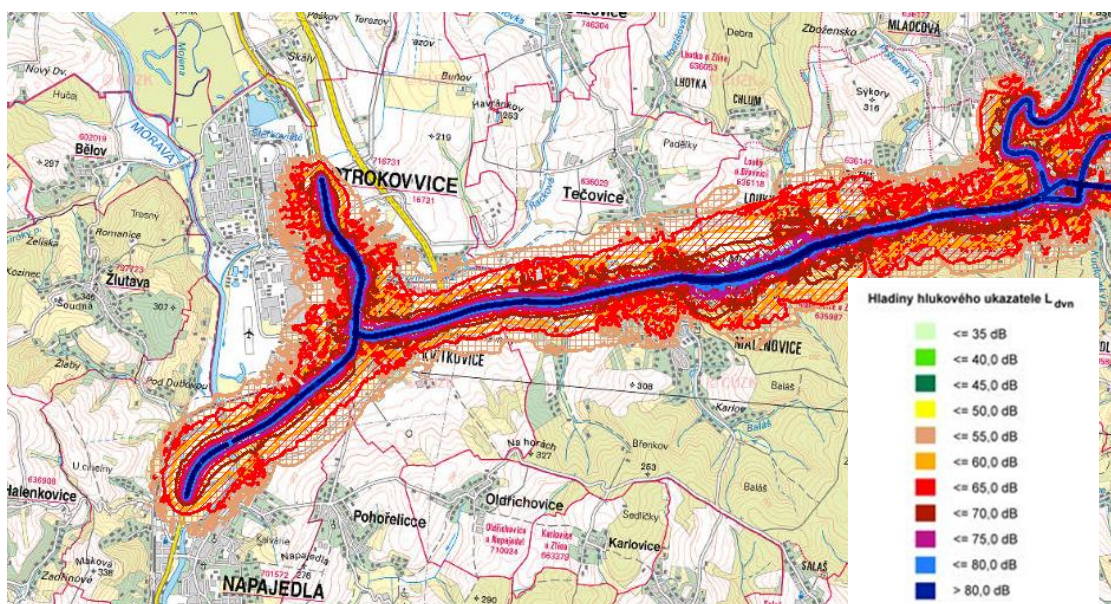
Podle Územně analytických podkladů se 3,49 % zastavěného území města nachází v záplavovém území Q100, 1,46 % v aktivní zóně záplavového území. Po ničivém zásahu povodní v roce 1997, kdy se protrhla hráz na řece Moravě u Tlumačova, byla realizována řada protipovodňových opatření. Komplexní systém opatření se na území města realizoval za významného přispění podniku Povodí Moravy, společností Barum Continental, TOMA a dalších. Protipovodňové stěny lemují koryta řek Moravy i Dřevnice. Došlo k navýšení kapacity odvodňovacích koryt. Výhledově mají být realizována opatření na ochranu jihozápadní části lokality Bahňák. Město Otrokovice má podrobně zpracovaný

povodňový plán zahrnující, kromě jiného, také postupy a činnosti pro případ rizika či povodně na tocích protékajících územím města. Povodňový plán tvoří strategický dokument, který detailně popisuje dané území, riziková místa, možnosti ochrany, hlásné profily a další údaje podstatné pro kvalitní ochranu města, stejně tak má i zpracovaný organizační systém.

14.7 Hluk

Největším zdrojem hluku v Otrokovicích jsou doprava a průmysl. Dominantními zdroji dopravního hluku jsou silnice I/49 a I/55 a dále železnice, v poslední době lze zaznamenat nárůst hluku z provozu letadel a vodního motorismu. Strategická hluková silniční mapa je zobrazena na následujícím obrázku.

Obrázek č. 12 Strategická hluková mapa - silnice

Zdroj: Geoportal CENIA, Ministerstvo zdravotnictví ČR, Český úřad zeměměřičský a katastrální, data z roku 2007

V prosinci 2009 byla provedena hluková studie jako součást dokumentace dle zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, pro záměr Elektrizace trati vč. PEÚ Otrokovice–Zlín–Vizovice. Výsledky studie pro měření podél dráhy a silnice I/49, která vede podél dráhy, jsou zobrazeny v následující tabulce. Z ní je patrné, že na mnoha místech jsou překračovány přípustné hygienické limity (popř. toto překračování nelze vyloučit). Hluk ze silnice dominuje nad hlukem z dráhy.

Tabulka č. 28 Výsledky hlukové studie na železnici a silnici I/49 v prosinci 2009

Číslo bodu	Výška	Umístění	Silnice		Dráha		Celkem		Limit	
			den	noc	den	noc	den	noc	den	noc
A1	1. NP		45,7	39,9	45,5	43,0	48,6	44,7	55,0	50,0
	2. NP		47,6	41,0	47,0	44,4	50,3	46,1		
	3. NP		48,2	41,1	48,6	46,0	51,4	47,2		
A2	1. NP		54,1	46,9	49,7	47,2	55,4	50,1	55,0	50,0
	2. NP		54,0	47,2	51,0	48,5	55,8	50,9		
A3	1. NP	OPD	65,2	60,0	60,4	58,0	66,4	62,2	60,0	55,0
A4	1. NP	OPD	70,1	64,8	59,9	57,5	70,5	65,6	60,0	55,0
	2. NP		70,1	64,5	61,9	59,4	70,7	65,7		
A5	1. NP	OPD	75,2	70,1	53,1	50,7	75,3	70,1	60,0	55,0
	2. NP		74,5	69,2	55,3	52,9	74,5	69,3		
A6	1. NP		61,3	56,7	47,8	45,4	61,5	57,0	55,0	50,0
	2. NP		62,2	57,3	49,3	46,8	62,4	57,6		
A7	1. NP	OPD	61,7	57,5	54,9	52,5	62,5	58,7	60,0	55,0
	2. NP		62,1	57,4	56,5	54,1	63,2	59,1		
	3. NP		62,2	57,2	58,1	55,5	63,6	59,5		
A8	1. NP	OPD	66,2	61,3	61,6	59,2	67,5	63,4	60,0	55,0
	2. NP		67,1	61,6	63,2	60,7	68,6	64,2		
A9	1. NP	OPD	63,5	59,2	55,3	52,9	64,1	60,1	60,0	55,0
	2. NP		63,5	58,4	57,1	54,7	64,4	60,0		
A10	1. NP		56,5	53,1	49,0	46,5	57,2	53,9	55,0	50,0
	2. NP		56,7	52,5	49,7	47,3	57,5	53,6		
	3. NP		57,3	52,8	49,9	47,5	58,0	53,9		
	4. NP		57,6	53,0	50,6	48,1	58,4	54,2		
	5. NP		58,0	53,1	51,2	48,8	58,8	54,4		
	6. NP		58,2	53,1	51,8	49,4	59,1	54,6		
A11	1. NP		57,5	53,6	50,7	48,3	58,4	54,7	55	50
	2. NP		57,5	53,1	50,3	47,9	58,2	54,2		
	3. NP		57,7	53,0	50,7	48,3	58,5	54,3		
	4. NP		58,0	53,1	51,4	49,0	58,8	54,5		
	5. NP		58,1	53,1	52,1	49,7	59,1	54,7		
	6. NP		58,4	53,2	52,9	50,3	59,5	55,0		
A12	1. NP		53,9	50,2	46,3	43,9	54,6	51,2	55	50
	2. NP		53,7	49,6	45,8	43,4	54,3	50,5		
	3. NP		53,4	49,0	45,9	43,5	54,1	50,0		
	4. NP		53,6	48,7	46,6	44,2	54,4	50,0		
	5. NP		53,6	48,4	47,3	44,9	54,5	50,0		
A13	1. NP		54,3	50,5	46,6	44,1	55,0	51,4	55	50
	2. NP		54,7	50,6	46,5	44,0	55,3	51,5		
	3. NP		54,5	49,9	46,9	44,4	55,2	51,0		
	4. NP		54,8	49,8	47,9	45,4	55,6	51,1		
	5. NP		54,4	49,0	48,9	46,4	55,5	51,4		

	6. NP		54,8	49,3	49,6	47,1	56,0	50,9		
	7. NP		55,2	49,8	50,3	47,8	56,4	51,4		
	8. NP		55,4	50,2	50,8	48,2	56,7	51,9		
	9. NP		55,6	50,2	51,0	48,4	56,9	52,3		
	10. NP		55,6	50,0	51,3	48,7	57,0	52,4		
	11. NP		55,6	49,9	51,4	48,8	57,0	52,4		
	12. NP		55,9	50,1	51,5	48,9	57,2	52,6		
	13. NP		55,8	50,0	51,7	49,1	57,3	52,6		
	14. NP		56,8	51,0	53,3	50,7	58,4	53,8		
A14	1. NP		57,2	53,4	49,3	46,8	57,8	54,2	55	50
	2. NP		57,3	53,1	49,3	46,9	57,9	54,1		
	3. NP		56,9	52,2	50,2	47,7	57,8	53,5		
	4. NP		56,9	52,2	51,0	48,5	57,8	53,4		
	5. NP		56,8	51,7	51,8	49,3	58,0	53,6		
	6. NP		56,8	51,5	52,5	50,0	58,3	53,9		
	7. NP		56,9	51,6	52,8	50,3	58,5	54,0		
	8. NP		57,1	51,6	52,9	50,4	58,5	54,0		
	9. NP		57,1	51,5	53,0	50,4	58,5	54,0		
	10. NP		57,1	51,4	53,1	50,5	58,6	54,0		
	11. NP		57,1	51,3	53,2	50,6	58,5	53,9		
	12. NP		57,0	51,2	53,2	50,6	58,5	53,9		
	13. NP		57,0	51,0	53,3	50,7	58,5	53,9		
	14. NP		57,0	51,0	54,7	52,1	559,0	54,6		
A15	1. NP		56,0	52,3	47,9	45,5	56,7	53,2	55	50
	2. NP		54,8	50,4	47,4	44,9	55,5	51,5		
	3. NP		54,3	49,5	47,5	45,0	55,1	50,8		
	4. NP		54,1	49,1	48,0	45,5	55,1	50,7		
	5. NP		54,0	48,7	48,6	46,1	55,1	50,6		
	6. NP		53,9	48,4	49,2	46,7	55,1	50,7		
	7. NP		53,8	48,3	49,8	47,3	55,3	50,9		
	8. NP		53,8	48,2	50,3	47,7	55,4	51,0		
	9. NP		53,9	48,2	50,4	47,8	55,5	51,0		
	10. NP		53,8	48,1	50,5	47,9	55,5	51,0		
	11. NP		53,8	48,0	50,6	48,0	55,5	51,0		
	12. NP		53,8	47,9	50,6	48,0	55,5	51,0		
	13. NP		53,8	47,9	50,7	48,1	55,5	51,0		
	14. NP		54,5	48,6	51,8	49,3	56,4	52,0		
A16	1. NP		57,8	50,6	46,6	44,0	58,1	51,4	55	50
	2. NP		59,1	51,8	50,5	48,1	59,6	53,3		
A17	1. NP		73,6	68,7	51,1	48,7	73,7	68,7	55	50
	2. NP		73,2	68,2	52,5	50,1	73,2	68,2		
A18	1. NP	OPD	70,8	65,7	55,6	53,2	71,0	66,0	60	55
	2. NP		70,6	65,3	57,7	55,2	70,8	65,7		
A19	1. NP	OPD	72,8	67,6	61,1	58,7	73,1	68,1	60	55
	2. NP		72,4	67,1	62,7	60,1	72,8	67,9		

A20	1. NP	OPD	69,6	64,6	58,9	56,5	70,0	65,2	60	55
	2. NP		69,5	64,2	60,8	58,3	70,0	65,2		
	3. NP		69,3	64,0	51,0	58,4	69,9	65,1		
A21	1. NP	OPD	70,3	65,1	60,2	57,8	70,7	65,2	60	55
	2. NP		70,1	64,8	61,7	59,2	70,7	65,2		
A22	1. NP		64,1	59,0	54,2	51,8	64,5	59,8	55	50
	2. NP		63,8	58,6	56,4	54,0	64,5	59,9		
	3. NP		64,1	58,9	57,9	55,3	65,1	60,5		
A23	1. NP	OPD	68,7	63,5	59,3	56,9	69,2	64,4	60	55
	2. NP		68,5	63,3	61,1	58,6	69,3	64,6		
A24	1. NP	OPD	68,9	63,7	59,5	57,0	69,4	64,6	60	55
	2. NP		68,8	63,6	61,3	58,7	69,5	64,8		
A25	1. NP		60,2	55,6	52,4	49,9	60,9	56,6	55	50
	2. NP		59,9	54,7	52,2	49,7	60,6	55,9		
A26	1. NP		55,1	50,1	44,7	42,1	55,5	50,8	55	50
	2. NP		55,2	50,1	44,3	41,8	55,6	50,7		

Zdroj: Hluková studie Elektrizace trati vč. PEÚ Otrokovice–Zlín–Vizovice - příloha k dokumentaci dle zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů o posuzování vlivů na životní prostředí

Pozn. Růžově vyznačená políčka – vypočtená hladina hluku překračuje hyg. limit, nebo leží v pásmu nejistoty výpočtu $\pm 2,4$ dB, OPD – ochranné pásmo dráhy

Stávající dopravní zátěž na silnici I/55 dlouhodobě patří k největší na české komunikační síti a přináší s sebou velké hlukové zatížení. Situaci má vyřešit dokončení obchvatu Otrokovic, který má vyloučit veškerou tranzitní dopravu z intravilánu města. Tříkilometrový severovýchodní obchvat Otrokovic byl zprovozněn v říjnu 2006, severního prodloužení k mimoúrovňové křižovatce Hulín s dálnicí D1 se R55 dočkala 3. 12. 2010. Jihovýchodní obchvat je ve stádiu přípravy. Na stavbu již byla vypracována dokumentace pro stavební povolení (DSP). V lednu 2013 byly vykoupěny pozemky cca 95 % vlastníků. V roce 2013 budou dokončeny výkupy a proběhnou vyvlastňovací řízení. Dále se bude pokračovat v inženýrské činnosti pro vydání stavebních povolení. V roce 2013 byl dokončen pyrotechnický průzkum, aktualizace hlukové studie a aktualizace studie intenzity dopravy (viz kapitola Doprava).

15 Vnitřní správa

Výkonným orgánem města je Městský úřad Otrokovice. Je zřízen dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. Městský úřad Otrokovice vykonává samostatnou působnost pro občany města Otrokovice a přenesenou působnost, tedy výkon státní správy v rámci svého správního obvodu, kam kromě Otrokovic patří okolní obce Bělov, Halenkovice, Komárov, Napajedla, Oldřichovice, Pohořelice, Spytihněv, Tlumačov a Žlutava.

Městský úřad se skládá ze 14 organizačních jednotek ve formě odborů a samostatných oddělení zajišťujících chod úřadu. V čele úřadu je starosta města, který je přímo nadřízen tajemníkovi úřadu. Tajemník úřadu je vedoucím zaměstnancem města, vedoucím úřadu a je odpovědný starostovi města za plnění úkolů úřadu v samostatné i přenesené působnosti. Podporu řízení úřadu zajišťuje Oddělení kanceláře tajemníka, které se věnuje především řízení lidských zdrojů a pracovněprávním záležitostem. Oddělení interního auditu plní úkoly podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, vykonává funkce manažera systému řízení kvality úřadu a zajišťuje účast úřadu v projektu benchmarkingu.

Třetím samostatným oddělením je oddělení kanceláře starosty, které podporuje výkon funkce starosty, který zastupuje město navenek, a místostarosty města, který zastupuje starostu města a plní úkoly svěřené mu zastupitelstvem. V rámci úřadu působí také samostatné oddělení krizového řízení. Ostatní jednotky úřadu jsou odbory, které odpovídají jednotlivým sférám veřejné správy.

15.1 Smart Administration

Smart Administration je vládní strategie pro zvyšování efektivnosti a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb. V rámci plnění této strategie jsou podporovány moderní manažerské nástroje a přístupy v podobě řízení procesů, řízení projektů, řízení lidských zdrojů, řízení rizik a kvality či elektronizace veřejné správy.

Deklaraci zvyšování kvality veřejných služeb potvrdilo město přihlášením se v roce 2005 do Benchmarkingové iniciativy (BI) a následně v roce 2010 také zavedením Systému řízení kvality jako nástroje pro poskytování kvalitních služeb ve prospěch občanů. V rámci BI tak každoročně město získává zpětnou vazbu o úrovni výkonu vybraných činností přenesené a samostatné působnosti, jakož i provozních agend prostřednictvím specifických ukazatelů pro vzájemné porovnávání měst.

Případné negativní odchylky ve výkonnosti od průměru jsou předmětem podrobného projednávání s příslušnými vedoucími odborů či oddělení a tajemnicí MěÚ, kdy na základě těchto jednání mohou být případně uložena nápravná opatření.

Z pravidelného hodnocení BI ve velikostní kategorii 15 001–20 000 obyvatel pro město Otrokovice vyplývá, že dosahuje jednoho z nejlepších výsledků dle objemu provozních výdajů na sociální služby a školství. V přepočtu na 1 obyvatele dosahuje město také jedno z předních příček v oblasti běžných výdajů na kulturní a sportovní zařízení a služby. I přesto si však nejlépe stojí v objemu provozních výdajů města na jednoho zaměstnance, které má ze všech obcí přihlášených do BI nejnižší. Město se úspěšně umísťuje i v případě indikátorů: počet zrušených rozhodnutí odvolacím orgánem (např. u stavebního úřadu, silničního správního úřadu či agendy přestupků) i počet kontrol provedených v oblasti životního prostředí.

Rada města Otrokovice svým usnesením v roce 2010 stanovila pravidla pro řízení kvality městského úřadu. Pravidla byla stanovena ve směrnici o Systému řízení kvality Městského úřadu a v řídících dokumentech tohoto systému, které byly vypracovány na základě vstupní analýzy procesního auditu Městského úřadu Otrokovice. Výstupem auditu bylo zmapování hlavních procesů s cílem vyloučení duplicitních činností, upřesnění jednotlivých kroků činností, odpovědných osob, specifikace výstupu.

Zjištěné poznatky vedly k organizačním změnám a vytvoření instrukcí jednotlivých procesů definujících pravidla pro řízení kvality výkonu státní správy a samosprávy. Po aplikaci pravidel řízení kvality došlo k zefektivnění procesů, zlepšení pravidel kontroly, zlepšení komunikace mezi jednotlivými odbory a předávání informací.

Byla vytvořena Rada kvality, která je složena z vybraných pracovních pozic městského úřadu v čele se starostou města. Rada se schází s měsíční frekvencí a řeší záležitosti spojené se snahou zvyšování kvality řízení a rozvoje města.

Zvyšování kvality má dopad i na zvyšování kvality řízení lidských zdrojů. Na podzim 2013 bude spuštěna pilotní fáze hodnocení zaměstnanců zařazených do Městského úřadu Otrokovice. Systém hodnocení zaměstnanců bude založen na osobní konzultaci nadřízeného a podřízeného ve smyslu vyhodnocení roční odvedené práce a sestavení plánu práce a rozvoje pro nadcházející rok. Pozice tajemníka bude hodnotit práci vedoucích odborů a samostatných oddělení a ti budou odpovědní za provedení hodnocení svých podřízených zaměstnanců.

15.2 Komunikace s veřejností

Město Otrokovice se dostupnými prostředky snaží o zajištění komunikace se širokou veřejností. Vedení města pořádá několikrát ročně tiskové konference a v jejich mezidobí provádí město aktivní sdělování informací o své činnosti. Pro kontakty se sdělovacími prostředky a pro vydávání tiskových zpráv je zřízena pozice tiskového mluvčího. Vedení města zpravidla dvakrát do roka pořádá jednání se zástupci nestátních neziskových organizací v oblastech kulturních, volnočasových a sportovních aktivit, kde řeší aktuální problémy a plány aktivit.

Veřejnost má také možnost vyžadovat poskytnutí informací v rámci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2009 tak bylo na městský úřad předloženo pět žádostí, což oproti předchozím letům znamenalo snížení požadavků a to z důvodu zavedení možnosti posílání žádostí emailem a e-podatelna@muotrokovice.cz. V následujících letech se počet žádostí mírně zvýšil na počet 22 v roce 2013. Evidovány jsou však pouze žádosti, které splňují náležitosti definované zákonem. Ze žádosti musí být mj. zřejmé, komu je určena, že se žadatel domáhá poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., kdo žádost podává.

Veřejnost má dále možnost posílat své dotazy, poznatky, připomínky prostřednictvím webových stránek města. Ty jsou následně zaslány příslušnému odboru nebo oddělení k vyřízení.

Na jaře 2013 Městský úřad Otrokovice provedl průzkum spokojenosti veřejnosti s prostředím městského úřadu, prací jeho zaměstnanců či úředními hodinami. Z průzkumu vyplynulo, že většina respondentů je „spokojena“ s prostředím městského úřadu a „spíše spokojena“ s prací zaměstnanců úřadu.

Na základě výsledků průzkumu došlo také ke zkušebnímu prodloužení úředních hodin ve středu z původních 17 hod na 18 hod. Vzhledem k nízkému využití prodloužené

časové doby o hodinu, bylo po ukončení zkušební lhůty 3 měsíců toto časové prodloužení zrušeno.

Výkonným orgánem města je Městský úřad Otrokovice. Je zřízen dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. Městský úřad Otrokovice jako jednotka územní samosprávy poskytuje služby přenesené a samostatné působnosti pro občany města Otrokovice, ale i přenesenou působnost státní správy pro okolní obce v rámci svého správního obvodu: tj. Bělova, Halenkovic, Komárova, Napajedel, Oldřichovic, Pohořelice, Spytihněvi, Tlumačova a Žlutavy.

Městský úřad se skládá ze 14 samostatných organizačních jednotek ve formě odborů a oddělení podporujících chod úřadu. Městský úřad je řízen prostřednictvím tajemnice. Podporu řízení úřadu zajišťuje oddělení kanceláře tajemníka, které se věnuje především řízení lidských zdrojů a mzdové politice. Kontrolní a dohledovou činnost ostatních oddělení a odborů zajišťuje oddělení interního auditu.

Třetím samostatným oddělením je oddělení kanceláře starosty, které podporuje výkon funkce starosty a místostarosty města, kteří zastupují město Otrokovice navenek. Ostatní jednotky úřadu jsou samostatné odbory, které odpovídají jednotlivým sférám lidské činnosti.

15.3 IS/ICT podpora

Klíčovým zdrojem elektronických dat o fungování Městského úřadu Otrokovice a o dění ve městě a úložištěm důležitých informací jsou webové stránky města www.otrokovice.cz. Elektronické písemnosti jsou průběžně zveřejňovány na elektronické úřední desce. V průměru jsou webové stránky města každodenně otevřeny přibližně 900krát.

V rámci podpory zvýšení dostupnosti internetu občanům i návštěvníkům města a zvýšení tak kvality života ve městě byla spuštěna služba WI-FI na náměstí 3. května. Služba je cílena především na turistické návštěvníky a je určena k dočasnému připojení k internetu. Proto je služba poskytována po dobu tří hodin denně a následně účastníka automaticky odpojí. Město dále činí přípravné kroky k vytvoření vlastní metropolitní sítě. Tato klíčová infrastruktura bude sloužit k propojení Městského úřadu a městem zřízených příspěvkových organizací.

Výkon úřadu podporuje informační systém v podobě intranetu a specializovaný software dle jednotlivých agend. Intranet úřadu je přístupný všem zaměstnancům Městského úřadu Otrokovice včetně managementu města. Slouží nejenom jako úložiště řídicích dokumentů, vnitřních předpisů, metodik a informací, ale umožňuje uživatelům pomocí redakčního systému měnit vybrané informace na webových stránkách města a zpřístupňuje zaměstnancům některé elektronické aplikace potřebné k efektivnímu pracovnímu výkonu.

Pro výkon agend a dalších souvisejících činností s řízením věcí veřejných byl na úřadě aplikován informační systém R@dnice VERA®. Elektronizace veřejné správy proběhla i v systému správy dokumentů. V roce 2002 byla zavedena elektronická spisová služba, která zajišťuje správu elektronických, listinných, i předmětových dokumentů. Jedná se o správu dokumentů doručených i vlastních dokumentů úřadu. Správa dokumentů probíhá po dobu celého životního cyklu dokumentu a veškeré kroky nakládání s dokumentem jsou evidovány a archivovány.

Zefektivnění výkonu státní správy bylo podpořeno další elektronizací úřadu ve formě zavedení technologického centra ORP Otrokovice. Technologické centrum zajistilo

datové propojení elektronické spisové služby s okolními obcemi a příspěvkovými organizacemi zřízenými městem Otrokovice. Centrum se stává výrazným nositelem a šířitelem znalostí konceptu eGovernment.

Homogenitu aplikací úřadu zajišťuje Identity management, který řídí a sjednocuje způsob přihlášení uživatelů jednotlivých aplikací.

Od roku 2006 byla zřízena služba CzechPOINT, prostřednictvím které mohou občané na tomto místě získat výpis z Obchodního rejstříku, Živnostenského rejstříku a dalších rejstříků ISVS v elektronické podobě.

V současné době se pracuje na vytvoření systému elektronizace procesů komunikace veřejnosti s úřadem prostřednictvím „inteligentních formulářů“ pro řešení životních situací. Tyto formuláře budou nahrazovat stávající formu papírovou, nebo elektronickou ve formátu tabulkových či písemných verzí. Inovace formulářů bude spočívat v praktickém vedení při správném vyplňování formuláře a v zajištění kontroly vyplnění potřebných údajů. Formuláře budou napojeny na elektronickou spisovou službu, takže budou podatelnu zaregistrovány a distribuovány příslušné odpovědné osobě k vyřízení.

Městský úřad vychází vstříc občanům také prostřednictvím on-line objednávkového systému ve smyslu výběru vhodného termínu a času dle potřeby. Občanům je nabízena i možnost rezervace na konkrétní termín, kdy při příchodu na úřad je zarezervovaný klient upřednostněn před ostatními. Cílem je tak minimalizovat časové ztráty čekáním ve frontách a rovnoměrněji zatížit zaměstnance úřadu. Systém umožňuje i zjistit aktuální stav obsluhy klientů na jednotlivých odděleních.

Specifickou nabídkou je on-line objednávka: pojízdný úřad, který je určen pro imobilní občany. Ti si prostřednictvím internetu mohou objednat dojíždku služeb až do místa bydliště.

16 Seznam zdrojů

1. Sčítání lidu, domů a bytů 2001 <http://www.scitani.cz/>
2. Sčítání lidu, domů a bytů 2011 <http://www.scitani.cz/>
3. Registr ekonomických subjektů (RES)
4. Krajská správa ČSÚ ve Zlíně
5. Integrovaný portál MPSV
6. Celostátní sčítání dopravy 2010 <http://scitani2010.rsd.cz/>
7. Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy České republiky pro léta 2013–2020, Ministerstvo dopravy, 2013, 80 s.
8. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2012–2014, Zlínský kraj, Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje, 2012.
9. Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005
10. Vize rozvoje České republiky do roku 2015, Centrum pro sociální a ekonomické strategie, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Praha, 2000, 162 s.
11. Brátová, I. (2009): *Hluková studie Elektrizace trati vč. PEÚ Otrokovice – Zlín – Vizovice - příloha k dokumentaci dle zákona 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů o posuzování vlivů na životní prostředí*. SUDOP Brno, s.r.o., 64 s.
12. Hrabec J., Florián Z., Hladík T., Chvátal Z., Káčerová J., Kunc I., Pešková B., Plesarová V., Skoba O., Vránová J. (2012): *Stav životního prostředí ve Zlínském kraji v období 2010/2011*. Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství. 56 s.
13. Geoportál CENIA <http://geoportal.gov.cz>
14. Webové stránky českého soudnictví <http://justice.cz>
15. Webové stránky města Otrokovice <http://www.otrokovice.cz>
16. Webové stránky Otrokovické BESEDY <http://www.besedaotrokovice.cz/>
17. Webové stránky pro podporu třídění odpadu <http://www.tridenijestyl.cz/>
18. Webové stránky DDM Sluníčko <http://www.ddmslunicko.cz>
19. Výroční zprávy Moravské vodárenské, a. s.
20. Webové stránky společnosti Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.
<http://www.vakzlin.cz>
21. Webové stránky společnosti TOMA, a. s. <http://www.tomaas.cz>
22. Webové stránky Teplárny Otrokovice <http://www.tot.cz>
23. Webové stránky TJ Jiskra Otrokovice <http://www.jiskra.otrokovice.cz>
24. Webové stránky Muzea Jihovýchodní Moravy ve Zlíně <http://www.muzeum-zlin.cz>
25. Webové stránky tiskoviny Deník www.m.denik.cz

17 Seznamy

17.1 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Pohyb obyvatelstva v Otrokovicích v letech 2001-2012	13
Tabulka č. 2 Věkové složení obyvatelstva v regionech v letech 2001 a 2011	15
Tabulka č. 3 Vzdělanostní struktura v referenčních územích v roce 2011	16
Tabulka č. 4 Vyjíždějící do škol a zaměstnání	16
Tabulka č. 5 SENIOR Otrokovice, p. o.	19
Tabulka č. 6 Charita sv. Anežky Otrokovice	21
Tabulka č. 7 NADĚJE o.s. pobočka Otrokovice.....	23
Tabulka č. 8 Domovní fond města Otrokovice	32
Tabulka č. 9 Bytový fond města Otrokovice.....	33
Tabulka č. 10 Prognóza bydlení do roku 2026 v Otrokovicích	34
Tabulka č. 11 Plochy pro bytovou výstavbu.....	34
Tabulka č. 12 Přehled mateřských škol ve městě Otrokovice	36
Tabulka č. 13 Přehled základních škol zřizovaných městem Otrokovice	36
Tabulka č. 14 Struktura podnikatelských subjektů dle převažující činnosti (2012)	40
Tabulka č. 15 Podnikatelské subjekty podle právní formy	41
Tabulka č. 16 Zaměstnaní podle odvětví ekonomické aktivity (2011, %).	43
Tabulka č. 17 Obyvatelstvo dle ekonomické aktivity (2011)	44
Tabulka č. 18 Druhy pozemků v ha.....	47
Tabulka č. 19 Průměrná cena zemědělských pozemků	47
Tabulka č. 20 Uchazeči v evidenci ve vybraných správních obvodech ORP k 30. 6. 2013	50
Tabulka č. 21 Kvalita vody na úpravě vody Tlumačov za 2. čtvrtletí roku 2013.....	52
Tabulka č. 22 Množství upravené vody na úpravě vody Tlumačov	53
Tabulka č. 23 Největší bodové zdroje znečištění vod ve Zlínském kraji pro rok 2011	53
Tabulka č. 24 Hodnoty ročního průměru denních intenzit (za 24 hodin) na kvítkovické křižovatce.....	58
Tabulka č. 25 Přehled silnic ve městě Otrokovice	59
Tabulka č. 26 Statistika dopravních nehod za rok 2011	60
Tabulka č. 27 Imisní hodnoty naměřené na stanicích ZŠ Mánesova / ZŠ Trávníky	66
Tabulka č. 28 Výsledky hlukové studie na železnici a silnici I/49 v prosinci 2009.....	69

17.2 Seznam grafů

Graf. č. 1 Vývoj počtu obyvatel města Otrokovice od roku 1860 do 2001.....	12
Graf. č. 2 Vývoj počtu obyvatel města Otrokovice v posledních 12 letech.....	12
Graf. č. 3 Vývoj podílu nezaměstnaných na obyvatelstvu	49
Graf. č. 4 Průměrná měsíční hrubá mzda zaměstnanců v krajích a ČR v 1. čtvrtletí 2013 (přepočtené počty).....	51
Graf. č. 5 Meziroční přírůstek/úbytek průměrných mezd v krajích a ČR v 1. čtvrtletí 2013	51

17.3 Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Geografická mapa Otrokovic a blízkého okolí.....	8
Obrázek č. 2 Administrativní mapa správního obvodu Otrokovic.....	9
Obrázek č. 3 Typologie území správních obvodů ORP z hlediska konkurenceschopnosti	41
Obrázek č. 4 Výsledná hodnota ukazatele nového indexu konkurenceschopnosti	42
Obrázek č. 5 Výdaje na výzkum a vývoj podle krajského pracoviště v mil. Kč	46
Obrázek č. 6 Podíl nezaměstnaných osob dle kontaktních pracovišť Zlínského kraje k 31. 7. 2013.....	48
Obrázek č. 7 Soustava zásobování zemním plynem Zlínského kraje	54
Obrázek č. 8 Soustava zásobování elektrickou energií Zlínského kraje	55
Obrázek č. 9 Silniční síť ve Zlínském kraji	57
Obrázek č. 10 Prognóza dopravy v roce 2040.....	59
Obrázek č. 11 Síť MHD ve Zlíně a Otrokovicích	60
Obrázek č. 12 Strategická hluková mapa - silnice	68